

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 10.01.2000
KOM(1999) 752 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

OM GENNEMFØRELSE AF FÆLLESSKABETS AFFALDSLOVGIVNING

**direktiv 75/442/EØF om affald,
direktiv 91/689/EØF om farligt affald,
direktiv 75/439/EØF om olieaffald og
direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlag**

FOR PERIODEN 1995 - 1997

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

OM GENNEMFØRELSE AF FÆLLESSKABETS AFFALDSLOVGIVNING

**direktiv 75/442/EØF om affald,
direktiv 91/689/EØF om farligt affald,
direktiv 75/439/EØF om olieaffald og
direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlag**

FOR PERIODEN 1995 - 1997

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	4
DIREKTIV 75/442/EØF om affald.....	8
I. Indledning	
II. Rapport udarbejdet på grundlag af besvarelser af spørgeskemaet	
Bilag	
DIREKTIV 91/689/EØF om farligt affald	32
I. Indledning	
II. Rapport udarbejdet på grundlag af besvarelser af spørgeskemaet	
DIREKTIV 75/439/EØF om olieaffald.....	43
I. Indledning	
II. Rapport udarbejdet på grundlag af besvarelser af spørgeskemaet	
Bilag	
DIREKTIV 86/278/EØF om slam fra rensningsanlæg	63
I. Indledning	
II. Rapport udarbejdet på grundlag af besvarelser af spørgeskemaet	
Bilag	
KONKLUSION.....	84

INDLEDNING

Hensigten med denne rapport er at orientere de øvrige fællesskabsinstitutioner, medlemsstaterne og offentligheden om gennemførelsen af affaldslovgivningen for perioden 1995 - 1997 og nærmere betegnet om gennemførelsen af

- direktiv 75/442/EØF¹ om affald
- direktiv 91/689/EØF² om farligt affald (der har erstattet direktiv 78/319/EØF)
- direktiv 75/439/EØF³ om bortskaffelse af olieaffald
- direktiv 86/278/EØF⁴ om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden, i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg

Rapporten er den første, der udarbejdes i medfør af artikel 5 i direktiv 91/692/EØF⁵ om standardisering og rationalisering af rapporterne om gennemførelse af en række miljødirektiver for perioden 1995 - 1997. Kommissionen har allerede udgivet en rapport om gennemførelse af direktiverne 75/439/EØF, 75/442/EØF, 78/319/EØF og 86/278/EØF for perioden 1990 - 1994⁶.

Medlemsstaterne skal i henhold til direktiv 91/692/EØF indsende rapporter, der udarbejdes på grundlag af spørgeskemaer. Spørgeskemaer til brug for direktiv 75/439/EØF om olieaffald, direktiv 75/442/EØF om affald og direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlæg blev fastlagt i Kommissionens beslutning 94/741/EF⁷ af 24. oktober 1994. Medlemsstaterne var ikke forpligtet til at indsende rapporter om gennemførelsen af direktiv 91/689/EØF, eftersom spørgeskemaet hertil blev vedtaget for sent⁸, men de blev opfordret til at gøre det alligevel for at sikre kontinuiteten i forhold til den foregående rapport.

Kommissionen pålægges i direktiv 91/692/EØF at udgive en samlet rapport. Fællesskabets rapport skal bruges af medlemsstaterne og Kommissionen til at gøre status over gennemførelsen af direktiverne om affaldshåndtering i Fællesskabet og til at informere offentligheden om miljøsituationen. Medlemsstaternes rapporter udgør den vigtigste informationskilde. Den samlede rapports anvendelighed afhænger derfor i høj grad af, om de oplysninger, der fås fra medlemsstaterne, er af tilstrækkelig god kvalitet og indberettes rettidigt.

Medlemsstaterne skulle indsende deres rapporter senest den 30. september 1998. Rapporterne fra Østrig, Finland og Danmark indløb i oktober 1998. Rapporterne fra Belgien, Frankrig, Tyskland, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Sverige og Det Forenede Kongerige var i visse tilfælde meget forsinket.

Grækenland, Italien og Spanien har ikke indsendt nogen af de krævede rapporter. Portugal har endnu ikke (maj 1999) sendt rapporter om affald, farligt affald og olieaffald, og Nederlandene har ikke sendt sin rapport om slam fra rensningsanlæg. Kommissionen har i disse tilfælde indledt procedurer i medfør af EF-traktatens artikel 226.

¹ EFT L 194 af 25.07.1975, s. 47, som ændret ved direktiv 91/156/EØF (EFT L 78 af 18.03.1991, s. 32)

² EFT L 377 af 31.12.1991, s. 20

³ EFT L 194 af 25.07.1975, s. 31, som ændret ved direktiv 87/101/EØF (EFT L 42 af 22.12.1986, s. 43)

⁴ EFT L 181 af 04.07.1986, s. 6

⁵ EFT L 377 af 23.12.1991, s. 48

⁶ KOM (97) 23, endelig udg. af 27. februar 1997

⁷ EFT L 296 af 17.11.1994, s. 42

⁸ EFT L 256 af 19.09.1997, s. 13

Tabel 1 er en oversigt over medlemsstaternes indberetninger til denne rapport. Tabel 2 viser sammenhængen mellem niveauerne i NUTS (Nomenklatur for Statistiske Territoriale Enheder) og de nationale administrative enheder, der er anført i nedenstående tabeller.

Samarbejdet med det europæiske temacenter for affald (European Topic Centre on Waste - ETC/W)

Det er første gang, rapporten på affaldsområdet er udarbejdet i samarbejde med ETC/W. Samarbejdet drejede sig primært om præsentationen af de affaldsdata, der fremgik af spørgeskemaerne.

ETC/W blev oprettet af Det Europæiske Miljøagentur i juni 1997 som et ekspertisecenter, der skulle assistere agenturet i dets arbejde. Centeret skulle bl.a. stå for en del af agenturets flerårige arbejdsprogram. ETC/W havde allerede et stort erfaringsgrundlag og arbejdede tæt sammen med alle agenturets medlemsstater. Samarbejdet blev etableret og videreført gennem EIONET (Det Europæiske Miljøoplysnings- og Miljøovervågningsnet), der sigtede mod at oprette, udvikle og koordinere et netværk til indsamling, behandling og analyse af miljødata, og ikke mindst gennem de nationale knudepunkter på affaldsområdet.

Samarbejdet med ETC/W videreføres med henblik på at oprette databaser, der kan benyttes i forbindelse med den fremtidige rapportering. Rapporteringssamarbejdet mellem Det Europæiske Miljøagentur og Kommissionen er nu blevet formaliseret i artikel 2 i forordning (EØF) nr. 1210/90⁹.

⁹ EFT L 120 af 11.5.1990, s. 1, som ændret ved forordning nr. 933/1999 (EFT L 117 af 05.05.1999, s. 1)

	Østrig	Belgien	Danmark	Finland	Frankrig	Tyskland	Grækenland	Irland	Italien	Luxembourg	Nederlandene	Portugal	Spanien	Sverige	Det Forenede Kongerige
Direktiv 75/442 om affald	modtaget	modtaget Vallo-nien og Flandern	modtaget	modtaget	modtaget	Modtaget		modtaget		modtaget	modtaget			modtaget	modtaget
Direktiv 91/689 om farligt affald	modtaget	modtaget Vallo-nien og Flandern	modtaget	modtaget	modtaget	Visse tal fremgår af 75/442		modtaget		modtaget - ingen tabeller	modtaget			modtaget	visse tal fremgår af 75/442
Direktiv 86/278 om slam fra rensningsanlæg	8 Länder undtagen Wien	modtaget Vallo-nien og Flandern	modtaget	modtaget	modtaget	modtaget		modtaget		modtaget		modtaget		modtaget	modtaget
Direktiv 75/439 om olieaffald	modtaget	modtaget Vallo-nien og Flandern	modtaget	modtaget	modtaget	modtaget		modtaget		modtaget	modtaget			modtaget	modtaget

Tabel 1: Oversigt over medlemsstaternes indberetning af oplysninger (maj 1999)

 Data er ikke modtaget

	NUTS 1		NUTS 2		NUTS 3		NUTS 4		NUTS 5	
BE	Régions	3	Provinces	11	Arrondissements	43	-		Communes	589
DK	-	1	-	1	Amter	15	-		Kommuner	276
DE	Länder	16	Regierungsbezirke	38	Kreise	445	-		Gemeinden	16176
GR	Groups of development regions	4	Development regions	13	Nomoi	51	Eparchies	150	Demoi/Koinotites	5921
ES	Agrupacion de comunidades autonomas	7	Comunidades autonomas +Ceuta y Mellila	17	Provincias (4) +Ceuta Mellila	50	Comarras (41)		Municipios	8077
FR	Z.E.A.T +DOM	8	Régions +DOM	22	Départements +DOM	96			Communes	36664
IE	-	1	-	1	Regional Authority Regions	8	Counties/County boroughs	34	DEDs/Wards	3445
IT	Gruppi di regioni	11	Regioni	20	Provincia	103	-		Comuni	8100
LU		1		1		1	Cantons	12	Communes	118
NL	Landsdelen	4	Provincies	12	COROP regio's	40	-		Gemeenten	672
AT	Gruppen von Bundesländern	3	Bundesländer	9	Gruppen von Politischen Bezirken	35	-		Gemeinden	2351
PT	Continente +Regioes autonomas	1	Cimissaoes de coordenacao regional +Regioes autonomas	2	Grupos de Concelhos	30	Concelhos minicipion	305	Freguesias	4208
FI	Manner-Suomi/Ahvenanmaa	2	Suuralueet	6	Maakunnat	19	Seutukunnat	88	Kunnat	455
SE		1	Riksområden	8	Län	24	-		Kommuner	286
UK	Standard regions	11	Groups of counties	35	Counties/Local authority regions	65	Districts	485	Wards/Communities/ Localities	11095
EUR 15		77		206		1031		1074		98433

Tabel 2: Sammenhæng mellem NUTS-niveauer og medlemsstaternes administrative enheder.

Til de nationale enheder på et niveau hører også de overordnede niveauer, der indgår i dette niveau (Belgien er f.eks. opdelt i 10 provinser og 1 enhed, Bruxelles, der også hører under Nuts 1).

DIREKTIV 75/442/EØF OM AFFALD, SOM ÆNDRET VED

DIREKTIV 91/156/EØF

I. INDLEDNING

Direktiv 75/442/EØF¹⁰ udgør det juridiske grundlag for Fællesskabets politik inden for affaldshåndtering. Direktivet trådte i kraft i 1977 og blev senere ændret ved direktiv 91/156/EØF¹¹ for at indarbejde de retningslinjer, der blev fastlagt i Fællesskabets strategi for affaldshåndtering i 1989. Strategien blev revideret den 30 juli 1996¹². Hovedlinjerne i strategien blev ved den lejlighed fastholdt, samtidig med at den blev tilpasset behovene for de efterfølgende fem år.

Det ændrede direktiv 75/442/EØF bygger på følgende vigtige elementer:

- en definition af affald, der præciseres yderligere i Det Europæiske Affaldskatalog, der blev vedtaget ved Kommissionens beslutning 94/3/EF¹³, og af andre begreber inden for affaldshåndtering (artikel 1)
- en prioritering af principperne for affaldshåndtering med hovedvægt på forebyggelse af affaldsdannelse, nyttiggørelse og forsvarlig bortskaffelse af affald (artikel 3 og 4)
- princippet om geografisk nærhed og princippet om, at medlemsstaterne selv skal varetage den endelige bortskaffelse af deres affald, og opbygning af et integreret net af bortskaffelsesfaciliteter (artikel 5)
- en forpligtelse for medlemsstaterne til at udarbejde planer for håndtering af affald, som er nødvendig for at kunne gennemføre denne politik (artikel 7)
- tilladelser til anlæg og virksomheder, der varetager bortskaffelse og nyttiggørelse af affald (artikel 9 og 10)
- princippet om, at forureneren betaler (artikel 15)
- krav om indsendelse af rapporter (artikel 16)

Den følgende samlede rapport bygger på det spørgeskema, der er indeholdt i Kommissionens beslutning 94/741/EF¹⁴ af 24. oktober 1994. Medlemsstaterne skulle i henhold til direktiv 91/692/EØF¹⁵ indsende deres rapporter for **perioden 1995 - 1997** senest den 30. september 1998. Eftersom Grækenland, Italien, Portugal og Spanien ikke har sendt deres rapporter, omhandler den samlede rapport **kun elleve medlemsstater. Belgien** har ikke vedtaget en samlet affaldslovgivning til gennemførelse af dette direktiv. De tre regioner (Vallonien, Flandern og Bruxelles) iværksætter de europæiske affaldsforskrifter uafhængigt af hinanden. Kun Flandern og Vallonien har indsendt rapporter.

¹⁰ EFT L 194 af 25.07.1975, s. 47

¹¹ EFT L 78 af 18.03.1991, s. 32

¹² KOM(96) 399, endelig udg. af 30.07.1996

¹³ EFT L 5 af 07.01.1994, s. 15

¹⁴ EFT L 296 af 17.11.1994, s. 42

¹⁵ EFT L 377 af 23.12.1991, s. 48

Kommissionen har ikke kun set på den første del af spørgeskemaet (OMSÆTNING I NATIONAL RET), men også vurderet, i hvilken udstrækning affaldsdefinitionen og Det Europæiske Affaldskatalog er taget i anvendelse i de 15 medlemsstater.

II. RAPPORT UDARBEJDET PÅ GRUNDLAG AF BESVARELSER AF SPØRGESKEMAET (KOMMISSIONENS BESLUTNING 94/741/EF)

OMSÆTNING I NATIONAL RET

1. National ret

De elleve medlemsstater, der indsendte rapporter (**to belgiske regioner, Danmark, Tyskland, Frankrig, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige**), bekræftede, at de havde underrettet Kommissionen om de love og administrative bestemmelser, der er sat i kraft for at omsætte det ændrede direktiv 75/442/EØF om affald i deres nationale lovgivning.

Definitionen af "affald" og Det Europæiske Affaldskatalog (artikel 1, stk. a))

"Affald" skal ifølge direktiv 75/442/EØF forstås som ethvert stof eller enhver genstand, som henhører under en af kategorierne i bilag I, og som indehaveren skiller sig af med eller agter eller er forpligtet til at skille sig af med (artikel 1, stk. a), første afsnit). Kommissionen har i medfør af artikel 1, stk. a), andet afsnit, vedtaget sin beslutning 94/3/EF, der indeholder det såkaldte europæiske affaldskatalog.

Uoverensstemmelser mellem medlemsstaternes definitioner og manglende gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs forskrifter har længe stået som et af de største og vigtigste problemer inden for affaldshåndteringen. Kommissionen har peget på forskelle i medlemsstaternes affaldsbegreber og brugen af forskellige affaldslistes som en alvorlig hindring for gennemførelsen af Fællesskabets lovgivning. Denne hindring blokerer for det dobbelte formål med Fællesskabets definition af affald, nemlig at beskytte miljøet og tilvejebringe et velfungerende indre marked.

De fleste medlemsstater har siden 1996 besluttet at vedtage Fællesskabets definition af affald, men der er stadig forskelle. Disse forskelle spænder lige fra mindre detaljer uden større praktisk betydning til væsentlige afvigelser fra Fællesskabets lovgivning.

Efter Kommissionens opfattelse skal tre elementer omsættes i national ret for at indføre Fællesskabets affaldsdefinition, dvs. definitionen af affald, bilag I til Rådets direktiv 75/442/EØF og affaldskataloget.

Set på den baggrund kan Kommissionen konstatere, at kun fem medlemsstater (**Danmark**,¹⁶ **Finland**,¹⁷ **Italien**,¹⁸ **Spanien**¹⁹ og **Sverige**²⁰) har overført samtlige relevante elementer i affaldsdefinitionen til deres egen lovgivning.

I den flamske²¹ og den vallonske²² del af **Belgien** er de tre elementer af definitionen overført korrekt, hvorimod Bruxelles²³ ikke har indført affaldskataloget.

Østrig har ikke omsat Fællesskabets affaldsdefinition i national ret. Ved affald forstås ifølge østrigsk lovgivning "[...] løsøre, som ejeren eller indehaveren agter at skille sig af med eller har skillet sig af med, eller løsøre, som det af hensyn til offentligheden er nødvendigt at betragte og behandle som affald. Undtaget fra denne definition er nye varer, der stadig er i anvendelse, og varer, der anvendes eller genanvendes på frembringelsesstedet. Der er opstillet særlige regler om undtagelser for landbrugsaffald. En vare, som defineres som affald, og som underkastes en genvindingsproces (gammel vare) betragtes desuden som affald, indtil denne vare eller de stoffer, der genvindes på grundlag af denne, har gennemgået en godkendt anvendelses- eller genvindingsprocedure". Olieaffald defineres i øvrigt ikke som affald²⁴.

Frankrig har hverken indført Fællesskabets affaldsdefinition i sin helhed med det tilhørende bilag I om affaldskategorier eller affaldskataloget. Affald betragtes i fransk lovgivning som "[...] ethvert reststof fra en produktions-, forarbejdnings- eller anvendelsesproces og ethvert stof, materiale, produkt eller i almindelighed enhver form for løsøre, der efterlades, eller som indehaveren har til hensigt at efterlade".²⁵ Det er noget usikkert, om "efterlade" kan sidestilles med "skille sig af med". Direktivets krav om, at et materiale, som indehaveren har pligt til at skille sig af med, skal betragtes som affald, mangler også i denne definition.

Nederlandene har ikke omsat affaldsdefinitionen i national ret. Ifølge nederlandsk lovgivning er affald "ethvert stof, præparat eller andet produkt, som indehaveren skiller sig af med, agter at skille sig af med eller er forpligtet til at skille sig af med med henblik på bortskaffelse eller nyttiggørelse".²⁶ Bilag I om affaldskategorier og affaldskataloget er heller ikke overført til hollandsk ret.

¹⁶ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 299 af 30. april 1997 om affald.

¹⁷ Lov om affald 1072/1993. Dekret om affald 1390/1993. Miljøministeriets beslutning 867/1996 om listen over de mest almindelige former for affald og over farligt affald.

¹⁸ Lovdekret nr. 22 om gennemførelse af direktiv 91/156/EØF om affald, direktiv 91/689/EØF om farligt affald og direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald af 5. februar 1997.

¹⁹ Lov 10/1998 om affald af 21. april.

²⁰ Miljøkodeks (SFS 1998:808) af 11. juni 1998 (træder i kraft den 1. januar 1999). Anordning (SFS 1998:902) af 26. juni 1998.

²¹ Dekret af 20. april 1994 om ændring af dekret af 2. juli 1981 om affaldshåndtering. Den flamske regerings bekendtgørelse om vedtagelse af den flamske forordning om forebyggelse og forvaltning af affald (VLAREA) af 17. december 1997.

²² Dekret om affald af 27. juni 1996. Den vallonske regerings bekendtgørelse om vedtagelse af et affaldskatalog af 10. juli 1997.

²³ Anordning om forebyggelse og forvaltning af affald af 7. marts 1991.

²⁴ §2, stk. 1, i lov om affaldshåndtering af 6. juni 1990.

²⁵ §1, stk. 2, i lov nr. 75-633 om destruktion af affald og genvinding af materialer af 15. juli 1975 (med senere ændringer).

²⁶ §1, stk. 1, i miljøforvaltningsloven (1993).

Tyskland har overført bilaget med affaldskategorier og affaldskataloget til national ret. Definitionen af affald afviger imidlertid fra Fællesskabets definition. Affald defineres i tysk lovgivning som "[...] enhver form for løssøre, som henhører under en af kategorierne i bilag I, og som ejeren skiller sig af med, agter at skille sig af med eller har pligt til at skille sig af med. 'Affald til nyttiggørelse' er affald, der nyttiggøres, mens affald, der ikke nyttiggøres, er 'affald til bortskaffelse'.²⁷

Grækenland har vedtaget bilag I om affaldskategorier og affaldskategorier, men har ikke omsat selve affaldsdefinitionen i græsk ret. Der er kun fastlagt en definition af 'affald i fast form' med henvisning til definitionen af farligt affald.²⁸

Den **irske** lovgivning gengiver Fællesskabets definition ordret. Der er dog tilføjet et yderligere begreb, der ikke indgår i EF's definition, nemlig en antagelse om, at alt, der behandles som affald, antages at være affald, med mindre andet er bevist.²⁹

Luxembourg definerer affald som "ethvert stof eller enhver genstand, som henhører under en af kategorierne i bilag 1 til denne lov, og mere generelt alle former for løssøre, som efterlades, eller som indehaveren har besluttet at efterlade, eller som indehaveren har pligt til at skille sig af med. Genstande og stoffer, der skal nyttiggøres, betragtes som affald i henhold til denne lov, indtil disse genstande og stoffer samt de første sekundære stoffer eller den energi, der fremkommer under nyttiggørelsen, genindtræder i det økonomiske kredsløb".³⁰ Affaldskataloget er ikke blevet indført, men bilag I om affaldskategorier indgår i luxembourgsk lovgivning.

Portugal har vedtaget affaldsdefinitionen og affaldskataloget, men har udeladt bilag I om affaldskategorier.³¹

Det Forenede Kongerige har omsat affaldsdefinitionen og bilag I om affaldskategorier i britisk ret, men har endnu ikke vedtaget affaldskataloget.³²

2. Kompetente myndigheder – artikel 6

Medlemsstaterne skal i henhold til artikel 6 etablere eller udpege de kompetente myndigheder, som det påhviler at gennemføre direktivet.

Tabel 1 er en oversigt over affaldsmyndighederne i de forskellige medlemsstater. Der er store forskelle mellem EU-landene, både med hensyn til antallet af myndigheder på affaldsområdet og deres beføjelser.

²⁷ §3, stk. 1, i lov om forebyggelse, genanvendelse og bortskaffelse af affald af 27. september 1994.

²⁸ Beslutning 69728/824 om foranstaltninger og betingelser for håndtering af affald i fast form af 17. maj 1996.

²⁹ §4, stk. 1, litra a), i lov om affaldshåndtering fra 1996.

³⁰ §3, stk. a), i lov om forebyggelse og forvaltning af affald af 17. juni 1994.

³¹ Lovdekret 239/97 af 9. september 1997. Forordning nr. 818/97 af 5. september 1997.

³² Forordninger om godkendelser til affaldshåndtering, 1994 (1994 nr. 1056). Bekendtgørelse om affald og forurening af jord (Nordirland) 1997, af 26. november 1997. Lovforanstaltninger for Nordirland, 1997, nr. 2778 (N.I.19). Gibraltars affaldsregulativer på sundhedsområdet, 1995.

DIREKTIVETS GENNEMFØRELSE

1. Affaldshåndteringsplaner – artikel 7

De kompetente myndigheder skal ifølge artikel 7, stk. 1, udarbejde planer for håndtering af affaldet. Planerne skal navnlig omfatte arten, mængden og oprindelsen af det affald, der skal nyttiggøres, eller som skal bortskaffes, de almindelige tekniske forskrifter, alle særlige bestemmelser vedrørende specielt affald og de områder eller anlæg, der er egnede for bortskaffelsen. I henhold til artikel 6 i direktiv 91/689/EØF om farligt affald og artikel 14 i direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald skal der også udarbejdes planer for håndtering af denne type affald. Affaldshåndteringsplanerne er et centralt element i Fællesskabets affaldsstrategi.

Tabel 2 er en oversigt over aktuelle affaldshåndteringsplaner. De indsendte planer er vidt forskellige med hensyn til struktur, indhold og detaljeringsgrad. Det skyldes bl.a., at planerne er udarbejdet på forskellige nationale, regionale og lokale niveauer, og at medlemsstaterne ikke har den samme erfaring med at planlægge affaldshåndteringen.

Kvaliteten af EU-landenes affaldshåndteringsplaner er stadig ikke tilfredsstillende. Der er ud fra de planer, der er indsendt til Kommissionen, indledt en række overtrædelsesprocedurer mod medlemsstaterne for manglende opfyldelse af de forskellige bestemmelser vedrørende affaldshåndteringsplaner. Grækenland og Luxembourg har endnu ikke fremsendt planer for affaldshåndteringen. For de øvrige medlemsstater, undtagen Østrig, gælder, at de affaldshåndteringsplaner, Kommissionen har fået oplysning om, enten ikke dækker alle affaldsformer eller ikke dækker hele den pågældende medlemsstat. Drøftelser med medlemsstaterne har peget på ønsket om europæiske retningslinjer for planlægning af affaldshåndteringen. Det europæiske temacenter for affald er i færd med at udarbejde retningslinjer for affaldshåndteringsplanerne. Disse retningslinjer vil være et nyttigt redskab til at forbedre planlægningen af affaldshåndteringen og tilpasse kompetenceniveauet herfor i såvel nuværende som kommende medlemsstater.

En række medlemsstater har samarbejdet som beskrevet i artikel 7, stk. 2. Det gælder Finland, Norge og Sverige, der har samarbejdet omkring endelig bortskaffelse af kommunalt affald, og Det Forenede Kongerige og Den Irske Republik, der har samarbejdet omkring forbrænding af sygehusaffald i Det Forenede Kongerige.

2. Oplysninger om forebyggelse af affaldsdannelse og nyttiggørelse af affald - artikel 3

Medlemsstaterne skal i overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 1 og med Fællesskabets affaldshåndteringsstrategi træffe foranstaltninger for at fremme forebyggelse af affaldsdannelse (nedbringe affaldsproduktionen og mindske affaldets skadevirkninger) og nyttiggørelse af affald (fortrinsvis genbrug, genvinding og anvendelse til energifremstilling).

I den flamske del af **Belgien** er der iværksat tre programmer, der skal forebygge affaldsproduktion. Det første program går ud på at støtte projekter, der skal afdække miljøproblemer i de enkelte industrisektorer og udstikke retningslinjer på området. Det

andet program skal fremme projekter, der kan afprøve forebyggende foranstaltninger i mindst to virksomheder i samme sektor. Det tredje program sigter mod kortlægning af affaldsstrømme og udarbejdelse af foranstaltninger og planer til forebyggelse af affaldsdannelse. Den vallonske region har henvist til sin affaldshåndteringsplan med titlen "Wallon des déchets, Horizon 2010" (affald i Vallonien på tærsklen til år 2000).

Frankrig har henvist til de retsakter, der er vedtaget, uden at komme nærmere ind på den praktiske gennemførelse.

Danmark har også oplyst, at artikel 3 er implementeret i den almindelige lovgivning til beskyttelse af miljøet og har desuden henvist til de danske planer om renere teknologi og genanvendelse af affald.

Tyskland har anført de forskrifter, der omhandler forebyggelse og genanvendelse af affald. Den grundlæggende pligt til at reducere affaldsproduktionen og nyttiggøre affald indgår således i godkendelsesproceduren i henhold til §5, stk. 1, i forbundsloven om beskyttelse mod immissioner. Med hensyn til oplysningspligten skal de lokale myndigheder orientere om produkter, der kan reducere affaldsproduktionen og om anvendelse af genbrugsmaterialer, virksomhederne skal udpege en affaldskonsulent, og specialiserede foretagender kan foretage tilsyn med operatører inden for affaldshåndtering.

I de **irske** affaldshåndteringsplaner (jf. artikel 7) skal der opstilles målsætninger, der sigter mod at forhindre eller mindske affaldsproduktionen eller affaldets skadevirkninger, og det skal anføres, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at virkeliggøre disse målsætninger (§22 i lov om affaldshåndtering, 1996). Enhver, der driver et landbrug eller en handels- eller industrivirksomhed, herunder alle, der fremstiller et produkt, skal tage tilstrækkeligt hensyn til behovet for at forhindre eller mindske produktionen af affald, også under produktets udformning (§28 i lov om affaldshåndtering, 1996). Ministeren skal træffe foranstaltninger med henblik på at hindre og mindske affaldsproduktionen.

Luxembourg har gennemført foranstaltningerne i artikel 6 i lov om forebyggelse og forvaltning af affald af 17. juni 1994. Miljøministeriet har iværksat følgende konkrete initiativer:

- forsøgsprojekt vedrørende særskilt indsamling af biologisk nedbrydeligt affald
- støtte til privat kompostering
- særskilt indsamling og informationskampagner vedrørende farligt husholdningsaffald
- særlig afgift på husholdningsaffald (for 15% af befolkningen med det resultat, at affaldsmængden blev halveret)
- registrerede virksomheder skal udarbejde en plan til forebyggelse og forvaltning af affald.

Nederlandene besvarede ikke dette spørgsmål.

Østrig har påpeget, at der allerede er indsendt oplysninger om foranstaltninger, der skal forebygge affaldsdannelse og fremme nyttiggørelse af affald.

Finland har henvist til de forskrifter, der er vedtaget, uden at komme nærmere ind på den praktiske gennemførelse.

Sverige har blot henvist til den lovgivning, der allerede er notificeret, uden at komme med nærmere detaljer.

Det Forenede Kongerige har bekræftet, at reglerne er gennemført, men præciserede ikke hvordan. Det fremgik af den tidligere rapport, at Det Forenede Kongerige har opfyldt kravet, undtagen for Nordirland.

- I den flamske del af **Belgien** og i **Luxembourg** er der iværksat særlige programmer eller aktiviteter til forebyggelse og nyttiggørelse af affald. **Tyskland og Irland** har redegjort for, hvordan målsætningerne indgår i affaldshåndteringsprocedurerne (godkendelsesprocedurer og affaldshåndteringsplaner). De øvrige medlemsstater har blot bekræftet, at kravene er omsat i national ret. Det er usikkert, om affaldsmængden er nedbragt, og i givet fald hvor meget. Der er reelt ikke muligt at bedømme, om loven har haft en effekt, eller at foretage sammenligninger.

3. Tilstrækkelig egenkapacitet inden for affaldsbortskaffelse – artikel 5

Medlemsstaterne skal i medfør af artikel 5, stk. 1, træffe foranstaltninger til at oprette et integreret og tilstrækkeligt net af bortskaffelsesfaciliteter for at sætte Fællesskabet og medlemsstaterne i stand til selv at bortskaffe sit affald. Medlemsstaterne kan ifølge artikel 4, stk. 3, litra a), nr. i), i forordning (EØF) nr. 259/93 nedlægge forbud mod overførsel af affald til bortskaffelse.

Den flamske region i **Belgien** har ikke oplyst om sådanne foranstaltninger. Regionen samarbejder med andre medlemsstater i enkeltsager, men der er ikke tale om nogen fast praksis. Den vallonske region har indledt et samarbejde med tilstødende regioner i nabolandene i forbindelse med udarbejdelsen af affaldshåndteringsplanen Horizon 2010. Begge belgiske regioner udførte 4% af det farlige affald. Heraf udgjorde 96,3% affald til genanvendelse, 3,4% affald til forbrænding med energigenvinding og 0,3% affald til forbrænding (jf. figur 2). Belgien havde kapacitet til selv at bortskaffe 99,97% af sit farlige affald.

Danmark har henvist til den foregående rapport, hvoraf det fremgår, at landet har en tilstrækkelig bortskaffelseskapacitet. Det ventes, at de danske planer for affaldshåndteringen og samarbejdsaftaler mellem affaldshåndteringsvirksomheder vil sikre, at kapaciteten udnyttes optimalt, og at affaldet bortskaffes uden risiko for miljøet.

Tyskland har truffet følgende foranstaltninger. Der er udarbejdet affaldshåndteringsplaner for hele landet, der er sket en samordning mellem delstaterne, og affaldshåndteringsoperatører i de forskellige delstater samarbejder internt og med de øvrige delstater. Delstaten Mecklenburg-Vorpommern har indledt et samarbejde med de øvrige medlemsstater i forbindelse med MARPOL-konventionen, og der er etableret et samarbejde mellem Niedersachsen, Bremen og en række nederlandske provinser. Hvad angår egenkapaciteten eksporterede Tyskland i 1995 ca. 0,3% (1,1 mio. ton) affald til henholdsvis nyttiggørelse (85%) og bortskaffelse (15%). I 1996 eksporterede Tyskland ca. 1,22 mio. ton affald, hvoraf 90,8% var affald til nyttiggørelse. Disse oplysninger fremgik ikke af tabellerne (tabel 3.1 og 3.2).

Som det fremgik af den foregående rapport, har **Frankrig** sigtet mod en bedre tilrettelæggelse af affaldstransporten. I den nuværende rapport peges der på foranstaltninger vedrørende affald fra hospitals- og sundhedsvæsenet, men det fremgår

ikke, hvilke ændringer det vil medføre for egenkapaciteten. Frankrig har oplyst, at egenkapaciteten ligger på 99,95%, hvilket dog kun gælder for farligt affald (2.000 ton ud af i alt 4 mio. ton farligt affald blev eksporteret til bortskaffelse). Disse oplysninger fremgår ikke af tabellen vedrørende farligt affald (tabel 3.1).

I **Irland** skal foranstaltningerne med henblik på oprettelse af et integreret og tilstrækkeligt net af bortskaffelses anlæg indgå i de lokale og statslige affaldshåndteringsplaner. Princippet om producentansvar bevirker, at håndteringen af industriaffald først og fremmest skal varetages af industrien selv. Miljøministeriet kan fremme og eventuelt yde økonomisk støtte til oprettelse af de krævede affaldsfaciliteter. I tidsrummet fra 1994 til 1999 har EU givet ca. 15,4 mio. € i støtte under driftsprogrammet for miljøtjenester. Støtten er anvendt til etablering af anlæg til nyttiggørelse af affald og til håndtering af farligt affald.

Det er tilladt at udføre farligt affald, der skal brændes ved høj temperatur, fra Irland til Det Forenede Kongerige (under den britiske håndteringsplan fra 1996 vedrørende ud- og indførsel af affald). Som det ses i tabel 3.2 og figur 2, blev 23% af den samlede mængde farligt affald udført. Heraf gik 47% til nyttiggørelse, 36% til forbrænding, 11% til deponering og 6% til andre former for behandling. Irlands egenkapacitet for bortskaffelse af farligt affald lå kun på 67% (svarende til ca. 54.600 ton).

Luxembourg har anført, hvilke bortskaffelses anlæg der findes i landet. Omkring 70% af den samlede mængde farligt affald (svarende til ca. 99.000 ton) blev udført. Heraf gik 53% til nyttiggørelse og 47% til bortskaffelse. Som led i et saneringsprojekt henholdsvis fordobledes og tredobledes den udførte mængde af farligt affald i 1996 og 1995, hvor der blev afsendt forurenede jord til forbrænding i Nederlandene. Med hensyn til bortskaffelse af farligt affald nåede Luxembourg kun op på en egenkapacitet på 1% (476 ton).

Nederlandene har beskrevet dette netværk i sine affaldshåndteringsplaner.

Østrig undersøger nuværende bortskaffelses anlæg og behovet for nye anlæg med jævne mellemrum (f.eks. i Bundesabfallwirtschaftsplan 1998). Egenkapaciteten nåede op på over 99% set i forhold til en samlet affaldsproduktion på 46.485.000 ton årligt. Det fremgik ikke, hvor de 1.278 ton, der udføres hvert år, sendes hen.

Finland har indarbejdet nærhedsprincippet og kravet om tilstrækkelig egenkapacitet i den finske affaldslov. Principperne er defineret nærmere i den nationale affaldsplan, der blev vedtaget af statsrådet i juni 1998. Udførsel af affald til endelig bortskaffelse er forbudt, medmindre udførslen sker til andre EF- eller EFTA-lande. Finland oplyste, at landets egenkapacitet gør det muligt at bortskaffe næsten alt farligt og ikke-farligt affald. Det gælder dog ikke i de tilfælde, hvor der ikke findes anlæg til behandling af særligt affald, hvor der er indledt et samarbejde med nabolandene (Sverige, Norge og Estland), eller hvor der er tale om afprøvning af nye bortskaffelsesmetoder eller andre former for forsøg. Mellem 3.000 og 10.000 ton farligt affald blev indført hvert år, navnlig med henblik på forbrænding ved høj temperatur.

Sverige har ikke truffet foranstaltninger til at oprette et integreret og tilstrækkeligt net af bortskaffelsesfaciliteter. Sverige har imidlertid ikke indgået aftaler om samarbejde og har en optimal egenkapacitet med hensyn til affaldsbortskaffelse. Sverige udførte i 1996 24.500 ton affald og indførte til gengæld 115.000 ton.

Det Forenede Kongerige har gennemført artikel 5, stk. 1, i den nationale affaldsstrategi for England og Wales (Making Waste Work) og i den tilhørende planlægningsvejledning for England, Wales, Skotland og Nordirland, der blev vedtaget i 1995, og som skal ajourføres inden udgangen af 1999. I henhold til den britiske affaldshåndteringsplan vedrørende ud- og indførsel af affald har det i øvrigt været forbudt at udføre affald til bortskaffelse siden den 1. juni 1997. Indførsel af affald er også forbudt. Det gælder dog ikke affald, der indføres fra Den Irske Republik og fra Portugal med henblik på forbrænding ved høj temperatur. Før forbuddet om udførsel af affald (1995 - 1997) lå Det Forenede Kongeriges egenkapacitet på mellem 98,2 og 98,5%.

- De fleste medlemsstater har oplyst, at de har en egenkapacitet til bortskaffelse af ikke-farligt og farligt affald på ca. 99%. Kun **Irland** og **Luxembourg** eksporterede henholdsvis 33% og 99% af deres farlige affald til bortskaffelse.

4. Oplysninger om affaldsproduktion og -behandling - artikel 7, stk. 1

Medlemsstaterne skulle i spørgeskemaet oplyse om produktion og håndtering af husholdningsaffald, farligt affald og andet affald.

Følgende problemer gør det vanskeligt uden videre at sammenligne de tal, medlemsstaterne har oplyst:

- tallene vedrørende bortskaffelse ved forbrænding og forbrænding med energigenvinding kan ikke sammenlignes direkte, hvilket skyldes, at medlemsstaterne skelner forskelligt mellem disse transaktioner,
- med hensyn til tabel 3.1 om husholdningsaffald anførte visse medlemsstater tal vedrørende dagrenovation, som udover husholdningsaffald også kunne omfatte lignende affald fra handels- og industrivirksomheder og fra institutioner,
- Irland har angivet forskellige tal for farligt affald i spørgeskemaerne til henholdsvis direktiv 75/442/EØF og direktiv 91/689/EØF,
- den samlede mængde håndteret affald var i visse tilfælde større end den totale indsamlede mængde, hvilket enten skyldes, at tallene er forkerte, eller at affaldet f.eks. opbevares i en periode, før det nyttiggøres eller bortskaffes.

Med hensyn til **husholdningsaffald/kommunalt affald** (tabel 3.1 og figur 1 og 4) er der for Grækenland, Italien, Portugal og Spanien hentet oplysninger fra OECD's miljøkompendium fra 1997 for at give et mere fyldestgørende billede af hele EU. Mængden af husholdningsaffald pr. person pr. år ligger på mellem 200 og 500 kg. Den store spredning skyldes højst sandsynligt, at nogle medlemsstater som krævet har indsendt oplysninger om husholdningsaffald, mens andre lande oplyste om kommunalt affald, hvilket kan omfatte lignende affald fra handels- og industrivirksomheder og fra institutioner.

Med oplysninger om lige fra 0 til 44% er der stor forskel på, hvor meget af affaldet der genbruges. Det lykkedes kun for tre medlemsstater at genbruge omkring 40%, hvorimod tre medlemsstater slet ikke foretog genanvendelse. Det resulterer i en gennemsnitlig genbrugsprocent på 15. Forbrænding af husholdningsaffald med eller uden energigenvinding tegnede sig for en væsentlig del af affaldsbehandlingen i otte

medlemsstater (mellem 15 og 56%, i gennemsnit 19%). Deponering på lossepladser er dog stadig den mest anvendte metode (i gennemsnit 60%).

Når det gælder **farligt affald** (tabel 3.2 og figur 2 og 4), kunne de manglende tal for Grækenland, Italien, Portugal og Spanien ikke findes i andre kilder. For Irland blev de mere detaljerede oplysninger fra rapporten til direktiv 91/689/EØF anvendt. Her var Irland førende med en genbrugsprocent på 50. Tre andre medlemsstater lå på ca. 30%, mens de øvrige lande placerede sig under 20%. Danmark genanvendte slet ikke farligt affald. Sammenlignet med husholdningsaffaldet ligger deponeringsprocenten for farligt affald lavere (35%). Til gengæld er 35% i gennemsnit anført som "andet" og "ikke oplyst". Belgien, Irland og Luxembourg eksporterede henholdsvis 4, 23 og 70% af den samlede mængde farligt affald.

"Andet affald" udgør størsteparten af den affald, der produceres (tabel 3.3 og figur 3 og 4). Det er ikke muligt at danne sig et klart billede af kategorien "andet affald" og håndteringen af dette affald i EU. Det skyldes, at medlemsstaterne ikke medregner de samme faktorer eller slet ikke har oplyst nogen tal. Grunden hertil er sandsynligvis, at medlemsstaterne ikke vidste, hvad de skulle svare, da det ikke fremgik nærmere af spørgeskemaet, eller at medlemsstaterne ikke havde de fornødne oplysninger herom. Finland medregnede industriaffald, affald fra energi- og vandforsyning, byggeri og nedrivning, minedrift og landbrug, hvilket resulterede i 12,9 ton "andet affald" pr. person pr. år. Irland producerede til sammenligning kun 1,4 ton af denne type affald pr. person pr. år.

- Medlemsstaterne befinder sig langt fra hinanden, når det gælder genanvendelse af affald. Der findes stadig medlemsstater, der ikke indsamler husholdningsaffald til genbrug særskilt, men ganske enkelt bortskaffer affaldet. I nogle medlemsstater brændes en stor del af affaldet, men selv om det udnyttes til energigenvinding (som landene har opstillet forskellige kriterier for), er forbrænding stadig kun den næstbedste løsning, når det gælder nyttiggørelse. Den aktuelle lovgivning og planlagte initiativer på europæisk niveau fokuserer specifikt på særskilt indsamling på stedet og i videst mulig udstrækning genbrug af olieaffald, batterier, emballage, udtjente køretøjer, elektrisk og elektronisk udstyr, slam fra spildevandsrensning og kompost.

5. Almindelige regler om dispensation fra kravet om tilladelser – artikel 11

Medlemsstaterne kan i medfør af artikel 11 fritage anlæg og virksomheder, der selv varetager bortskaffelsen af deres eget affald på produktionsstedet, eller som nyttiggør affaldet, fra kravet om de i artikel 9 og 10 omhandlede tilladelser.

I den flamske del af **Belgien** samt i **Danmark, Tyskland, Frankrig, Nederlandene Østrig, Finland og Sverige** fik anlæg og virksomheder ingen dispensation fra kravet om tilladelser.

Den vallonske del af **Belgien** har omsat muligheden for dispensation i belgisk ret, men reglerne er endnu ikke trådt i kraft.

Irland har vedtaget almindelige regler, der giver mulighed for at dispensere fra kravet om tilladelser, i §4 og i den anden tidsplan for affaldshåndteringsregulativerne (tilladelse) fra 1998.

Luxembourg har overført bestemmelsen til §11 i lov om affald af 17. juni 1994.

Det Forenede Kongerige har vedtaget almindelige regler for tilkendelse af dispensation fra kravet om tilladelse.

- En række medlemsstater har givet mulighed for at dispensere fra kravet om tilladelser. Der blev dog ikke fremført nogen begrundelse for eller fordele herved. Det fremgik heller ikke, hvem de kompetente myndigheder er, eller hvilke praktiske erfaringer der er gjort.

6. Register – artikel 14 og artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF

Virksomheder og anlæg, der varetager nyttiggørelse og bortskaffelse af affald, skal i henhold til artikel 14 føre et register over affald og affaldshåndtering. Medlemsstaterne kan kræve, at producenterne også overholder disse bestemmelser. De skal forelægge den kompetente myndighed de pågældende oplysninger, såfremt de anmodes herom.

Det fremgår endvidere af artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF, at producenter af farligt affald skal føre et register. Anlæg og virksomheder, der transporterer farligt affald, skal også føre et register. De skal på anmodning meddele de kompetente myndigheder disse oplysninger.

I den flamske del af **Belgien** skal der i henhold til artikel 5.2.1.2§4 i Vlarem II-dekretet føres registre. Artikel 5.2.1.2§6 i samme dekret foreskriver, at operatøren skal kunne indberette den samlede produktion af affald med kort frist til den kompetente myndighed. Virksomheder, der hører under kategori 1 i Vlarem I-dekretet, skal bl.a. udpege en miljøkoordinator, der skal stå for registrene. Virksomheder, der skal indsende årlige miljørapporter, skal overføre oplysninger fra affaldsregisteret til den del af rapporten, der omhandler affald. Operatøren skal ifølge artikel 4.1.4.2 i Valero II-dekretet opbevare oplysningerne i mindst fem år og sikre, at de kompetente myndigheder kan få adgang hertil. *Det fremgår ikke entydigt af svaret, om registrene kun indeholder oplysninger om affaldsmængden, eller om de også som krævet oplyser om affaldets art, oprindelse, bestemmelse mv.*

Hvad angår artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF kræves det i artikel 23§1 i det flamske affaldshåndteringsdekret, at farligt affald registreres og identificeres. Operatører af anlæg til affaldsbehandling skal i henhold til artikel 5.2.1.2 i Vlarem føre et register over modtagne og behandlede mængder affald. Af samme artikel fremgår, hvilke oplysninger der skal gives for forskellige typer affald. Artikel 17 i affaldshåndteringsdekretet foreskriver, at producenter af industriaffald skal føre et register over affaldsproduktionen. Ifølge samme artikel skal der indsendes en årlig rapport baseret på et standardskema, jf. det ministerielle dekret om indberetning af affald af 19. november 1990. *Kravet til producenter af farligt affald gælder kun for industriaffald. Der stilles intet krav i forbindelse med transport af farligt affald.*

Med hensyn til artikel 14 kræves der i den vallonske del af Belgien kun registre over specifikke affaldsfraktioner som f.eks. farligt affald, dyreaffald, hospitalsaffald og slam fra rensningsanlæg. Alle producenter eller virksomheder, der indsamler, behandler, nyttiggør og bortskaffer farligt affald, skal ifølge artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF føre et register. Registerets udformning fastlægges af det vallonske affaldskontor, og de

nærmere regler om registrenes indhold fremgår af artikel 60. *Der stilles ikke krav om, at virksomheder, der transporterer farligt affald, skal føre registre.*

I **Danmark** er bestemmelserne i artikel 14 gennemført ved §15-19 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 299 af 30 April 1997 om affald. De virksomheder, der er optaget i bekendtgørelsens bilag 7, skal således føre et register med centrale oplysninger om affald og affaldshåndtering (type, fraktion, oprindelse og mængde af affald, herunder materialer, der er genanvendt, forbrændt med energiudnyttelse eller bortskaffet). Virksomheder, der behandler farligt affald, skal desuden anføre affaldskatalogkoden. Oplysningerne skal indberettes til Miljøstyrelsen.

Med hensyn til artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF skal producenter af farligt affald anmelde affaldets art, mængde, emballering, sammensætning og egenskaber til kommunalbestyrelsen (§50 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 299 af 30. april 1997 om affald). Virksomheder, der erhvervsmæssigt indsamler og transporterer farligt affald, skal føre registre over mængden og arten af det farlige affald, producenten og afleveringsstedet. Disse registre opbevares i fem år. Virksomheder, der behandler farligt affald, skal foretage anmeldelse til Miljøstyrelsen og i den forbindelse indberette oplysninger om affaldet (herunder også oplysninger om genanvendelse og bortskaffelse).

Tyske virksomheder, der varetager nyttiggørelse eller bortskaffelse af affald, skal føre registre ifølge reglerne i artikel 14 (TA-Abfall/TA-Siedlungsabfall). Affaldslovgivningen foreskriver desuden, at producenter (operatører af anlæg), virksomheder, der varetager nyttiggørelse og bortskaffelse, og virksomheder, der indsamler og transporterer affald, skal indføre kontrolprocedurer (Nachweisverfahren). Denne procedure, der skal følges ved håndtering af farligt affald, består af to dele: en forhåndskontrol, der skal sikre, at den påtænkte aktivitet er lovlig, og en efterfølgende kontrol af aktiviteten, mens den iværksættes. Producenter, der frembringer over 2.000 kg farligt affald eller 2.000 ton affald på årsbasis (pr. fraktion), skal udarbejde et regnskab over affaldets art og mængde og dets håndtering. *Tyskland har dermed indført en registreringsordning, der ikke svarer til artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF.*

I **Frankrig** skal anlæg og virksomheder, der varetager nyttiggørelse og bortskaffelse af affald, og producenter af affald føre registre. Kravet gælder kun for anlæg, der behandler farligt affald (som f.eks. asbest, bly, klorerede opløsningsmidler, spildolie og affald fra olieindustrien). *Kravet om registre synes ikke at omfatte virksomheder, der varetager udnyttelse og bortskaffelse af ikke-farligt affald, og virksomheder, der transporterer farligt affald.*

Den **irske** miljøstyrelse har fastlagt regningslinjer om registre og udarbejdet standardformularer, der skal anvendes i forbindelse med aktiviteter på affaldsområdet. Irland har imidlertid henvist til sine affaldshåndteringsregulativer fra 1998, som blev vedtaget efter den periode, der er tale om. Med hensyn til artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF nøjedes **Irland** med at bekræfte, at bestemmelserne var gennemført uden at præcisere hvordan. *De foreliggende oplysninger gør det ikke muligt at vurdere bestemmelsernes gennemførelse.*

Luxembourg har vedtaget Fællesskabets bestemmelser i artikel 14 i lov om affald af 17. juni 1994. De virksomheder, som skal føre registre, og som kan få dispensation, er anført i §10 og 11 i samme lov. Med hensyn til artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF er kravet om, at virksomheder, der foretager indsamling, transport, nyttiggørelse og bortskaffelse

af affald og farligt affald, skal føre registre, indeholdt i lov om forebyggelse og forvaltning af affald. Det samme krav stilles til producenter af farligt affald i §4, stk. 1, i anordning om farligt affald af 11. december 1996. Der er endnu ikke udarbejdet en standardformular.

I **Nederlandene** stilles kravet om registre i §8, stk. 14, i miljøforvaltningsloven. Det kan ifølge §8, stk. 13, i samme lov kræves, at producenterne fører registre som en af betingelserne for, at de kan opnå en miljøgodkendelse. **Nederlandene** oplyste, at bestemmelserne i artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF var overført til national ret. Virksomheder skal ifølge miljøforvaltningsloven anmelde overførsler af farligt affald og registrere modtagelse af farligt affald. Der skal benyttes et følgedokument under transport. *Det fremgår ikke, om producenter af farligt affald skal føre registre.*

Ifølge et **østrigsk** affaldsdekret skal anlæg, virksomheder og producenter føre registre over affaldets art, mængde, oprindelse og bestemmelse. Oplysningerne skal opbevares i syv år. Der skal desuden anvendes et "system af ledsagedokumenter" i forbindelse med farligt affald.

I **Finland** anmodes erhvervsdrivende, der skal indhente affaldstilladelse i forbindelse med deres aktiviteter, om at indsende standardiserede årsoversigter over deres affaldsregistre til tilsynsmyndighederne. Med hensyn til artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF skal indehavere af affaldstilladelser, producenter af farligt affald (undtagen husholdninger) samt virksomheder, der transporterer farligt affald, føre registre over affaldets mængde, art, kvalitet og oprindelse med oplysning om indsamling, opbevaring, transport, nyttiggørelse, bortskaffelse, leveringssted og dato (§51, stk. 3, i affaldsloven). Indehavere af affaldstilladelser skal indberette årlige oversigter over affaldsregistre ved brug af standardformularer til tilsynsmyndighederne. Ved levering af farligt affald til nyttiggørelse eller bortskaffelse skal der udfærdiges et identifikationsdokument med nærmere oplysninger om affaldet. Dokumentet skal opbevares i tre år.

Sverige henviste til svensk miljølovgivning og den svenske bekendtgørelse om farligt affald, hvori der stilles krav om registre. *Det er ikke muligt at bedømme gennemførelsen på dette grundlag.*

Det Forenede Kongerige henviste til de oplysninger, der er indberettet i forbindelse med den foregående rapport. Det Forenede Kongerige kræver således, at anlæg og virksomheder, der varetager nyttiggørelse og bortskaffelse af affald, skal føre et register. Producenter af affald skal ved overførsel af affald udfylde og opbevare et overførselsdokument med oplysning om affaldets art og mængde. De skal også opbevare en mere detaljeret beskrivelse af affaldets art og oprindelse. Disse oplysninger skal på anmodning stilles til rådighed for de kompetente myndigheder. Med hensyn til artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF skal alle virksomheder, der transporterer farligt affald, være i besiddelse af ledsagedokumenter. Producenter af farligt affald skal føre et register over alle ledsagedokumenter, der udstedes i forbindelse med transporten.

- Medlemsstaterne har gennemført bestemmelserne meget forskelligt, hvilket gør det vanskeligt at vurdere gennemførelsen af kravet om registre. Det står dog fast, at Belgien, Tyskland, Frankrig og Nederlandene ikke har gennemført bestemmelserne efter hensigten. Irland og Sverige kom ikke med tilstrækkelige oplysninger til, at de kunne indgå i bedømmelsen.

Bilag I

N (1)	Østrig	Belgien	Danmark	Finland	Frankrig	Tyskland	Græ- ken- land	Irland	Italien	Luxem- bourg	Neder- landene	Portugal	Spanien	Sverige	Det Forenede Kongerige
Antal myndigheder eller institutioner (2)	N0=1 N2=9+9 N4=100	N1=2 N2=5 N4=308	N0 = 1 N3 = 15 N5 = 276	N1=1 N3=13 N5=452	N0=1 N2=26 N3=99	N0=1 N1=16 N2=29 N3=449		N2 = 1 N4 = 34		N0=1	N0=1 N2=12 N4= ±600			N1=1 N2=4 N3=21 N5=289	N1=2 N3=239
Affaldshåndteringsplaner	N0	N1	N0 N5	N1 N3	N0 N1 N2	N1 N2		N2 N4		N0	N0 N2 N4			N1 N5	N1 N3
Tilladelser til bortskaffelse (artikel 9)	N0 N2 N4	N1 N2 N4	N3	N3 N5	N1 N2	N2 N3		N2 N4		N0	N0 N2 N4			N2 N3	N1
Tilladelser til nyttiggørelse (artikel 10)	N0 N2 N4	N1 N2 N4	N3 N5	N3 N5	N1 N2	N2 N3		N2 N4		N0	N0 N2 N4			N2 N3	N1
Registrerede dispensationer fra kravene i artikel 9 og 10 (artikel 11)		N1	N3	N3		N2 N3		N2 N4		N0	N0 N2				N1
Registrerede virksomheder, der insamler og transporterer affald (artikel 12)	N2	N1	N5	N3	N2	N3		Ikke relevant		N0	N0 N2 N4			N3	N1
Bemærkninger		(3)	-		(4)										

Table 1: Antal nationale myndigheder på hvert NUTS-niveau og deres beføjelser, jf. artikel 6 (Spørgsmål I, 2 i spørgeskemaet)

 Data er ikke modtaget

NB:

- 1) N står for en myndighed og er en forkortelse af NUTS: Nomenklaturen for Statistiske Territoriale Enheder (Eurostat).
- 2) Antallet af myndigheder anføres i forkortet form, f.eks.: N2=5 svarende til 5 myndigheder/institutioner på NUTS 2-niveau.
- 3) Oplysningerne gælder kun for den flamske del.
- 4) De franske oplysninger er tilpasset niveauerne i den officielle NUTS-nomenklatur.

Affaldshåndteringsplaner	Oplysning om planer	Omfattede affaldskategorier			Bemærkninger
		Husholdningsaffald (ja/nej)	Farligt affald (ja/nej)	Andet affald (med nærmere angivelse)	
Østrig	1 national plan for 1998-2001	ja	ja	Alt ikke-farligt affald	
Belgien	Den vallonske affaldsplan - Horizon 2010 - vedtaget af den vallonske regering	ja	ja	emballageaffald, batterier, PCB og 26 kategorier af andet affald	Overtrædelsesprocedure som følge af emballagekapitlet
	Affaldsforebyggelses- og forvaltningsplan for 1998-2002, vedtaget af regeringen i Bruxelles	ja	ja	affald fra vandløb, inaktivt affald, ikke-farligt industriaffald	
	Sektorplaner fra OVAM for 1997-2001, vedtaget af den flamske regering	ja	Ja	Alle former for affald, byggeaffald, planteaffald	
Danmark	1 national plan for 1993-1997 1 plan om renere teknologi - der er ikke oplyst om lokalplaner	ja	Ja	Alle former for affald, herunder industriaffald og emballageaffald mv.	Overtrædelsesprocedure som følge af emballagekapitlet En ny national plan er under udarbejdelse
Finland	1 national plan for 1998-2005 14 regionalplaner	Ja	Ja	Kommunalt affald, affald fra industrien, bygge- og anlægsvirksomhed, minedrift og landbrug, slam fra rensningsanlæg og kontamineret jord	Overtrædelsesprocedure som følge af planernes utilstrækkelige geografiske dækning og emballagekapitlet Sagen afsluttes
Frankrig	Et antal regionalplaner for farligt affald Et antal amtsplaner for kommunalt affald	Ja	ja	Der mangler affaldsstrømme i nogle af planerne	Overtrædelsesprocedure som følge af planernes utilstrækkelige geografiske dækning, planernes ufuldstændighed og emballagekapitlet Nye planer er under udarbejdelse
Tyskland	Et antal regionalplaner	Ja	ja	Byggeaffald, skrot fra biler og elektronik, affald fra skibe og hospitaler, affald fra rengøring af veje samt slam. Affald, der nyttiggøres, indgår ikke i alle planer.	Overtrædelsesprocedure som følge af planernes utilstrækkelige geografiske dækning, planernes ufuldstændighed og emballagekapitlet Nye planer er under udarbejdelse
Grækenland	Kommissionen er ikke blevet underrettet om planer				Overtrædelsesprocedure som følge af planernes utilstrækkelige geografiske dækning, planernes ufuldstændighed og emballagekapitlet. Der udarbejdes en national plan på grundlag af de regionale planer.

Tabel 2: Oversigt over **medlemsstaternes affaldshåndteringsplaner** (spørgsmål II, 1c i spørgeskemaet) - tabellen fortsætter på næste side

 Der er ikke indsendt en rapport

Irland					Overtrædelsesprocedure som følge af planernes utilstrækkelige geografiske dækning, planernes ufuldstændighed og emballagekapitlet
	Der er oplyst om et antal lokalplaner	Ja (for visse planer)	ja	Planerne omfatter ikke samtlige affaldstyper	Der udarbejdes regionalplaner for ikke-farligt affald og en national plan for farligt affald på grundlag af en national og et antal regionale strategier
Italien	Et antal regionalplaner	ja	Ja	Planerne omfatter ikke samtlige affaldstyper	Overtrædelsesprocedure som følge af planernes utilstrækkelige geografiske dækning, planernes ufuldstændighed og emballagekapitlet
Luxembourg	Kommissionen er ikke blevet underrettet om planer				Overtrædelsesprocedure som følge af manglende planer En national plan er under udarbejdelse
Nederlandene					Overtrædelsesprocedure som følge af emballagekapitlet
Nationalt tiårsprogram	En national plan for ikke-farligt affald for 1995-2005 En national plan for farligt affald for 1997-2007 Regionalplaner	ja	ja	Alle former for affald, herunder industriaffald	
Portugal	En national plan			Planen omfatter ikke samtlige affaldstyper	Overtrædelsesprocedure som følge af planernes utilstrækkelige geografiske dækning, planernes ufuldstændighed og emballagekapitlet Sektorplaner er under udarbejdelse
Spanien	Et antal regionalplaner			Planerne omfatter ikke samtlige affaldstyper	Overtrædelsesprocedure som følge af planernes utilstrækkelige geografiske dækning, planernes ufuldstændighed og emballagekapitlet Der udarbejdes en national plan for kommunalt affald samt et antal sektorplaner
Sverige					Overtrædelsesprocedure som følge af planernes utilstrækkelige geografiske dækning og emballagekapitlet
	Et antal lokalplaner	ja	ja	Alle former for affald	En national plan og de manglende lokalplaner er under udarbejdelse
Det Forenede Kongerige					Overtrædelsesprocedure som følge af planernes utilstrækkelige geografiske dækning, planernes ufuldstændighed og emballagekapitlet
	Et antal lokale og regionale planer	ja	ja		En ny strategi danner grundlag for udarbejdelsen af planer for England, Wales, Skotland og Nordirland. Planer for affaldshåndteringsanlæg er anført i en detaljeret liste i den britiske besvarelse.

Tabel 2: Oversigt over **medlemsstaternes affaldshåndteringsplaner** (spørgsmål II, 1c, i spørgeskemaet)

 Der er ikke indsendt en rapport

Husholdningsaffald	Østrig	Belgien	Danmark	Finland	Frankrig	Tyskland	Grækenland	Irland	Italien	Luxembourg	Nederlandene	Portugal	Spanien	Sverige	UK
I alt (ton/år)	2.775.000	4.632.562	2.767.000	980.000	26.000.000	39.068.000	3.197.000	1.503.171	25.400.000	207.534	7.945.000	3.480.000	14.296.000	3.200.000	26.500.000
Genanvendt	1.263.000	1.828.359	777.000	169.669	1.500.000	11.562.000	226.000	117.732		14.952	3.520.000			500.000	1.868.000
Brændt med energigenvinding	431.000	1.088.541	1.545.000	32.013	2.500.000	8.992.000	1.000		1.400.000	115.559	3.220.000		625.000	1.300.000	1.217.000
Brændt	0	234.795			8.000.000	(2)	(2)		(2)	-	-		(2)	-	1.099.000
Deponeret	1.261.000	1.480.867	428.000	560.229	12.200.000	17.904.000	2.970.000	1.383.439	24.000.000	77.023	1.205.000	3.060.000	11.901.000	1.200.000	22.080.000
Andet	0	0	16.000	218.089	1.800.000					-		420.000	1.770.000	200.000	236.000
År		De flamske oplysninger er fra 1997	1996	1997		1997	1992	1995	1995	1997	1997	1994	1994	1994/95	95/96
Bemærkninger	Summen er ikke korrekt	(1)		(6)		Summen er ikke korrekt	(3)		(3+) (4)			(3) (5)	(3) (5)		

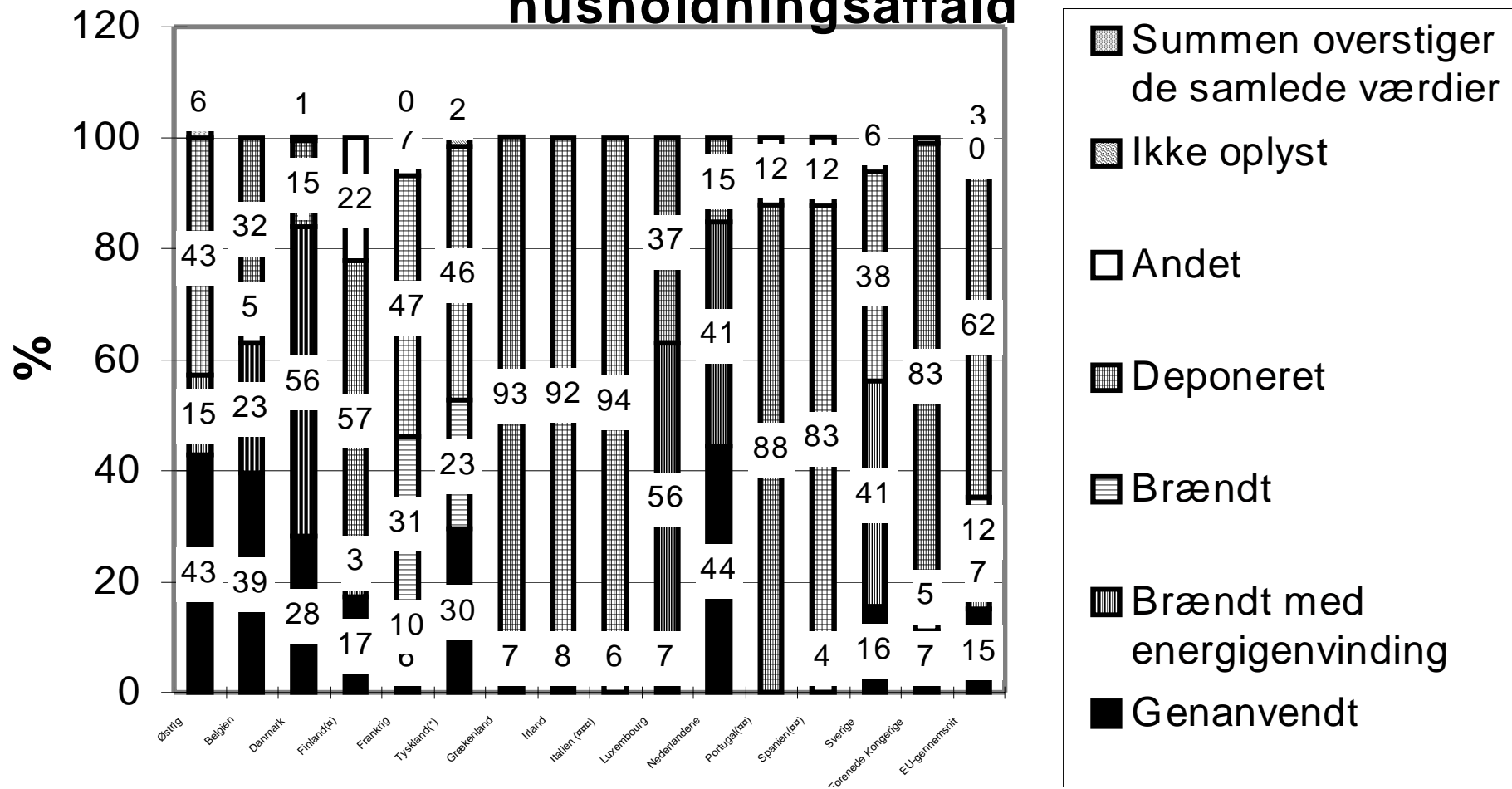
Tabel 3.1: Oplysninger om **husholdningsaffald** (spørgsmål II,4 i spørgeskemaet)

 Oplysningerne stammer ikke fra spørgeskemaet, men fra den kilde, der er nævnt i.o.: ikke oplyst under punkt 3).

NB:

- 1) Oplysningerne omfatter kun den flamske og vallonske del (ekskl. Bruxelles)
- 2) Indbefatter både forbrænding af affald og forbrænding af affald med energigenvinding
- 3) Oplysninger fra OECD's miljøkompendium for 1997; 3+) og fra en skrivelse til Det Europæiske Miljøagentur af 16.09.98 fra Instituto dos Resíduos, Portugal og en skrivelse til ETC/W af 07.10.98
- 4) Oplysningerne bygger på et gennemsnit for såvel kommunalt affald som husholdningsaffald
- 5) Oplysningerne gælder for kommunalt affald
- 6) Oplysningerne anslås til 40% af den samlede mængde kommunalt affald

Direktiv 75/442/EØF om affald - husholdningsaffald

(■) De finske data er anslået. (▨) Oplysninger om kommunalt affald i fast form. (▩) Husholdningsaffald/kommunalt affald (*) De tyske tal indbefatter forbrænding med energigenvinding.

Figur 1: Håndtering af husholdningsaffald i % (Kilde: tabel 3.1)

Farligt affald	Østrig	Belgien	Danmark	Finland	Frankrig	Tyskland	Grækenland	Irland	Italien	Luxembourg	Nederlandene	Portugal	Spanien	Sverige	UK
I alt (ton/år)	760.000	2.034.801	269.000	572.000	5.900.000	9.170.000		229.317		142.039	1.271.000			500.000	2.370.000
Genanvendt (1)	250.000	359.740	-	53.000	1.900.000	1.207.000		114.918		42.412	254.200			i.o.	179.000
Brændt med energigenvinding (1)	105.000	5.481	95.000	102.000	700.000	967.000				i.o.	305.040			i.o.	
Brændt (1)	0	140.194	-	28.000	200.000	(3)		27.084		i.o.	-			i.o.	165.000
Deponeret (1)	0	786.624	86.000	275.000	3.000.000	2.697.000		27.598		476	254.200			i.o.	861.000
Andet (1)	405.000	562.824	88.000	114.000	100.000	1.818.000		7.990		i.o.	444.850			i.o.	582.000
Genanvendt (2)		73.416						24.051		52.679					
Brændt med energigenvinding (2)		2.610													
Brændt (2)		231						18.880							
Deponeret (2)		0						5.867		46.472					
Andet (2)		0						2.929							
År		1997	1996	1997		1996		1996		1997	1997				1995/96
Bemærkninger		(4)(5) Summen er ikke korrekt for Flandern			(5)	Summen er ikke korrekt		(5)			Summen er ikke korrekt			Anslået	Summen er ikke korrekt

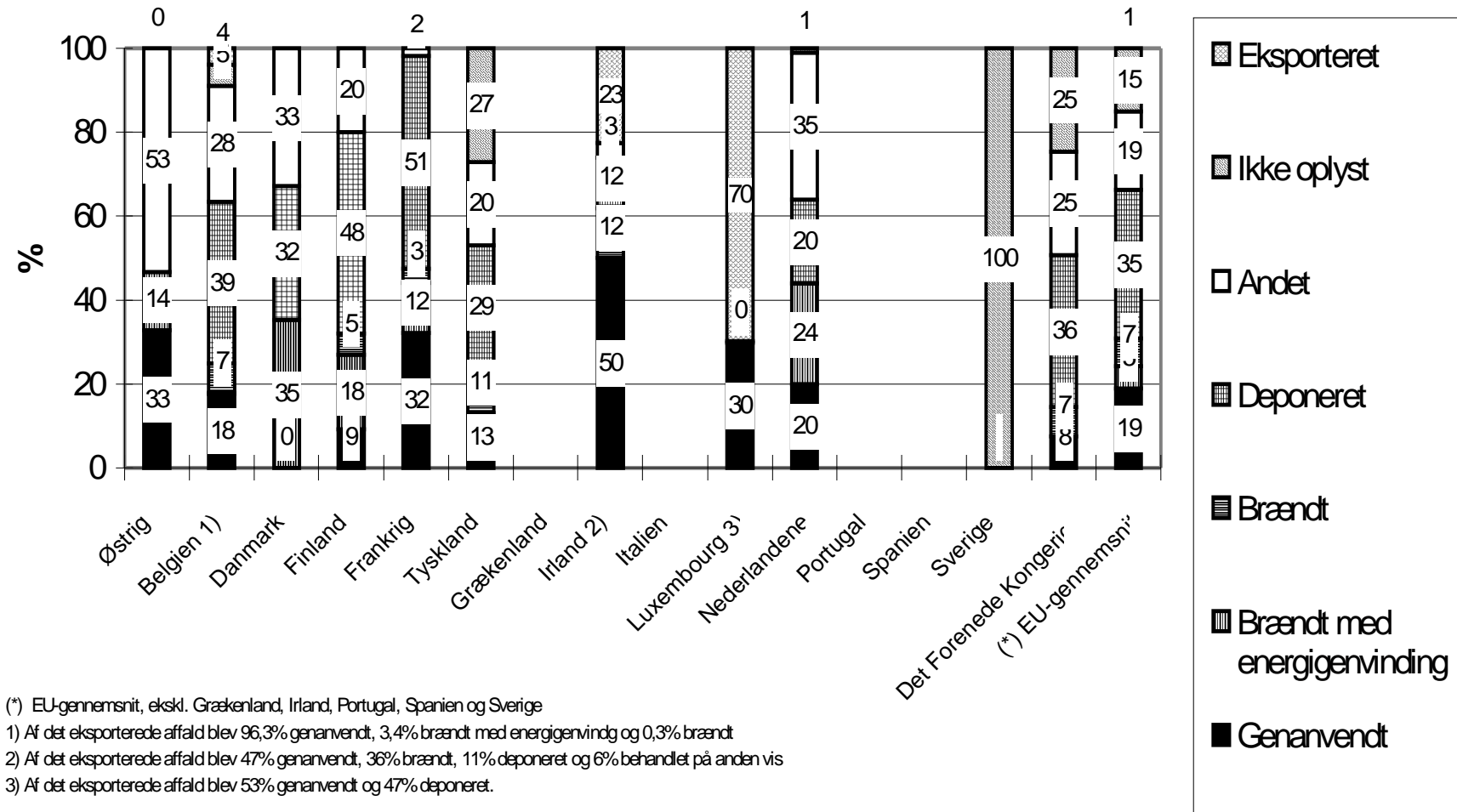
Tabel 3.2: Oplysninger om farligt affald (spørgsmål II, 4 i spørgeskemaet).

 Data er ikke i.o.: ikke oplyst modtaget

NB:

- 1) Inden for medlemsstaten
- 2) Uden for medlemsstaten
- 3) Både affald, der er brændt, og affald, der er brændt med energigenvinding
- 4) Oplysningerne omfatter kun Flandern og Vallonien (ikke Bruxelles)
- 5) Oplysninger fra besvarelserne af spørgeskemaet til Rådets direktiv 91/689/EØF om farligt affald

Direktiv 75/442/EØF om affald - farligt affald

Figur 2: Behandling og bortskaffelse af farligt affald inden for medlemsstaterne i % (Kilde: tabel 3.2)

Andet affald	Østrig	Belgien	Danmark	Finland	Frankrig	Tyskland	Grækenland	Irland	Italien	Luxembourg	Nederlandene	Portugal	Spanien	Sverige	UK
I alt (ton/år)	42.950.000	42.253.088	9.876.000	65.787.000	i.o.	i.o.		4.888.226		2.520.000	44.740.000			i.o.	221.915.000
Genanvendt	30.380.000 (2)	27.214.880	7.010.000	25.079.000	15.000	i.o.		835.674		0	35.650.000			i.o.	i.o.
Brændt med energigenvinding	1.940.000	135.860	867.000	3.877.000	i.o.	i.o.				0	2.925.000			i.o.	i.o.
Brændt	0	2.124.726	-	902.000	135.000	i.o.		35.915		0	-			i.o.	i.o.
Deponeret	10.630.000 (1)	5.193.100	2.010.000	8.872.000	i.o.	i.o.		3.600.976		2.520.000	4.600.000			i.o.	i.o.
Andet		7.383.327	95.000	6.197.000	i.o.	i.o.		415.661		0	1.560.000			i.o.	i.o.
År			1996	1997				1995		1997	1997				1994/95
Bemærkninger	(2)			(3)							Summen er ikke korrekt				

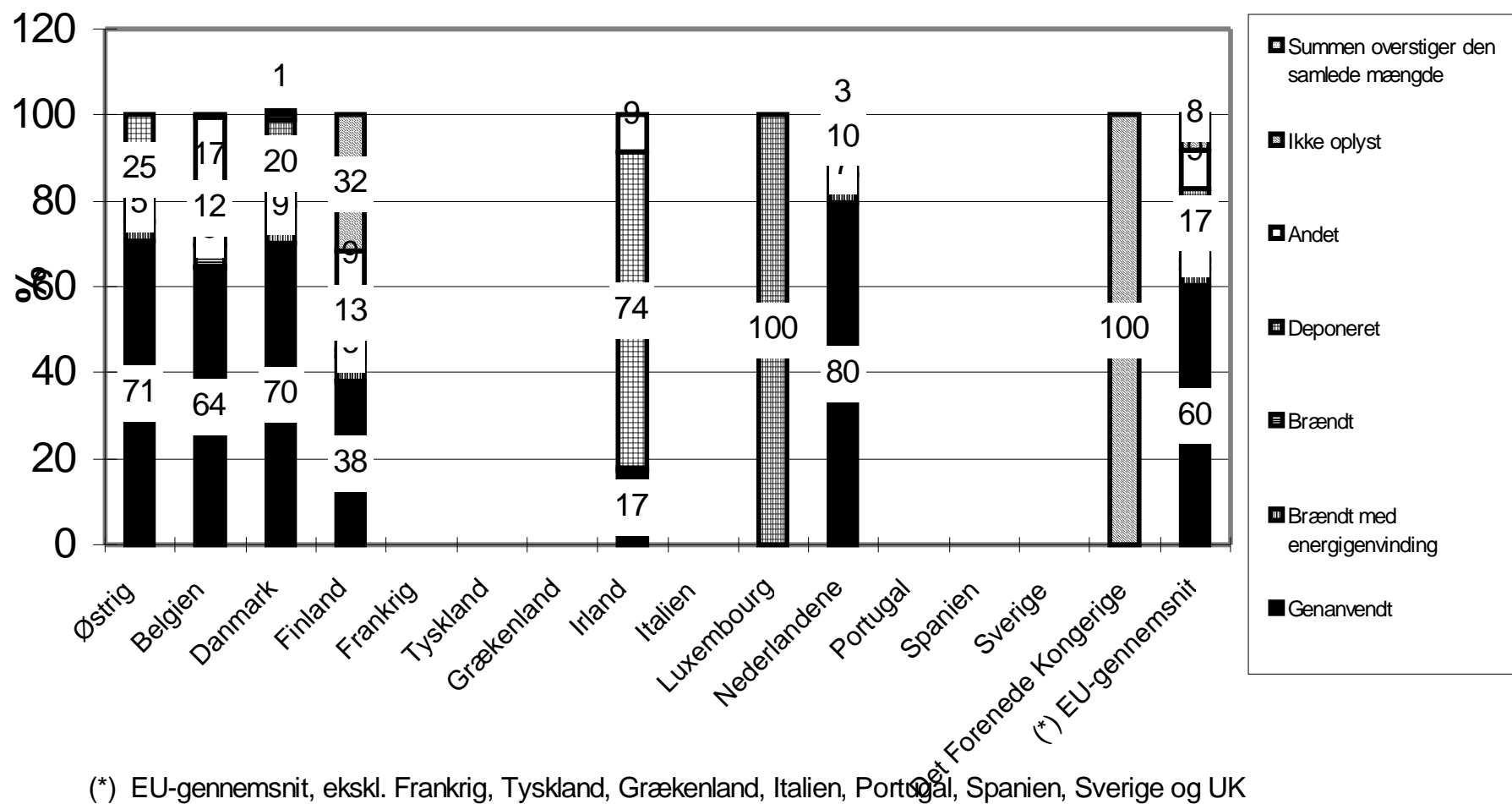
Tabel 3.3: Oplysninger om **andet affald** (spørgsmål II, 4 i spørgeskemaet)
De fleste medlemsstater har undladt at angive, hvilke typer affald der indgik i kategorien "andet affald"
(slam, industriaffald, affald fra energi- og vandforsyning, affald fra minedrift, landbrugsaffald, affald fra bygge- og anlægsvirksomhed)

 Data er ikke modtaget i.o.: ikke oplyst

NB:

- 1) Omfatter både affald, der deponeres, og andet affald
- 2) Omfatter 17,8 mio. ton genanvendt jord fra udgravning
- 3) Omfatter affald fra minedrift og landbrug

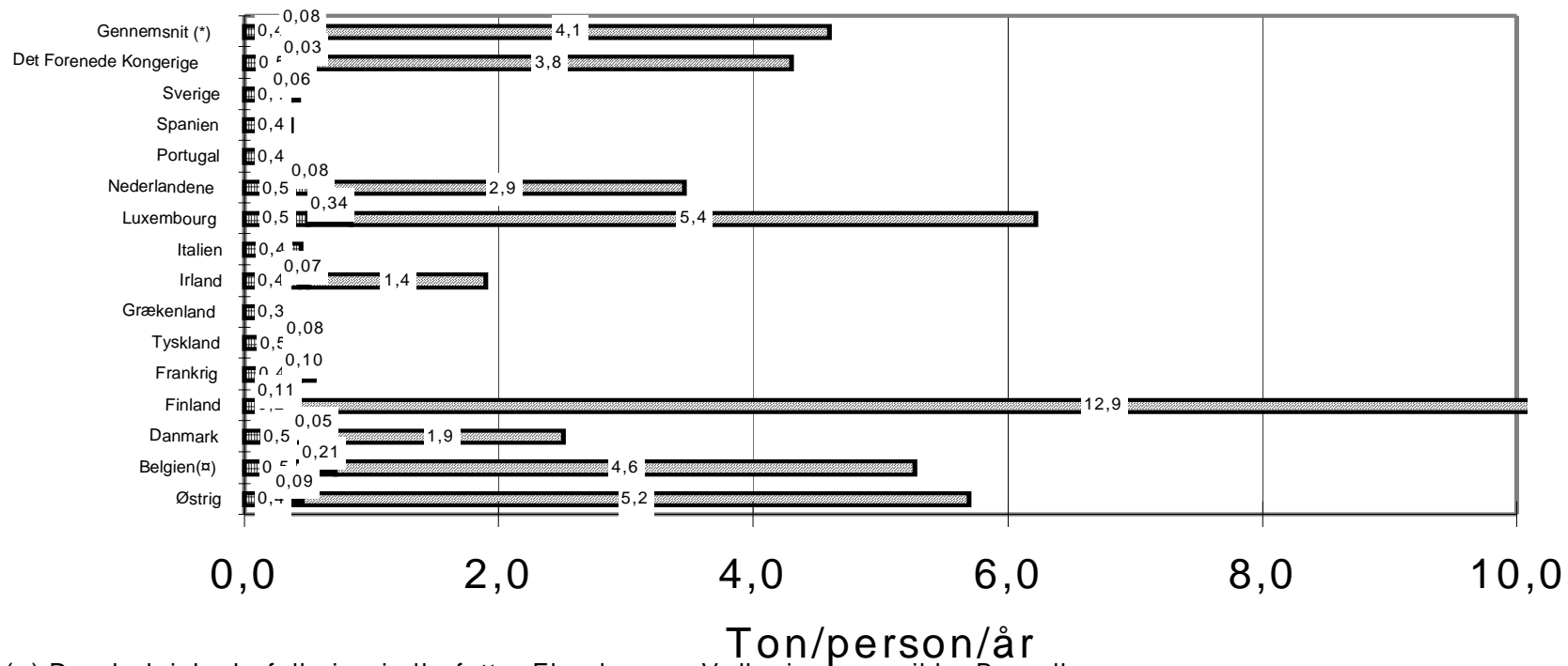
Direktiv 75/442 om affald - andre former for affald

Figur 3: Håndtering af andet affald i % (Kilde: tabel 3.3)

Direktiv 75/442 om affald - affaldsproduktion pr. person

Husholdningsaffald
 Farligt affald
 Andre former for affald

(α) Den belgiske befolkning indbefatter Flandern og Vallonien, men ikke Bruxelles

(*) Gennemsnit for andet affald, ekskl. Frankrig, Grækenland, Italien, Portugal, Spanien, Tyskland og Sverige

Figur 4: Affaldsproduktion pr. person pr. år for alle affaldstyper (Kilde: tabel 3)

DIREKTIV 91/689/EØF OM FARLIGT AFFALD

I. INDLEDNING

Sammenholdt med direktiv 75/442/EØF³³, der udgør det juridiske grundlag for den samlede affaldslovgivning, indeholder direktiv 91/689/EØF³⁴ en række mere restriktive instrumenter til forvaltning og overvågning af farligt affald. Direktiv 91/689/EØF har erstattet direktiv 78/319/EØF om giftigt og farligt affald.

Direktiv 91/689/EØF, der skal sikre en miljømæssigt forsvarlig håndtering af farligt affald, bygger på følgende vigtige elementer:

- en definition af farligt affald (artikel 1), der præciseres yderligere i listen over farligt affald i Rådets beslutning 94/904/EF³⁵
- et forbud mod at blande farligt affald med andre former for farligt eller ikke-farligt affald (artikel 2)
- et krav om tilladelser til anlæg og virksomheder, der håndterer farligt affald (artikel 3)
- regelmæssigt tilsyn og krav om, at producenter af farligt affald fører registre (artikel 4)
- hensigtsmæssig emballering og mærkning i forbindelse med indsamling, transport og midlertidig oplagring af farligt affald (artikel 5)
- udarbejdelse af planer for håndtering af farligt affald (artikel 6)

Farligt husholdningsaffald er ikke omfattet af bestemmelserne i dette direktiv.

Denne rapport bygger på det spørgeskema, der er indeholdt i Kommissionens beslutning 97/622/EF³⁶ af 27. maj 1997. Kommissionen anmodede medlemsstaterne om oplysninger om gennemførelsen af direktiv 91/689/EØF som et led i opfølgningen af den foregående rapport, der omhandlede tidsrummet fra 1990 til 1994³⁷.

Medlemsstaterne var ganske vist ikke juridisk forpligtet til at indberette oplysninger for **perioden 1995 - 1997**, men **ni** medlemsstater (**Danmark, Frankrig, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Finland og Sverige**) valgte alligevel at indsende nationale rapporter. I **Belgien** findes der ingen samlet affaldslovgivning til gennemførelse af dette direktiv. De tre regioner (Vallonien, Flandern og Bruxelles) iværksætter de europæiske affaldsfor skrifter uafhængigt af hinanden. Det er kun den flamske og den vallonske region, der har indsendt rapporter. Der er hentet visse data og oplysninger om farligt affald fra de tyske og britiske besvarelser af spørgeskemaet til direktiv 75/442/EØF.

³³ Jf. rapporten vedrørende direktiv 75/442/EØF om affald

³⁴ EFT L 377 af 31.12.1991, s. 20

³⁵ EFT L 356 af 31.12.1994, s. 14

³⁶ EFT L 256 af 19.09.1997, s. 13

³⁷ KOM (97) 23, endelig udg. af 27. februar 1997

I denne rapport har Kommissionen ikke kun set på den første del af spørgeskemaet (OMSÆTNING I NATIONAL RET), men også vurderet, i hvilken udstrækning de femten medlemsstater har taget definitionen af farligt affald og listen over farligt affald i anvendelse.

II. RAPPORT UDARBEJDET PÅ GRUNDLAG AF BESVARELSER AF SPØRGESKEMAET (KOMMISSIONENS BESLUTNING 97/622/EF)

OMSÆTNING I NATIONAL RET

(Spørgsmål 1 og 2)

De ni medlemsstater, der indsendte rapporter, bekræftede, at de havde underrettet Kommissionen om de love og administrative bestemmelser, der er sat i kraft for at omsætte direktiv 91/689/EØF om farligt affald og Rådets beslutning 94/904/EF om udarbejdelse af en liste over farligt affald i national lovgivning. Den vallonske region oplyste dog, at den endnu ikke har fastlagt regler til vedtagelse af listen over farligt affald.

Definitionen af "farligt affald" og listen over farligt affald

I artikel 1, stk. 4, i Rådets direktiv 91/689/EØF defineres farligt affald med henvisning til den liste over farligt affald, der blev vedtaget ved Rådets beslutning 94/904. Kommissionen finder derfor, at det er en forudsætning for, at medlemsstaterne kan vedtage definitionen over farligt affald, at de overfører listen over farligt affald til national ret. Det vil også være nødvendigt at omsætte bilag I, II og III til Rådets direktiv 91/689 til national ret.

Der er desuden to andre aspekter, der skal tages med i betragtning, når man vurderer, hvorvidt den nationale lovgivning stemmer overens med Fællesskabets definition af farligt affald. Det første aspekt er, at medlemsstaterne har truffet strengere foranstaltninger, dvs. de har inkluderet affald, som efter deres mening udviser de egenskaber, der er opregnet i bilag III, og som de derfor betragter som farligt. Det er ifølge direktivets artikel 1, stk. 4, andet led, muligt at udvide listen over farligt affald, såfremt det meddeles Kommissionen og ikke strider mod EF-traktatens artikel 176. Det andet aspekt er, at farligt husholdningsaffald ikke er omfattet af direktivets bestemmelser. Det betyder dog ikke, at husholdningsaffald ikke kan være farligt.

Kommissionen konkluderer, at kun fire medlemsstater, nemlig **Finland**,³⁸ **Grækenland**,³⁹ **Luxembourg**⁴⁰ og **Spanien**,⁴¹ har omsat alle relevante dele af definitionen af farligt affald korrekt.

³⁸ Lov om affald 1072/1993. Dekret om affald 1390/1993. Miljøministeriets beslutning 867/1996 om listen over de mest almindelige former for affald og over farligt affald.

³⁹ Beslutning 19396/1546 om foranstaltninger og betingelser for håndtering af farligt affald af 18. juli 1997.

⁴⁰ Lov om forebyggelse og forvaltning af affald af 17. juni 1994. Forordning om farligt affald af 11. december 1996.

Østrig har hverken omsat de relevante bilag vedrørende farligt affald eller listen over farligt affald i sin lovgivning. Ifølge østrigsk ret er "farlige stoffer affald, der af hensyn til offentligheden skal behandles med særlig agtpågivenhed og kræver, at der træffes særlige foranstaltninger, og affald, der i forbindelse med normal behandling kræver yderligere foranstaltninger eller større agtpågivenhed, end det er tilfældet ved behandlingen af husholdningsaffald".⁴²

Nederlandene har ikke omsat alle elementerne i definitionen af farligt affald til national ret.⁴³

I den vallonske del af **Belgien**⁴⁴ og i Bruxelles⁴⁵ er alle relevante elementer i definitionen af farligt affald overført korrekt. Den flamske region⁴⁶ har imidlertid ikke overført bilag I og II til Rådets direktiv 91/689.

Danmark,⁴⁷ **Portugal**⁴⁸ og **Sverige**⁴⁹ har ikke omsat direktivets bilag I og II til national ret, men indført de øvrige relevante elementer, der er nævnt i det foregående, i overensstemmelse med EF's lovgivning.

Frankrig⁵⁰ og **Tyskland**⁵¹ har kun overført selve listen over farligt affald, men ikke den definition, der er indeholdt i direktivets artikel 1, stk. 4, første led, eller bilag I-III. De to lande har ikke udvidet listen over farligt affald i deres egen lovgivning. Det skal også bemærkes, at de franske bestemmelser afviger fra Fællesskabets terminologi (vedrørende "farligt affald") ved at henvise til "særligt industriaffald", mens der i tysk lovgivning tales om "affald, der kræver særligt tilsyn".

Irland har overført alle relevante elementer af definitionen af farligt affald til irsk lovgivning, men har ikke indført listen over farligt affald.⁵²

Den definition, der er omsat i **italiensk** ret, afviger fra Fællesskabets definition ved at udelukke husholdningsaffald⁵³, selv om husholdningsaffald som tidligere nævnt også kan være farligt.

⁴¹ Lov 10/1998 om affald af 21. april, kongeligt dekret 952/1997 om ændring af forordning om gennemførelse af lov 20/1986 af 14. maj om giftigt og farligt affald (vedtaget ved kongeligt dekret 833/1988 af 20. juli).

⁴² §2, stk. 5, i lov om affaldshåndtering af 6. juni 1990.

⁴³ Dekret om klassificering af farligt affald og olieaffald af 8. december 1997.

⁴⁴ Dekret om affald af 27. juni 1996. Den vallonske regerings bekendtgørelse om udarbejdelse af et affaldskatalog af 10. juli 1997.

⁴⁵ Anordning om forebyggelse og forvaltning af affald af 7. marts 1991. Bekendtgørelse om udarbejdelse af en liste over farligt affald af 9. maj 1996.

⁴⁶ Dekret af 20. april 1994 om ændring af dekret af 2. juli 1981 om affaldshåndtering. Den flamske regerings bekendtgørelse om vedtagelse af den flamske forordning om forebyggelse og forvaltning af affald (VLAREA) af 17. december 1997.

⁴⁷ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 299 af 30. april 1997 om affald.

⁴⁸ Lovdekret 239/97 af 9. september 1997. Forordning nr. 818/97 af 5. september 1997.

⁴⁹ Anordning om farligt affald (SFS 1996:971) af 26. september 1996.

⁵⁰ Lov nr. 75-633 om destruktion af affald og genvinding af materialer af 15. juli 1975 (som ændret ved lov nr. 92-646 af 13. juli 1992). Dekret nr. 97-517 om klassificering af farligt affald af 15. maj 1997.

⁵¹ Lov om forebyggelse, genanvendelse og bortskaffelse af affald af 27. september 1994. Anordning om affald, der kræver særligt tilsyn af 10. september 1996.

⁵² Lov om affaldshåndtering, 1996.

Definitionen af affald er ikke i sin helhed overført til **britisk** ret. Bilag I og II er hverken overført til lovgivningen for England, Skotland og Wales⁵⁴ eller til lovgivningen for Nordirland⁵⁵. Begge regelsæt anvender i øvrigt en forkert terminologi, idet der henvises til "særligt affald" i stedet for som i Fællesskabets lovgivning "farligt affald". Den britiske lovgivning udelukker desuden husholdningsaffald i sin definition af farligt affald, hvilket strider mod EF-reglerne.

DIREKTIVETS GENNEMFØRELSE

1. Medlemsstaternes opfattelse af "farligt affald" – Article 1, stk. 4

Farligt affald omfatter ifølge artikel 1, stk. 4, andet led, ud over listen over farligt affald al anden form for affald, hvorom en medlemsstat mener, at det udviser en eller flere af de egenskaber, der er opregnet i bilag III, f.eks. at det er antændeligt, ætsende, brandnærende eller sundhedsskadeligt. Sådanne tilfælde meddeles Kommissionen

Den flamske del af **Belgien samt Danmark, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Finland, Sverige og Tyskland** har givet meddelelse om en række affaldstyper, som de betragter som farligt affald.

Den vallonske del af **Belgien samt Irland, Frankrig, Grækenland, Italien, Spanien, Portugal og Det Forenede Kongerige** har ikke oplyst, at de betragter andre affaldstyper som farligt affald.

➤ Kommissionen er i færd med at gennemgå de oplyste tilføjelser med hjælp fra et udvalg, der er nedsat i medfør af artikel 18 i direktiv 75/442/EØF med henblik på en tilpasning af den europæiske liste over farligt affald. Kommissionen har siden begyndelsen af 1999 fået meddelelse om 471 tilføjelser fra medlemsstaterne. Den første tilpasning af beslutning 91/904/EC, der foretages i 1999, bygger på en gennemgang af 282 af de oplyste tilføjelser.

2. Farligt affald fra husholdninger – artikel 1, stk. 5

Direktivets bestemmelser gælder som anført i artikel 1, stk. 5, ikke for farligt husholdningsaffald. Desværre spørges der i spørgeskemaet om, hvorvidt medlemsstaterne skelner mellem farligt husholdningsaffald og farligt affald, der ikke stammer fra husholdninger. Det fremgår ikke klart, hvad formålet med dette spørgsmål er, og hvordan et "ja" eller "nej" skal forstås.

I den flamske del af **Belgien** var sådanne foranstaltninger indbefattet i det flamske dekret om farligt husholdningsaffald. Artikel 1§1 indeholder en nærmere definition af farligt affald fra husholdninger.

⁵³ Lovdekret nr. 22 om gennemførelse af direktiv 91/156/EØF om affald, direktiv 91/689/EØF om farligt affald og direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald af 5. februar 1997, som ændret ved lovdekret af 8. november 1997, nr. 389.

⁵⁴ Lovforanstaltning vedrørende regulativer for særligt affald, 1996, som ændret ved lovforanstaltning, 1996, nr. 2019, vedrørende regulativer for særligt affald (som ændret), 1996

⁵⁵ Udkast til lovregler for Nordirland, 1998.

Den vallonske del af **Belgien samt Danmark og Frankrig** svarede benægtende på spørgsmålet uden at uddybe svaret yderligere.

Irland foretager endnu ikke særskilt indsamling af farligt husholdningsaffald. Der kan indleveres visse former for affald på lokale modtageanlæg.

I **Luxembourg** er farligt affald fra husholdninger (kommunalt affald og lignende affald fra handels- og industrivirksomheder samt institutioner, herunder affaldsfraktioner, der indsamles særskilt - der henvises til listen over farligt affald) indeholdt i kapitel 20 i bilag IV til forordning om farligt affald af 11. december 1996.

I **østrigsk** lovgivning inden for affaldshåndtering defineres farligt affald fra husholdninger som "Problemstoff" (problematisk stoffer). De lokale myndigheder har pligt til at indsamle denne type affald særskilt mindst to gange årligt.

I **Finland** skal de kommunale myndigheder sørge for at nyttiggøre og bortskaffe farligt husholdningsaffald (§13 i lov om affald). Husholdninger skal ikke føre regnskab over farligt affald. Reglerne vedrørende emballering og mærkning samt særlige identifikationsdokumenter gælder kun efter, at det farlige affald er afleveret til de kommunale myndigheder.

I **Sverige** har de enkelte kommuner ret til at bestemme, at farligt affald fra husholdninger ikke skal indsamles sammen med andre former for husholdningsaffald. De affaldstyper, der indsamles særskilt, betragtes som farligt affald.

I **Nederlandene** benyttes en særlig betegnelse - Small Chemical Waste (SCW) - til at adskille farligt affald, der stammer fra husholdninger, fra andre former for husholdningsaffald. Ifølge SCW-dekretet skal producenter og importører af produkter, der bliver til farligt affald, når de kasseres, forsyne disse produkter med denne betegnelse.

I **Italien og Det Forenede Kongerige** indgår husholdningsaffald ikke i definitionen af farligt affald, hvilket strider mod EF's lovgivning.

➤ Fem medlemsstater (Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Finland og Sverige) og den flamske region i Belgien har oplyst, at de har indført særskilt indsamling af farligt husholdningsaffald. Som følge af den uklare formulering af spørgsmålet er der ingen oplysninger fra Danmark, Frankrig og den vallonske del af Belgien. Irland har endnu ikke indført særskilt indsamling. Italien og Det Forenede Kongerige har udelukket husholdningsaffald fra definitionen af farligt affald.

3. Registrering og identificering af farligt affald, der bortskaffes – artikel 2, stk. 1

Ifølge artikel 2, stk. 1, skal der på alle steder, hvor der deponeres farligt affald, foretages en registrering og identificering af dette affald.

I den vallonske del af **Belgien** skal oplysninger om bortskaffelse af farligt affald angives på transportdokumentet. Operatøren af deponeringsanlægget skal opbevare kopier af transportdokumenterne og tilføje alle oplysninger i forbindelse hermed. I den flamske region skal operatører af anlæg til behandling af affald ifølge artikel 5.2.1.2 i Vlarem II registrere de mængder affald, der er modtaget og behandlet. Det fremgår af artikel

5.2.4.1.1§2 i samme dekret, at affald kun kan efterlades på et deponeringsanlæg, såfremt dets oprindelse, egenskaber, indhold og risikoen for udsivning er kendt.

I **Danmark** skal virksomheder, der behandler farligt affald, føre register over affaldets art (affaldskatalogkoden). Det fremgår ikke, om der stilles særlige krav til de steder, hvor det farlige affald deponeres.

I **Frankrig** er det en betingelse for at få godkendelse til at drive et deponeringsanlæg, at der føres et register over det affald, operatøren tager imod eller afviser.

Irland har oplyst, at artikel 2, stk. 1, er gennemført ved §41, stk. 2, nr. ix, i lov om affaldshåndtering af 1996.

I **Luxembourg** er artikel 2, stk. 1, gennemført ved artikel 3 i forordning om farligt affald af 11. december 1996. Svaret uddybes ikke nærmere.

Nederlandene stiller i sine godkendelser af deponeringsanlæg krav om, at enhver form for farligt affald, der deponeres, skal identificeres, vejes og registreres.

Østrig har oplyst, at alle ledsagedokumenter vedrørende det farlige affald, der indsamles og behandles, skal opbevares.

I **Finland** skal operatører af deponeringsanlæg registrere det præcise sted, hvor det farlige affald er deponeret (statsrådets beslutning om deponeringsanlæg (861/1997), §7, stk. 6).

I **Sverige** er det et led i proceduren for udstedelse af tilladelser til drift af deponeringsanlæg, at det farlige affald, der deponeres, registreres og identificeres.

Britiske virksomheder, der bortskaffer (og transporterer) farligt affald, skal ud over at opbevare ledsagedokumenterne også registrere, hvor de enkelte deponeringer af affald finder sted (oplysningerne stammer fra rapporten om gennemførelse af direktiv 75/442/EØF).

- Det lader til, at Østrig og Danmark har medtaget dette krav i det generelle krav i artikel 14 i direktiv 75/442/EØF til virksomheder og anlæg, der varetager nyttiggørelse og bortskaffelse af affald.

4. Blanding af farligt affald – artikel 2, stk. 2–4

Virksomheder og anlæg, der varetager bortskaffelse, nyttiggørelse, indsamling eller transport af farligt affald, må i henhold til artikel 2, stk. 2-4, ikke blande forskellige kategorier farligt affald eller blande farligt affald med ikke-farligt affald. Undtagelser tillades kun, såfremt betingelserne i artikel 4 i direktiv 75/442/EØF er overholdt, og især hvis det sker for at forbedre sikkerheden under bortskaffelsen eller nyttiggørelsen. Affald, der allerede er blandet med andre former for affald, skal adskilles fra dette, hvis det er teknisk og økonomisk muligt, og hvis det af sikkerhedsmæssige årsager (risiko for menneskers sundhed og miljøet) er nødvendigt.

I den vallonske del af **Belgien** er de nævnte artikler overført i deres helhed. Den flamske region har indført kravet i artikel 23§3-5 i dekret om affaldshåndtering af 20. april 1994.

Ifølge artikel 5.2.1.7§2, 5.2.2.5.2§1-3 og 5.2.2.6.5§1-3 i Vlarem skal der vedtages en række særlige bestemmelser, hvori der opstilles betingelser for drift af anlæg til affaldsbehandling.

Danmark kom ikke nærmere ind på, hvilke foranstaltninger der var truffet, men henviste til en skrivelse af 18/7 1996, hvori Danmark bekræfter, at den omhandlede artikel er gennemført ved §53 i bekendtgørelse nr. 581 af 24. juni 1996.

I **Frankrig** er det forbudt at bortskaffe særligt industriaffald (der er anført i dekret af 15. maj 1997) sammen med andre affaldskategorier. Særligt industriaffald og farligt affald må ikke deponeres på lossepladser til kommunalt affald. Industriaffald må heller ikke brændes på et anlæg til forbrænding af kommunalt affald. Ved forbrænding af kommunalt affald sammen med særligt industriaffald anvendes de strengere krav.

Irland har oplyst, at artikel 2, stk. 2-4, er gennemført ved forordning om affaldshåndtering - §7 (licenser) 1997, §22 (farligt affald) 1998, §8 (transport af farligt affald) 1998 og §18, stk. 1 (godkendelse), 1998, uden at komme med uddybende oplysninger.

Luxembourg har indført et generelt forbud mod blanding af affald, jf. §7, stk. 4, i lov om forebyggelse og forvaltning af affald. Direktivets artikel 2, stk. 2, 3 og 4, er nærmere bestemt gennemført ved §3, stk. 2, 3 og 4, i forordning om farligt affald af 11. december 1996. Såfremt det af sikkerhedsmæssige årsager er nødvendigt at blande farligt affald, skal miljøministeriet give tilladelse hertil.

I **Østrig** er det i tre tilfælde forbudt at blande farligt affald med andre former for affald, stoffer eller olieaffald. Det drejer sig om tilfælde, hvor det fornødne tilsyn eller den fornødne behandling af affaldet ikke kan finde sted, hvor grænseværdier for affaldet eller anlægget kun kan opfyldes ved at blande affaldet, eller hvor affaldet behandles i modstrid med §1, stk. 3. Det er dog muligt at behandle forskellige typer affald samlet i et anlæg, hvis det er lovligt at behandle de forskellige former for affald enkeltvis. Det er desuden tilladt at indsamle forskellige former for affald eller affald, der ikke indeholder samme koncentration af farlige stoffer, såfremt det ikke medfører en kemisk reaktion, og såfremt det er tilladt at genanvende eller behandle affaldet samlet.

I **Finland** er det kun tilladt at blande forskellige former for farligt affald eller at blande farligt affald med andet affald eller andre stoffer, såfremt det er nødvendig af hensyn til affaldets nyttiggørelse eller bortskaffelse, og der ikke er nogen risiko forbundet hermed. Blanding forud for bortskaffelse (D1-D12) betragtes som en bortskaffelsesform. Det finske forbud mod blanding er dermed ikke lige så restriktivt som forbuddet i direktiv 91/689/EØF, som kun tillader blanding af sikkerhedsmæssige årsager. Kravet om adskillelse af affald, der allerede er blandet, er i overensstemmelse med Fællesskabets regler.

I **Sverige** er kravene i artikel 2, stk. 2-4, gengivet i den svenske anordning om farligt affald (SFS 1996:971).

I **Nederlandene** er kravene omfattet af §2, andet, tredje og fjerde led, i dekret om adskillelse af farligt affald (lovtidende 1998, 72), der blev meddelt Kommissionen i en skrivelse af 15. september 1998.

- Det følger af medlemsstaternes redegørelser, at det generelle forbud mod **blanding af farligt affald** (artikel 2, stk. 2-4) gennemføres mindre konsekvent i Frankrig og Østrig. I disse lande forbydes blanding kun i særlige tilfælde. Det samme gælder Finland, der tillader blanding, såfremt det er nødvendigt af hensyn til nyttiggørelse eller bortskaffelse, og det ikke giver anledning til sikkerhedsmæssige problemer.

5. Generelle nationale regler, der erstatter kravet om tilladelser i forbindelse med nyttiggørelse – artikel 3, stk. 2

I henhold til artikel 3, stk. 2, kan et anlæg eller en virksomhed, der nyttiggør farligt affald, fritages fra kravet om at indhente en tilladelse, hvis medlemsstaten vedtager visse særlige regler, og det ikke bringer menneskers sundhed eller miljøet i fare. De pågældende anlæg og virksomheder skal registreres hos de kompetente myndigheder.

Ingen af de medlemsstater, der returnerede spørgeskemaerne, havde vedtaget generelle regler om undtagelser fra kravet om tilladelser til virksomheder, der nyttiggør farligt affald.

6. Tilsyn med producenter af farligt affald - artikel 4, stk. 1

Der skal ifølge artikel 4, stk. 1, foretages regelmæssig kontrol af ikke blot anlæg og virksomheder, men også producenter af farligt affald.

I den vallonske del af **Belgien** føres der tilsyn med producenter af farligt affald i forbindelse med en generel kontrol med gennemførelsen af miljøbestemmelserne i bestemte virksomheder. Kontrollen foretages som regel en gang årligt. I den flamske region varetages tilsynet af AMINAL, som er den myndighed, der er ansvarlig for forvaltningen af miljø, natur, jord og vand. Hyppigheden afhænger af, hvor nødvendigt tilsynet skønnes at være.

I **Danmark** sker tilsynet med producenter af farligt affald som led i det almindelige kommunale tilsyn.

Frankrig har anført, at leverancer af farligt affald til bortskaffelses anlæg kontrolleres i hvert enkelt tilfælde, at særlige anlæg inspiceres mindst en gang årligt, og at produktion og bortskaffelse af affald skal anmeldes 1-3 gange årligt.

I **Irland** er det de enkelte kompetente myndigheder, der bestemmer, hvor ofte der skal føres tilsyn. Hyppigheden afhænger af anlæggenes art og det pågældende affald (§15, stk. 1, litra b), i lov om affaldshåndtering, 1996).

I **Østrig** skal affaldsproducenter, der frembringer farligt affald, registreres (mindst en gang årligt). Enhver håndtering af farligt affald opføres i et centralt register. Oplysningerne kontrolleres med jævne mellemrum. Der foretages tilsyn efter behov (uoverensstemmelser i registreringen, branchetilsyn mv.).

I **Luxembourg** er det politiet, toldmyndighederne og miljømyndighederne, der fører tilsyn med overtrædelser af den generelle affaldslovgivning og lovgivningen om farligt affald. Der foretages regelmæssigt tilsyn, dog ikke med en bestemt hyppighed.

Nederlandene har oplyst, at kravet er overført til national ret. Hyppigheden afhænger af den potentielle risiko, der er forbundet med virksomhederne, hvilken så danner basis for de enkelte provinsers tilsynsplaner.

I **Finland** skal de regionale miljøcentre og de lokale miljømyndigheder sørge for, at bestemmelser og regulativer overholdes. De nærmere regler om tilsyn og foretagelse af tilsyn er vedtaget i affaldslovens §54 og i affaldsdekretets §23. Der foretages tilsyn efter behov ud fra tilsynsmyndighedens vurdering.

De **svenske** tilsynsmyndigheder skal iværksætte tilsynsplaner for et år ad gangen. Myndighederne skal også registrere aktiviteter, der kræver tilsyn, og med regelmæssige mellemrum bedømme resultaterne af tilsynet.

- Det kan konkluderes af de indkomne svar, at de nationale myndigheder ikke foretager tilsyn med samtlige producenter af farligt affald. Myndighederne koncentrerer sig om de vigtigste tilfælde.

7. Affaldsregistre – artikel 4, stk. 2

Ifølge artikel 4, stk. 2, skal producenter samt anlæg og virksomheder føre et register med nærmere oplysninger om det farlige affald (artikel 14 i direktiv 75/442/EØF). Anlæg og virksomheder, der transporterer farligt affald, skal også føre registre. De skal på anmodning meddele de kompetente myndigheder disse oplysninger.

Besvarelserne gennemgås i rapporten om direktiv 75/442/EØF om affald, eftersom svarene overlappede hinanden (side 18).

8. Hensigtsmæssig emballering og mærkning af farligt affald – artikel 5

Farligt affald, der indsamles, transporteres eller oplagres midlertidigt, skal ifølge artikel 5, stk. 1, emballeres og mærkes hensigtsmæssigt i overensstemmelse med gældende internationale standarder og Fællesskabets standarder.

I den vallonske del af **Belgien** skal virksomheder for at kunne transportere, indsamle, behandle, nyttiggøre og bortskaffe farligt affald indhente en særlig tilladelse, hvori der stilles krav til emballage og mærkning. Den flamske region har indført disse krav i artikel 23§2 i dekret om affaldshåndtering. Ifølge dette dekret skal affald, der indsamles, transporteres og opbevares midlertidigt, emballeres og/eller opbevares hensigtsmæssigt i overensstemmelse med de internationale regler og Fællesskabets regler. I dekret af 1. februar 1995 om godkendelse af indsamlere og registrering af transportvirksomheder stilles samme krav til virksomheder, der indsamler og transporterer farligt affald.

Danmark har oplyst, at bestemmelserne er implementeret og henvist til en skrivelse af 18/7 1996, hvori Danmark bekræftede, at artikel 5, stk. 1, er gennemført ved §54 i bekendtgørelse nr. 581 af 24. juni 1996.

Frankrig har kun beskrevet, hvilke regler der gælder for emballering, mærkning og transport af hospitalsaffald og smittefarligt affald fra sundhedssektoren.

Irland har oplyst, at bestemmelserne er implementeret, uden at uddybe det nærmere.

Luxembourg har vedtaget bestemmelserne i §5 i forordning om farligt affald af 11. december 1996.

I **Østrig**, er reglerne om hensigtsmæssig emballering og mærkning indeholdt i "Gefahrgutbeförderungsgesetz".

I **Finland** skal farligt affald indsamles, emballeres og mærkes på en sådan måde, at der kan tilrettelægges en passende affaldshåndtering, uden at der opstår risiko for sundheden eller for miljøet. Affaldets art og indehaverens navn skal angives på det farlige affalds emballage, der også skal påføres de eventuelle oplysninger og advarsler, der måtte være nødvendige af hensyn til sikkerheden og for at tilrettelægge en hensigtsmæssig affaldshåndtering. Disse bestemmelser er nærmere defineret i statsrådets beslutning. Bestemmelser og regulativer vedrørende transport af farlige stoffer gælder også for transport af farligt affald

I **Sverige** skal emballering og mærkning foretages ifølge reglerne om transport af farligt gods.

De **nederlandske** bestemmelser om transport af farlige stoffer, herunder farligt affald, er indeholdt i loven om transport af farlige stoffer. Reglerne er vedtaget på internationalt plan (f.eks. i ADNR - overenskomsten om transport af farlige stoffer på Rhinen). Der kræves tilladelse til at opbevare farligt affald. I denne tilladelse opstilles der sikkerhedsregler (til forebyggelse af brand og eksplosion efter de retningslinjer, der er udstukket af udvalget til forebyggelse af ulykker - retningslinje CPR 15-1 og 15-2). Der stilles også krav til beskyttelse af jorden og grundvandet.

➤ I forbindelse med hensigtsmæssig emballering og mærkning af farligt affald, har **Frankrig** oplyst, at reglerne kun er gennemført for hospitalsaffald og smittefarligt affald fra sundhedssektoren.

9. Affaldshåndteringsplaner og affaldsstatistik – artikel 6

De kompetente myndigheder skal i henhold til artikel 6 enten separat eller som led i deres almindelige planer for affaldshåndtering udarbejde planer for håndtering af farligt affald. Kommissionen har som krævet i artikel 6, stk. 2, foretaget en sammenlignende vurdering af planerne ("Comparatory Study on Plans for the Management of Hazardous Waste", endelig rapport fra juli 1997). Rapporten er distribueret til medlemsstaterne.

Data og oplysninger om affaldshåndteringsplaner for farligt affald indgår i rapporten om direktiv 75/442/EØF.

10. Midlertidig undtagelse fra direktivet – artikel 7

I nødsituationer eller ved alvorlig fare kan medlemsstaterne i henhold til artikel 7 træffe alle nødvendige foranstaltninger, herunder i givet fald midlertidige undtagelser fra dette direktiv, for at sikre, at farligt affald håndteres på en sådan måde, at det ikke udgør en trussel mod befolkningen eller miljøet. Kommissionen skal underrettes herom.

Ingen af de medlemsstater, der har indsendt rapporter, har gjort anvendelse af artikel 7.

11. Oplysninger, der ikke indgår i spørgeskemaet – artikel 8, stk. 3

Artikel 8, stk. 3, forpligter medlemsstaterne til at sende Kommissionen oplysninger for hvert anlæg og hver virksomhed, som varetager bortskaffelse og/eller nyttiggørelse af farligt affald hovedsagelig for andres regning, og som kan forventes at udgøre en del af det integrerede net, der er omtalt i artikel 5 i direktiv 75/442/EØF. Der skal indsendes oplysninger om navn og adresse, affaldsbehandlingsmetode og arten og mængden af det affald, der kan behandles. Oplysningerne indsendes en gang om året i den form, der er fastlagt ifølge beslutning 96/302/EF⁵⁶. Kommissionen stiller på begæring disse oplysninger til rådighed for medlemsstaternes kompetente myndigheder.

Kommissionen har indtil maj 1999 modtaget oplysninger fra samtlige medlemsstater undtagen Italien. Tyskland er det eneste land, der har ajourført oplysningerne. De øvrige medlemsstater har kun indsendt oplysninger en gang.

De oplysninger, medlemsstaterne sendte, var ikke i alle tilfælde fyldestgørende eller sendt i den rigtige form. Grækenland oplyste kun om anlæggenes navne og adresser. De tyske oplysninger indeholdt alle krævede data. Oplysningerne om det affald, der kan behandles, var imidlertid anført som LAGA-koder og ikke efter Det Europæiske Affaldskatalog. De britiske oplysninger var fyldestgørende, dog ikke for de affaldstyper, der behandles i anlæg i England. I den franske indberetning mangler der også oplysninger om behandlede affaldstyper. I de irske og portugisiske oplysninger anføres affaldstyperne ikke konsekvent. For Portugal mangler der oplysninger om behandlingsmetode for visse anlæg. De øvrige medlemsstater havde alle leveret oplysningerne i den krævede form.

Kommissionen overvejer at lægge oplysninger om behandlingsanlæg ud i en database. Det kan eventuelt ske ved, at oplysningerne overdrages til Det Europæiske Miljøagentur, der så indlæser dem i sit eget eller i temacentrets edb-system.

⁵⁶ EFT nr. L 116 af 11.5.1996, s. 26.

DIREKTIV 75/439/EØF OM BORTSKAFFELSE AF OLIEAFFALD, SOM ÆNDRET VED DIREKTIV 87/101/EØF

I. INDLEDNING

Hensigten med det ændrede direktiv 75/439/EØF⁵⁷ er at sikre, at olieaffald indsamles og bortskaffes, uden at det påfører befolkningen og miljøet skader, der kunne være undgået.

Det ændrede direktiv 75/439/EØF bygger på følgende vigtige elementer:

- en definition af "olieaffald" og af begreber inden for håndtering af olieaffald⁵⁸, heriblandt bortskaffelse (enhver behandling/håndtering), behandling (regenerering og forbrænding), regenerering (raffinering til basisolier), forbrænding (anvendelse som brændsel) og indsamling (artikel 1)
- en overordnet målsætning om, at olieaffald skal håndteres uden skadevirkninger for mennesker og miljø (artikel 2)
- en prioritering af håndteringen af olieaffald, hvor behandling af olieaffald ved regenerering prioriteres højest, herefter følger forbrænding af olieaffald på miljømæssigt forsvarlige vilkår og til sidst forsvarlig destruktion og kontrolleret oplagring eller deponering, hvis de to andre muligheder ikke foreligger (artikel 3)
- et forbud mod udledning af olieaffald i vand, udledning, der kan skade jorden, og ukontrolleret udledning og behandling, hvor de gældende grænseværdier overskrides (artikel 4)
- offentlige oplysningskampagner med henblik på at sikre en så hensigtsmæssig opbevaring og indsamling som muligt, regler om, at virksomheder kan varetage indsamling og/eller bortskaffelse, samt mulighed for, at medlemsstaterne kan beslutte, hvilken behandling olieaffaldet skal underkastes (artikel 5)
- krav om tilladelser til virksomheder, regler vedrørende behandling, regler vedrørende forbrænding (emissionsværdier for anlæg med en varmeeffekt på 3 MW eller derover og passende kontrol med anlæg med en lavere varmeeffekt) (artikel 6, 7 og 8)
- særlige krav for PCB/PCT (artikel 10)
- krav om, at der føres et register, meddelelse af oplysninger til kompetente myndigheder, regelmæssig kontrol, undersøgelse af den teknologiske udvikling og fornyet vurdering af tilladelser (artikel 11, 12 og 13)

Den følgende samlede rapport bygger på det spørgeskema, der er indeholdt i Kommissionens beslutning 94/741/EF⁵⁹ af 24. oktober 1994. Medlemsstaterne skulle i henhold til direktiv 91/692/EØF⁶⁰ indsende deres rapporter for **perioden 1995 - 1997**

⁵⁷ EFT L 194 af 25.07.1975, s. 31, som ændret ved direktiv 87/101/EØF (EFT L 42 af 22.12.1986, s. 43)

⁵⁸ Terminologien i direktivet om olieaffald adskiller sig fra terminologien i direktiv 75/442/EØF

⁵⁹ EFT L 296 af 17.11.1994, s. 42

⁶⁰ EFT L 377 af 23.12.1991, s. 48

senest den 30. september 1998. Eftersom Grækenland, Italien, Portugal og Spanien ikke har indsendt rapporter, omhandler den samlede rapport **kun elleve medlemsstater**.

De nationale indberetninger er på visse punkter blevet sammenholdt med oplysninger fra en undersøgelse af de økonomiske aspekter i tilknytning til regenerering af olieaffald⁶¹, som giver et overblik over, hvordan de femten medlemsstater håndterer deres olieaffald.

II. RAPPORT UDARBEJDET PÅ GRUNDLAG AF BESVARELSER AF SPØRGESKEMAET (KOMMISSIONENS BESLUTNING 94/741/EF)

OMSÆTNING I NATIONAL RET

1. National ret

De elleve medlemsstater, der indsendte rapporter (**to belgiske regioner, Danmark, Tyskland, Frankrig, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige**), bekræftede, at de havde underrettet Kommissionen om de love og administrative bestemmelser, der er sat i kraft for at omsætte det ændrede direktiv 75/439/EØF om bortskaffelse af olieaffald i deres nationale lovgivning.

2. Bestemmelser om regenerering af olieaffald – artikel 7

Medlemsstaterne skal i henhold til artikel 7 træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre, at brugen af deres regenereringsanlæg ikke forårsager skader på miljøet, som kunne undgås (artikel 7, stk. a). Medlemsstaterne skal endvidere drage omsorg for, at basisolie, der stammer fra regenerering, ikke udgør farligt affald og ikke indeholder PCB/PCT i koncentrationer på over 50 ppm (artikel 7, stk. b)).

Den vallonske region i **Belgien** har ikke truffet foranstaltninger i medfør af artikel 7. Det oplyses, at kun en del af olieaffaldet regenereres i Vallonien, og at regenereringen primært finder sted i den flamske region. Det svarer ikke til tallene i tabel 1, der viser, at der slet ikke foretages regenerering i den vallonske del, mens der kun regenereres 0,2% i den flamske del. De flamske bestemmelser er indeholdt i artikel 5.2.2.8 og 5.2.3.5 i Vlarem II-dekretet.

Danmark har oplyst, at der er truffet de fornødne foranstaltninger. Danmark foretager imidlertid ikke regenerering af olieaffald.

Tyskland har fastlagt regler, der skal sikre, at regenereringen foretages på en miljømæssigt forsvarlig måde, i affaldshåndteringsloven og i forbundsloven om beskyttelse mod immissioner. Kravet i artikel 7, stk. b), er gennemført ved anordning om olieaffald af 1987.

Frankrig har ikke truffet foranstaltninger i henhold til artikel 7, men har peget på, at regenerering prioriteres i henhold til artikel 2 i dekret af 21. november 1979.

Irland foretager ikke regenerering af olieaffald.

⁶¹ Economics of Waste Oils Regeneration, Coopers & Lybrand, Haag, 29. januar 1997

Luxembourg har gennemført bestemmelserne i artikel 7 ved Storhertugens forordning af 30. november 1989 om olieaffald. Anlæg til regenerering af olieaffald er også omfattet af bestemmelserne i lov af 17. juni 1994 om forebyggelse og forvaltning af affald, ifølge hvilken der kræves tilladelser til drift af anlæg. De særlige driftsbetingelser fremgår af tilladelserne (jf. den foregående rapport). Luxembourg har dog ingen anlæg til regenerering af olieaffald, hvor disse bestemmelser kunne anvendes.

Nederlandene har meddelt, at der ikke foretages regenerering af olieaffald.

Østrig har ikke vedtaget sådanne bestemmelser. Som følge af de beskedne mængder olieaffald foretages der ikke regenerering.

Finland og **Sverige** har bekræftet, at de har gennemført foranstaltninger i medfør af artikel 7, men har ikke uddybet det nærmere. De to lande foretager dog ingen eller et meget lille omfang af regenerering af olieaffald.

Det Forenede Kongerige har henvist til den foregående rapport, hvor man nævner afsnit I og II i miljøbeskyttelsesloven (EPA 1990) og miljøbeskyttelsesregulativerne fra 1991 (fremgangsmåder og stoffer) SI nr. 472, ændret ved regulativerne om tilladelser til affaldshåndtering fra 1994 (regulativ 14).

➤ Den flamske region i **Belgien samt Danmark, Tyskland, Luxembourg, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige** har oplyst, at de har gennemført artikel 7, men er ikke kommet med nærmere oplysninger om foranstaltningernes art og indhold. I den **vallonske** del af **Belgien og i Frankrig, Irland, Nederlandene og Østrig** er reglerne til gengæld ikke omsat i national ret. Frankrig har ikke truffet de pågældende foranstaltninger, selv om der regenereres olieaffald i landet.

3. Strengere nationale foranstaltninger – artikel 16

Medlemsstaterne har ifølge artikel 16 ret til at træffe foranstaltninger, der er strengere end dem, der er fastsat i direktivet, når det sker for at beskytte miljøet.

Den vallonske region i **Belgien** har meddelt, at der er truffet foranstaltninger, der er strengere end dem, der er indeholdt i artikel 4 (forbud). De vallonske foranstaltninger er mere detaljerede og præcise med hensyn til forvaltningen af olieaffaldet. Den flamske region har oplyst, at de omhandlede foranstaltninger er omfattet af artikel 5.2.2.8.3 og 5.2.3.5.2 i Vlarem II-dekretet.

Danmark har oplyst, at der er truffet strengere foranstaltninger, men har ikke uddybet det nærmere.

I **Tyskland** er der af hensyn til miljøet truffet strengere foranstaltninger, navnlig gennem den tyske anordning om affaldsforbrændingsanlæg (17. BimschV).

Frankrig har ikke truffet strengere foranstaltninger.

Irland har ikke fundet det nødvendigt at træffe strengere foranstaltninger end dem, der er meddelt Kommissionen.

Luxembourg prioriterer i lov af 17. juni 1994 om forebyggelse og forvaltning af affald regenerering af materialer i almindelighed, og dermed også regenerering af olieaffald. Anvendelse af affald som energikilde må kun ske for affald, der ikke kan nyttiggøres gennem andre metoder end varmegenvinding. Disse foranstaltninger er meddelt Kommissionen (foregående rapport)

Nederlandene har oplyst, at der i definitionen af olieaffald er fastsat visse krav til indholdet af halogenerede kulbrinter og PCB. Der stilles også krav til indholdet af halogenerede kulbrinter og PCB i olieaffald, der anvendes som brændsel eller til fremstilling af brændsel. Kravene gælder for alle typer brændsel.

Østrig har oplyst, at der er truffet strengere foranstaltninger, og at de pågældende lovttekster er sendt til Kommissionen.

Finland og **Sverige** har bekræftet, at der er iværksat strengere foranstaltninger, men præciserer det ikke nærmere.

Det Forenede Kongerige har som meddelt i den foregående rapport ikke fundet det nødvendigt at træffe strengere foranstaltninger.

➤ **Med undtagelse af Frankrig, Irland og Det Forenede Kongerige** har samtlige medlemsstater, der indsendte rapporter, oplyst, at de for at beskytte miljøet har truffet strengere foranstaltninger end fastlagt i direktivet. Der var bl.a. tale om højere prioritering af regenerering (Luxembourg), strengere emissionsgrænseværdier (Tyskland) og strengere grænseværdier for PCB (Nederlandene). De øvrige lande har ikke angivet, hvilke foranstaltninger der er tale om.

DIREKTIVETS GENNEMFØRELSE

1. Håndtering af olieaffald - artikel 2 og 3

Medlemsstaterne skal i henhold til artikel 2 træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at olieaffald håndteres på en sådan måde, at det ikke påfører mennesker og miljøet skader, der kunne være undgået. Ifølge artikel 3 gives regenerering første prioritet, herefter følger forbrænding og til sidst forsvarlig destruktion (behandling) og bortskaffelse (med hensyn til betingelser henvises til spørgsmål 2)

Figur 1 er en oversigt over håndteringen af olieaffald i perioden 1994-1995. Oversigten blev udarbejdet for de femten medlemsstater i Coopers & Lybrands undersøgelse med titlen Economics of Waste Oils Regeneration⁶² (i det følgende "undersøgelsen"). Figuren viser, hvor meget olieaffald der i gennemsnit blev frembragt (48%) og indsamlet (74,6%), og hvor stor en del heraf der blev regenereret (36%) og brændt (64%). I forbindelse med håndtering af olieaffald betragter Kommissionen metode D (genraffinering) som "regenerering", hvorimod metode A (ubehandlet olie til energifremstilling), B (energifremstilling efter begrænset behandling) og C (genbehandling til brændselolie) betragtes som "forbrænding".

⁶² Economics of Waste Oils Regeneration, Coopers & Lybrand, Haag, 29. januar 1997

Hvad angår sammenligneligheden af de tal, medlemsstaterne har indberettet til rapporten, skal der gøres opmærksom på følgende forhold.

- Mange af tallene var ikke forsynet med enheder eller med forskellige enheder som f.eks. ton og m³. Tallene blev omregnet på grundlag af en densitet på 0,9 ton/m³.
- Den samlede mængde olieaffald udgjorde lige fra 33 til 66% af den markedsførte mængde olie. Da tallene, selv om de bygger på et skøn, er væsentlige for vurderingen, blev den samlede mængde olieaffald sat til 50% af den mængde olie, der er markedsført i samtlige medlemsstater. Det var nødvendigt for, at oplysningerne i rapporten kunne sammenlignes.

Tabel 1 indeholder de tal, der blev oplyst vedrørende håndteringen af olieaffald. Tabel 2 viser olieaffaldets håndtering beregnet ud fra en antagelse om, at 50% af den markedsførte olie ender som olieaffald. Hensigten med det var at vise, at en betydelig del af olieaffaldet stadig ikke indsamles særskilt og derfor heller ikke håndteres på den rigtige måde. De græske, italienske, portugisiske og spanske tal for 1994/1995 er hentet fra undersøgelsen. Det har gjort det muligt at beregne et samlet gennemsnit for 1997 for, hvordan samtlige medlemsstater håndterer deres olieaffald.

Figur 3 er en oversigt over den mængde olie, der blev markedsført, indsamlet og behandlet (regenereret, brændt og deponeret) i 1997 pr. 1.000 indbyggere. Omkring 50% af den markedsførte olie antages at ende som olieaffald.

Ingen af de to **belgiske** regioner har indsendt oplysninger om, hvor meget olie der er markedsført. Af den flamske regions tal fremgår, at ca. 100% af affaldet indsamles, mens den vallonske region indsamlede ca. 50%. Den indsamlede olie brændes (metode B). Den ekstraordinært store mængde olieaffald for Belgien skyldes oplysningerne fra den flamske region, som definerer olieaffald mere bredt (inklusive slam, oliefiltre, rengøringsmaterialer og emballage, der er tilsølet med olie eller fedt osv.) end de øvrige lande. Tallene stammer fra de årsrapporter, der er indsendt af alle erhvervsdrivende, dvs. også af affaldsbehandlingsanlæggene, og det er derfor sandsynligt, at mange poster er indberettet mere end én gang.

I **Danmark** blev der i 1995 indsamlet 100%, men i 1997 kun 84% (når det antages, at 50% af den markedsførte olie ender som olieaffald). Alt olieaffaldet blev brændt. Ifølge oplysningerne fra undersøgelsen blev 50% genbehandlet (metode C), mens metode A og B tegnede sig for hver 25%.

Tyskland indsamlede mellem 83 og 90% af den samlede mængde olieaffald (når det antages, at 50% af den markedsførte olie ender som olieaffald og ikke som anført 66%). Omkring 51% af den samlede mængde olieaffald blev regenereret (tendensen har siden 1994 været svagt faldende), og 32% brændes.

Den indsamlede mængde steg i **Frankrig** fra 51 til 55% (når det antages, at 50% af den markedsførte olie ender som olieaffald og ikke som anført 42%). Regenereringen er faldet støt fra 26 til ca. 18%, mens forbrænding er steget tilsvarende fra 29 til 38%. Det fremgik allerede af den foregående rapport, at regenereringen var faldende i perioden fra 1990 til 1994.

Irland indsamlede mellem 36 og 39% af den samlede mængde olieaffald (når det antages, at 50% af den markedsførte olie ender som olieaffald og ikke som anført 33%). Alt affaldet blev brændt.

Luxembourg har ikke oplyst, hvor meget olie der er markedsført. Det antages derfor, at den samlede mængde olieaffald svarede til den indsamlede mængde (dvs. at 100% blev indsamlet). Luxembourg har anført, at alt olieaffaldet eksporteres til regenerering. Det ville være en betydelig stigning, eftersom det fremgik af den foregående rapport, at 50% blev regenereret. Det modsiges af oplysningerne i undersøgelsen, som konkluderer, at olieaffaldet blev brændt efter metode A og B i 1994/1995.

Nederlandene indsamlede 35% i 1995, hvilket i 1997 var steget til 52% (når det antages, at 50% af den markedsførte olie ender som olieaffald og ikke som anført mellem 37 og 45%). Hele den indsamlede mængde olie brændes.

De **østrigske** oplysninger om markedsført olie og olieaffald bygger på et skøn. Der blev indsamlet 92% i 1995 mod 78% i 1997. Hele den indsamlede mængde olie brændes.

I 1997 indsamlede **Finland** 97% af den samlede mængde olieaffald. Heraf blev kun 4% regenereret, 68% blev brændt, og 25% blev midlertidigt deponeret.

De **svenske** tal bygger på et overordnet skøn. Det anslås således, at indsamlingsraten lå på 100% (når det antages, at 50% af olien ender som affald). Det indsamlede olieaffald brændes (89% efter metode B og 11% efter metode A).

De **britiske** tal, der er skønsmæssigt fastsat, viser, at mellem 94 og 97% af den samlede mængde olieaffald indsamles (når det antages, at 50% af den markedsførte olie ender som olieaffald og ikke som anført 55%). 7% blev regenereret og 89% brændt. Den resterende mængde olieaffald, der ikke blev indsamlet, blev sandsynligvis deponeret.

For de medlemsstater, der ikke har indsendt rapporter, er der hentet følgende oplysninger for året 1994/1995 fra undersøgelsen⁶³.

Kun 8% af det **græske** olieaffald blev indsamlet særskilt som krævet efter loven og herefter regenereret. De resterende 92% af olieaffaldet blev indsamlet illegalt og solgt ubehandlet som brændsel.

Spanien indsamlede 44%. De 14% blev regenereret og 26% brændt (25% efter metode B og 43% efter metode A).

Italien indsamlede 58% i 1994. Heraf blev 48% regenereret og 10% brændt.

Portugal indsamlede 25%. 100% blev brændt (metode A)

➤ Figur 2 skal justeres for at kunne sammenlignes med figur 1 (med en faktor 50/48 for indsamling og faktor 100/71 for regenerering og forbrænding). Den særskilte indsamling er således faldet en smule, nemlig fra 74,6 til 74% ($71\% \times 50/48$), i perioden fra 1994/1995 til 1997. Heraf blev 24% ($17\% \times 100/71$) regenereret i 1997 mod 36% i 1994/1995. Til gengæld blev 75% ($53\% \times 100/71$) mod før 64% brændt.

⁶³ Economics of Waste Oils Regeneration, Coopers & Lybrand, Haag, 29. januar 1997

Går man ud fra, at Grækenland, Italien, Portugal og Spanien ikke har forbedret deres håndtering af olieaffald nævneværdigt i perioden fra 1994 til 1997, betyder det, at håndteringen af olieaffald i EU er forringet i perioden fra 1994/1995 til 1997.

2. Hensyn, der kan tages i betragtning i forbindelse med regenerering og forbrænding af olieaffald – artikel 3

Medlemsstaterne skal i henhold til artikel 3, stk. 1 og 2, når dette er muligt ud fra tekniske, økonomiske og organisatoriske hensyn, prioritere regenerering af olieaffald, frem for forbrænding af olieaffald efter miljømæssigt forsvarlige regler. Når olieaffaldet hverken kan regenereres eller brændes, træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at det destrueres uden skadelige virkninger eller opbevares under kontrollerede forhold (artikel 3, stk. 3).

Den vallonske region i **Belgien** har oplyst, at tekniske, økonomiske og organisatoriske hensyn, uden at disse præciseres nærmere, har begrænset brugen af regenerering frem for forbrænding af olieaffald, og at der er truffet foranstaltninger i medfør af artikel 3, stk. 3. Den flamske region har ikke anført sådanne hensyn i forbindelse med regenerering og forbrænding.

I **Danmark** er der på nuværende tidspunkt ikke teknisk eller økonomisk grundlag for regenerering af olieaffald. Der er dog iværksat et udredningsprojekt herom. Olieaffald afbrændes efter raffinering på fjernvarmeværker. Der ydes tilskud til private indsamlere af olieaffald i form af kompensation for energi- og CO²-afgift, når olien afsættes til fjernvarmeværker.

Tyskland har fastlagt økonomiske og organisatoriske rammer, der gør det muligt for branchen at opfylde de tekniske betingelser for regenerering af olieaffald. Der blev ikke peget på særlige hensyn.

Frankrig har anført, at der ikke foreligger særlige hindringer, men at man af følgende årsager har koncentreret sig om forbrænding af olieaffald med energigenvinding i cementovne. Der findes kun et anlæg til regenerering af olieaffald i landet. Producenterne af basisolie har desuden ikke til hensigt at udvikle regenereringsteknikker. Forbrænding er mere økonomisk rentabel, da der aktuelt findes en overproduktion af basisolier. De foreløbige resultater af en livscyklusanalyse har i øvrigt vist, at forbrænding af olieaffald måske er den løsning, der beskytter miljøet bedst.

I **Irland** har ingen tekniske, økonomiske eller organisatoriske hensyn hindret en prioritering af regenerering og forbrænding. Det fremgår ikke, hvorfor Irland ikke går mere ind for regenerering.

I **Luxembourg** er der ikke længere særlige hensyn, der hindrer regenerering og forbrænding af olieaffald. Luxembourg har ikke egne regenerering- eller forbrændingsanlæg. Indsamlere af olieaffald har indgået kontrakter med udenlandske regenereringsanlæg. Forbrænding sker kun, såfremt spildoliens kvalitet og teknikkerne ikke muliggør regenerering.

Nederlandene har oplyst, at regeringens politik i starten af firserne gik ud på, at olieaffald skulle regenereres i et centralt regenereringsanlæg (CRU). Af økonomiske årsager lykkedes det ikke. I 1986 ændredes planerne, og man forsøgte sammen med

producenter af smøreolie at etablere et anlæg til fremstilling af brændselolie på basis af olieaffald (navnlig diesellole til skibe). En virksomhed fik tilladelse hertil, men er endnu ikke gået i gang. Grunden er, at olieindsamlerne ikke ønsker at sende olien til anlægget, men foretrækker andre udenlandske anlæg. Anlægget fremstiller i øjeblikket brændsel eller et blandingsprodukt til fremstilling af brændsel ved hjælp af centrifugering.

Ubehandlet olieaffald forbrændes meget sjældent. Olieaffald består også af klude, bundvand fra skibe, oliefiltre, olieseparatorer mv. Denne type affald betragtes som farligt affald og ikke som olieaffald og bortskaffes hovedsagelig i forbrændingsanlæg.

Østrig har påpeget, at mængden af olieaffald er så beskedent, at det ikke er økonomisk rentabelt at foretage regenerering.

Finland har ikke anført tekniske, økonomisk og organisatoriske hensyn, der hindrer, at regenerering prioriteres højere end forbrænding.

Sverige har oplyst følgende hindringer for, at affaldet regenereres: markedsføringsproblemer som følge af, at regenereret olie skal mærkes, medmindre basisolien hydreres, at der kræves store mængder for at forrente de store investeringer, og at affald fra svovlsyreprocessen (?) har givet alvorlige problemer på et tidligere anlæg.

Det Forenede Kongerige foretager ikke regenerering i større omfang. Regenerering kræver store investeringer. Den største konkurrence kommer fra firmaer, der genvinder energi af olieaffald. Konkurrence mellem olieselskaberne har også gjort regenerering mindre bæredygtig. Der er ikke nævnt særlige hensyn af betydning for forbrænding. Der kræves tilladelse til affaldshåndtering, dvs. forsvarlig destruktion, opbevaring eller deponering af olieaffald (forordning om tilladelse til affaldshåndtering af 1994). Registrerede operatører skal håndtere olieaffaldet på en sådan måde, at det ikke udgør en trussel mod miljøet eller mod menneskers sundhed (§34 i lov om miljøbeskyttelse, 1990).

- På nationalt plan synes de vigtigste hindringer for regenerering at være af økonomisk art. Det hænger bl.a. sammen med, at der kræves en vis mængde indsamlet olieaffald, før det er rentabelt at regenerere det (ifølge undersøgelsen⁶⁴ mellem 60.000 og 80.000 ton årligt). En anden årsag er den hårde konkurrence inden for regenerering og forbrænding og manglende motivation. Der er endda grund til at formode, at visse medlemsstater ikke ønsker at sætte regenerering i centrum. Frankrig har f.eks. givet udtryk for, at forbrænding efter fransk opfattelse mening er bedre for miljøet
- Undersøgelsen⁶⁵ har desuden peget på, at de største hindringer på europæisk plan skyldes, at regenerering ikke gives absolut prioritet, at politikken ikke er konsekvent, at medlemsstaterne ikke samarbejder nok, at der er en generel overkapacitet for smøremidler, og at regenerering ikke er tilstrækkelig konkurrencedygtig.

3. Offentlige oplysningskampagner – artikel 5

Ifølge artikel 5, stk. 1, skal medlemsstaterne iværksætte offentlige oplysningskampagner for at sikre, at olieaffald opbevares hensigtsmæssigt og i videst muligt omfang indsamles.

⁶⁴ Economics of Waste Oils Regeneration, Coopers & Lybrand, Haag, 29. januar 1997

⁶⁵ Economics of Waste Oils Regeneration, Coopers & Lybrand, Haag, 29. januar 1997

Den vallonske region i **Belgien** har i stedet for særlige oplysningskampagner rettet mod olieaffald iværksat en række mere generelle kampagner. Kampagnerne bestod af forskellige aktiviteter, der indgik i "grønne uger" og sigtede mod at informere om håndtering af husholdningsaffald og miljøbeskyttelse. I den flamske region blev der ikke iværksat offentlige oplysningskampagner.

Danmark, Irland og Sverige har ikke iværksat offentlige oplysningskampagner.

I **Tyskland** er det de enkelte delstater og lokale myndigheder, der skal sørge for at informere og skabe større forståelse hos befolkningen. De har pligt til at rådgive producenter af olieaffald om hensigtsmæssig forvaltning og om anlæg. Kampagnerne blev iværksat gennem avisartikler, indslag i radio og TV, oplysningsmateriale og udstillinger. Forhandlere skal oplyse slutbrugeren om, hvordan olieaffaldet bør håndteres, og de har pligt til at modtage affaldet retur. Det var med til at sikre en fortsat og omfattende indsamling af olieaffald.

ADEME, det **franske** energi- og miljøagentur, iværksætter løbende oplysningsaktiviteter rettet mod indsamlere af olieaffald og fagfolk i bilbranchen. Slutbrugerne kan ringe til et "grønt telefonnummer" og få oplysning om modtagecentraler for olieaffald.

Luxembourg har taget forskellige initiativer i forbindelse med miljøministeriets Superdrecks-käschtkampagne. Der er udarbejdet informative indslag og ført kampagner i radio, aviser og biografer, og man har deltaget i handelsmesser. Borgernes kampagne kaldes "Superdrecks-käschtkampagne fir Biirger" og erhvervslivets kampagne "Superdrecks-käschtkampagne fir Betriiber". De to tiltag førte ikke til en nævneværdig stigning i indsamlingen af olieaffald mellem 1995 og 1997, hvilket skyldtes, at aktiviteterne blev iværksat allerede i 1994.

Nederlandene har nævnt en informationskampagne, der blev ført i flere medier. Kampagnen var rettet mod mindre mængder kemikalieaffald, hvilket også omfatter olieaffald. Der blev også udarbejdet en brochure om håndtering af olieaffald.

Østrig har gennemført en oplysningskampagne baseret på meddelelser, taler, artikler og informationsblade.

Den **finske** kampagne til oplysning af offentligheden blev gennemført af Ekokem Oy Ab (det nationale anlæg til behandling af farligt affald):

- Ekokem har sammen med indsamlere af brugt smøreolie tilrettelagt kommunale kampagner for at fremme indsamling af smøreolie,
- i 1995 iværksatte Ekokem sammen med indsamlerne en kampagne om olieudskillelsesbrønde og affald herfra
- der blev bragt en lang række artikler om sortering af olie i fagblade
- lokale og regionale myndigheder uddelte Ekokems brochurer
- Ekokem har tilrettelagt kurser for ansatte i virksomheder, kommunale myndigheder mv. Aktiviteterne har bl.a. resulteret i, at mindre erhvervsvirksomheder nu er kommet med i en systematisk indsamling.

Den **britiske** Oil Care Campaign, der blev indledt i 1995, indgår i et initiativ, der skal nedbringe olieforureningen. Hensigten med kampagnen er informere om de problemer, der er forbundet med olieforurening, og om forebyggelse af forurening ved hjælp af omhyggelig håndtering og oplagring og øget nyttiggørelse og genbrug. Kampagnen består af følgende tiltag: Oil Bank Helpline, hvor borgerne kan få oplysning om den

nærmeste oliegenbrugscentral, Emergency Hotline, der tager imod anmeldelser af forureningsuheld, og Oil Care Code, som er en letforståelig vejledning om forebyggelse af olieforurening henvendt til private husstande og virksomheder. Der gøres opmærksom på denne Helpline i brochurer, i bilernes servicemanualer og på de fleste oliebeholdere. Det er hensigten at udarbejde forskellige former for skriftligt materiale i 1999.

- **Belgien, Danmark, Irland og Sverige** undlod helt at gennemføre denne bestemmelse.

4. Oplysninger om virksomheder, der indsamler olieaffald

I spørgsmål 4 blev medlemsstaterne bedt om nærmere oplysninger om de virksomheder, der indsamler olieaffald. Der er stor forskel på, hvordan olieaffaldet håndteres i de enkelte medlemsstater, både med hensyn til myndighedsniveauet, antallet af kompetente myndigheder og antallet af virksomheder. Med **undtagelse af Danmark** har alle de lande, der har indsendt rapporter, oprettet godkendelsesordninger.

5. Beslutning om at underkaste olieaffald forskellige former for behandling – artikel 5, stk. 3

Medlemsstaterne kan i medfør af artikel 5, stk. 3, træffe beslutning om at underkaste olieaffaldet forskellige former for behandling (regenerering og forbrænding).

Den vallonske og flamske region i **Belgien og Danmark, Tyskland, Irland, Luxembourg, Østrig, Sverige og Det Forenede Kongerige** foretog ikke nogen form for behandling af olieaffald.

I **Frankrig** sendes olieaffaldet til kontrollerede regenererings- eller forbrændingsanlæg.

Nederlandene har oplyst, at fem virksomheder har fået provinsmyndighedernes tilladelse til centrifugering af olieaffald. Tilladelserne indebærer en række krav om beskyttelse af sundhed og miljø. Kontrollen udøves af provinsmyndighederne. Anlæggene modtager også andre former for affald.

I det **finske** statsråds beslutning 101/1997 prioriteres regenerering frem for energigenvinding og kontrolleret bortskaffelse af olieaffald. Ekokem Oy Ab (det nationale anlæg til behandling af farligt affald) anbefaler desuden, at olieaffald opdeles i a) sort motorolie, b) smøreolie såsom hydraulik- og gearolie uden indhold af PCB, c) vandholdig smøreolie, d) vegetabilsk olie og e) andet olieaffald, f.eks. olieholdig PCB, brændselsaffald og olie fra skibstanke. For det olieaffald, der hører under punkt a) til d), gives regenerering førsteprioritet og energigenvinding andenprioritet. Olieaffald, der hører under punkt e) skal bortskaffes under kontrollerede forhold. I praksis betyder det, at virksomhederne hvert år skal indsende en regnskabsoversigt til tilsynsmyndigheden, hvilket som oftest vil fremgå af godkendelserne. Anlæg, der håndterer olieaffald, skal inspiceres mindst hvert tredje år.

- Ifølge de nationale indberetninger er Finland det eneste land, der har gennemført artikel 5, stk. 3.

6. Oplysninger om virksomheder, der håndterer (i spørgeskemaet "bortskaffer") olieaffald

Virksomheder, der håndterer (regenererer, brænder og bortskaffer) olieaffald, skal ifølge artikel 6 have tilladelse hertil. I spørgsmål 6 skulle medlemsstaterne oplyse om virksomheder, der udelukkende håndterer olieaffald, og virksomheder, der håndterer olieaffald og andre former for affald. Som det også er tilfældet for de virksomheder, der indsamler olieaffald, er der stor forskel på, hvordan olieaffaldet håndteres i de enkelte medlemsstater, både med hensyn til myndighedsniveauet, antallet af kompetente myndigheder og antallet af virksomheder.

- **Irland og Nederlandene** har ikke udstedt tilladelser i medfør af artikel 6, eftersom de ikke betragter behandlet olieaffald som "affald". Dette strider mod EU's lovgivning, og det er uklart, hvorfor den virksomhed, der behandler olieaffaldet, heller ikke skal have en tilladelse. Det kan skyldes en misforståelse som følge af, at "bortskaffelse" af olieaffald ikke omfatter forbrænding uden energigenvinding og deponering.

7. Grænseværdier for forbrænding – artikel 8

Medlemsstaterne pålægges i artikel 8, stk. 1, at sikre, at emissionsgrænseværdierne i bilaget overholdes for forbrændingsanlæg med en varmeeffekt på 3 MW eller derover. Medlemsstaterne kan til enhver tid fastsætte strengere grænseværdier eller fastsætte grænseværdier for andre stoffer og parametre.

Tabel 2 er en oversigt over de emissionsgrænseværdier, der fastsat på europæisk og nationalt plan for forbrændingsanlæg med en varmeeffekt på 3 MW eller derover. For visse stoffer rummer direktivet to muligheder. Medlemsstaterne skal selv vælge, hvilken af de to muligheder de vil anvende i deres land.

Irland og Nederlandene har ikke fastlagt grænseværdier. Det skyldes, at de mener, at behandlet olieaffald, der bruges som brændsel, ikke længere er "affald", hvilket er i strid med direktivet.

De **franske** grænseværdier svarer til værdierne i direktivet.

Sverige besvarede ikke spørgsmålet.

Østrig, Danmark, Finland og Tyskland har indført strengere grænseværdier end krævet. **Østrig** har fastlagt grænseværdier for andre stoffer.

De grænseværdier, medlemsstaterne skulle fastsætte for svovldioxid og støv, ligger på mellem 50 og 1700 mg/Nm³ for svovldioxid og mellem 10 og 100 mg/Nm³ for støv.

Østrig, Belgien, Danmark, Tyskland og Det Forenede Kongerige var de eneste lande, der fastsatte samme eller andre grænseværdier for forbrændingsanlæg med en varmeeffekt på under 3 MW.

Der er forskel på, hvor mange og hvilke myndigheder der fører tilsyn med olieaffald i medlemsstaterne.

- **Irland og Nederlandene** og eventuelt også Sverige har undladt at rette sig efter de fastsatte emissionsgrænseværdier for forbrænding af olieaffald.

8. Minimumsgrænser for registre over olieaffald – artikel 11

De enkelte medlemsstater skal ifølge artikel 11 angive grænsen for den mængde olieaffald (ikke over 500 liter om året), der udløser en pligt for virksomheder (der frembringer, indsamler og/eller bortskaffer olieaffald) til at føre et register. Oplysningerne skal på anmodning meddeles de kompetente myndigheder.

Danmark og Frankrig har ikke oplyst minimumsgrænser. Det betyder enten, at der ikke skal føres registre, eller at pligten ikke afhænger af mængden af olieaffald.

I den vallonske del af **Belgien og i Østrig, Finland og Det Forenede Kongerige** skal alle virksomheder, der håndterer olieaffald (minimumsgrænsen er sat til 0) føre registre.

Luxembourg har svaret, at minimumsgrænsen fremgår af forskrifterne for farligt affald, uden at præcisere det nærmere.

Den flamske del af **Belgien samt Irland** har sat minimumsgrænsen til 500 liter, mens grænsen i **Tyskland** ligger på 100 liter olieaffald.

Nederlandene har oplyst, at producenter af olieaffald ikke behøver at føre registre. Det strider mod direktivet og mod artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF om farligt affald.

9. og 10. Godtgørelse til virksomheder, der indsamler og bortskaffer olieaffald – artikel 14

Ifølge artikel 14 kan medlemsstaterne til gengæld for de forpligtelser, som de pålægger de virksomheder, der foretager indsamling og/eller bortskaffelse, tildele disse virksomheder en godtgørelse for dette.

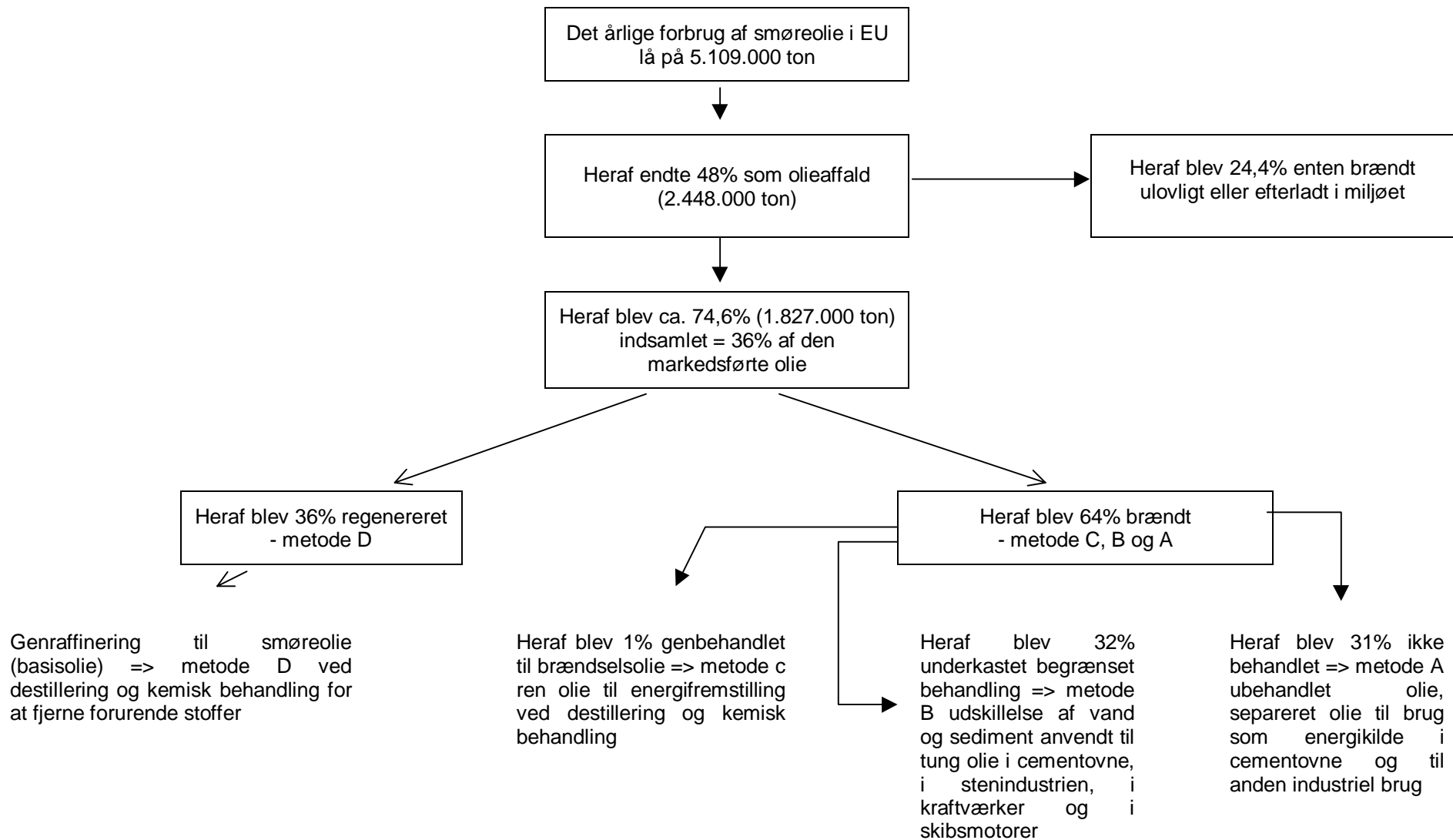
Der blev ikke ydet godtgørelser i den vallonske og flamske del af **Belgien** eller i **Danmark, Tyskland, Irland, Luxembourg, Østrig, Sverige og Det Forenede Kongerige**.

Frankrig har indført en afgift, der skal dække omkostninger til indsamling. Afgiften på olieaffald indgår i et horisontalt skattepolitisk instrument, der anvendes for forurenende aktiviteter.

Nederlandene har oplyst, at der fastsættes en månedlig maksimalsats på grundlag af omkostninger og indtægter efter behandling. Indsamlerne må ikke opkræve gebyrer, der ligger over denne maksimalsats. Den faktiske sats ligger på mellem 0,04 og 0,07 € pr. liter for behandling og indsamling. Det er ikke muligt at adskille de to aktiviteter, fordi indsamlingsvirksomhederne også foretager behandling .

I **Finland** ydes der godtgørelse til indsamling og bortskaffelse. Der er i gennemsnit udbetalt godtgørelser på mellem 1,7 og 2,54 mio. € årligt (svarende til ca. 2,04 mio. € i 1997) til Ekokem Oy Ab. Producenter og importører skal i henhold til lov om afgift på olieaffald 894/1986 betale en afgift på ca. 0,04 € pr. kg smøreolie og fedt.

Bilag II

Figur 1: Oversigt over håndteringen af olieaffald i de femten medlemsstater 1994/1995

Kilde: Economics of Waste Oils Regeneration, Coopers & Lybrand, Haag, 29. januar 1997

Direktiv 75/439 om olieaffald

Olieaffald (ton/år)	Østrig			Belgien			Danmark			Finland		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997
Samlet mængde markedsført/solgt olie, hvis oplyst	86.000 (*)	86.000 (*)	86.000 (*)	i.o.	i.o.	i.o.	79.200 (3)	79.000 (3)	86.400 (3)	103.000	92.000	97.000
Samlet mængde olieaffald, heraf:	45.000 (*)	45.000 (*)	45.000 (*)	i.o.	i.o.	229.975	-	-	-	55.000-60.000	55.000-60.000	50.000
Indsamlet mængde	39.500	38.000	33.700	186.480	173.140	202.457	41.120	37.676	36.337	i.o.	i.o.	47.000
Regenereret mængde	-	-	-	500	500	500	0	0	0	i.o.	i.o.	2.000
Forbrændt mængde	41.800 (1)	38.500 (1)	37.400 (1)	185.980 (4)	172.640 (4)	201.957 (4)	31.995 (6)	29.525 (6)	29.327 (6)	i.o.	i.o.	33.000
Deponeret mængde (herunder endelig opbevaring)	-	-	-	i.o.	i.o.	i.o.	0	0	0	i.o.	i.o.	12.000 (5)
Bemærkninger	(*) anslået			(2)	(2)	(2)						

Tabel 1: Oplysninger om olieaffald (spørgsmål II, 1c i spørgeskemaet), fortsat på næste side

NB:

- 1) Affaldet brændes ikke umiddelbart efter, at det er indsamlet
- 2) Oplysningerne gælder for Vallonien og Flandern, men ikke for Bruxelles
- 3) Omfatter også olie i vand
- 4) Ca. 40-60% heraf brændes i Vallonien, men stammer ikke herfra
- 5) Midlertidig oplagring
- 6) Skønsmæssigt beregnet som ren olie

Direktiv 75/439 om olieaffald

Olieaffald (ton/år)	Frankrig			Tyskland			Grækenland	Irland			Italien	Luxembourg		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1994/95	1995	1996	1997	1994/95	1995	1996	1997
Samlet mængde markedsført/solgt olie, hvis oplyst	858.290	860.090	874.629	1.170.500	1.128.500	1.168.000	120.000	40.500	42.120	42.300	625.000			
Samlet mængde olieaffald, heraf:	386.000	368.200	373.000	770.200	735.500	760.300	60.000	13.230	14.040	14.130	208.000	2.248	2.709	3.477
Indsamlet mængde	223.450	236.700	242.000	518.000	510.000	485.000	5.000	7.200	7.920	8.280	180.000	2.248	2.709	3.477
Regenereret mængde	110.729	104.917	80.813	334.000	323.000	298.000	5.000	i.o.	i.o.	i.o.	150.000	2.028	2.449	3.477
Forbrændt mængde	124.196	140.040	168.571	184.000	187.000	187.000	0	6.120	6.570	7.200	30.000	216	260	0
Deponeret mængde (herunder endelig opbevaring)				(1)	(1)	(1)	0				0	3,75	0	0
Bemærkninger							(2)	(3)	(3)	(3)	(2)	(4)	(4)	(4)

Tabel 1: Oplysninger om olieaffald (spørgsmål II, 1 c i spørgeskemaet), fortsat på næste side

Oplysningerne stammer ikke fra spørgeskemaet, men fra den kilde, der er anført i punkt 2).

i.o.: ikke oplyst

NB:

- 1) Olieaffald opbevares kun i meget beskedne mængder
- 2) Economics of Waste Oils Regeneration, Coopers & Lybrand, Haag, 29. januar 1997
- 3) Omregning fra m³ til ton er foretaget på basis af en oliedensitet på 0,9 ton/m³
- 4) Luxembourg eksporterede den samlede mængde olieaffald til regenerering

Direktiv 75/439 om olieaffald

Olieaffald (ton/år)	Nederlandene			Portugal	Spanien	Sverige			Det Forenede Kongerige		
	1995	1996	1997	1994/95	1994/95	1995	1996	1997	1995	1996	1997
År											
Samlet mængde markedsført/solgt olie, hvis oplyst	210.000	228.000	187.000	89.000	500.000	144.000	144.000	144.000	895.000	864.329	872.378
Samlet mængde olieaffald, heraf:											
Indsamlet mængde	85.000	85.000	85.000	45.000	250.000	i.o.	i.o.	i.o.	492.250	471.550	476.637
Regenereret mængde	37.000	52.000	49.000	13.000	110.000	72.000 (4)	72.000 (4)	72.000 (4)	422.000	422.000	422.000
Forbrændt mængde	-	-	-	0	35.000	i.o.	i.o.	i.o.	32.000	32.000	32.000
Deponeret mængde (herunder endelig opbevaring)	37.000	52.000	49.000	13.000	65.000	58.500 (4) (6)	58.500 (4) (6)	58.500 (4) (6)	390.000 (1)	390.000 (1)	390.000 (1)
Bemærkning				(5)	(5)	(2) (3)	(2) (3)	(2) (3)	(4)	(4)	(4)

Tabel 1: Oplysninger om olieaffald (spørgsmål II, 1c i spørgeskemaet)

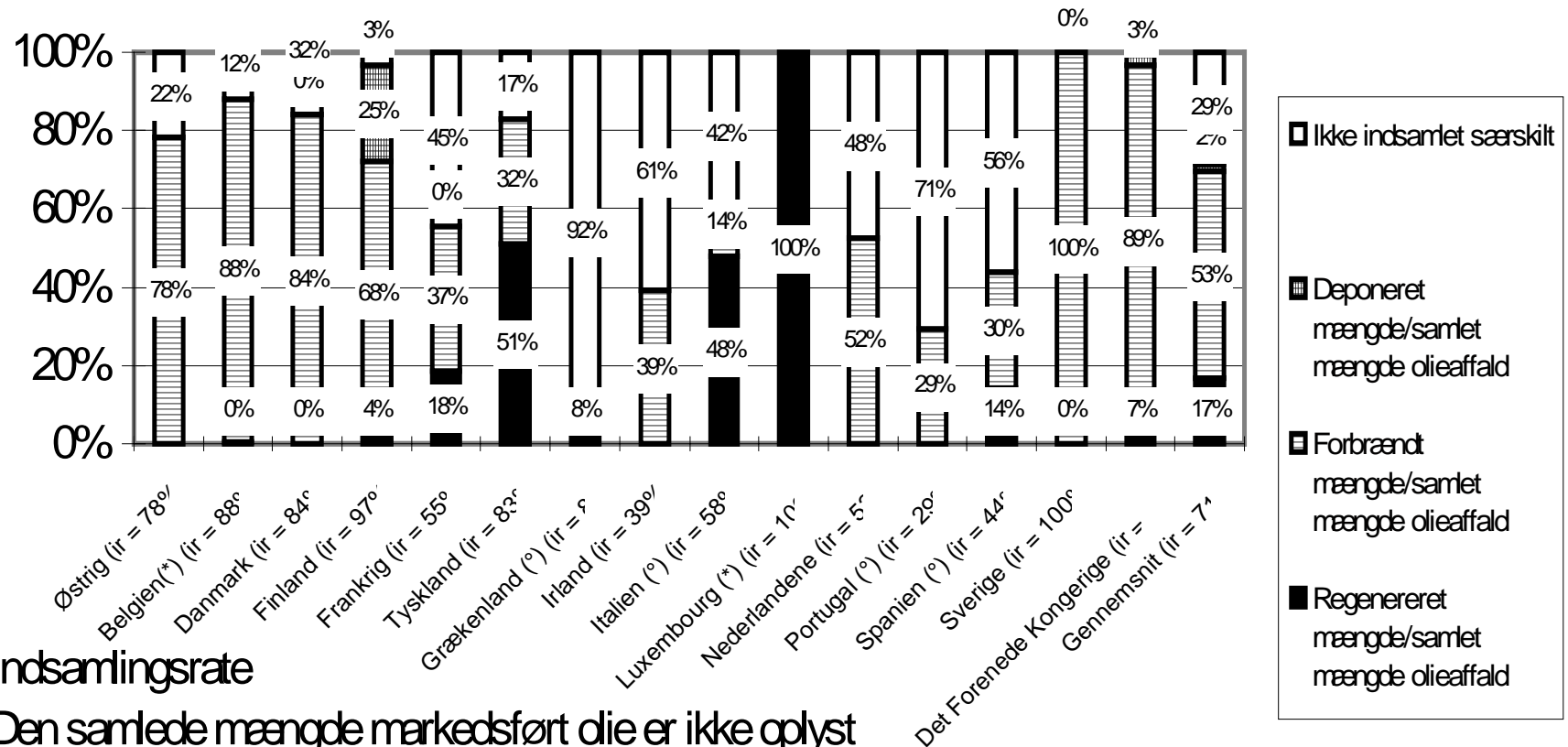
Oplysningerne stammer ikke fra spørgeskemaet, men fra den kilde, der er anført i punkt 5).

i.o.: ikke oplyst

NB:

- 1) Brændt efter behandling
- 2) Tallene skal tages med et vist forbehold, eftersom olieaffaldets olieindhold varierer mellem 2 og 98%
- 3) Omregning fra m³ til ton er foretaget på basis af en oliedensitet på 0,9 ton/m³
- 4) Affaldsmængderne er anslået
- 5) Economics of Waste Oils Regeneration, Coopers & Lybrand, Haag, 29. januar 1997
- 6) Mængde forbehandlet olie (affaldsstoffer og sedimenter er fjernet)

Direktiv 75/439 - Behandling af olieaffald - 1997

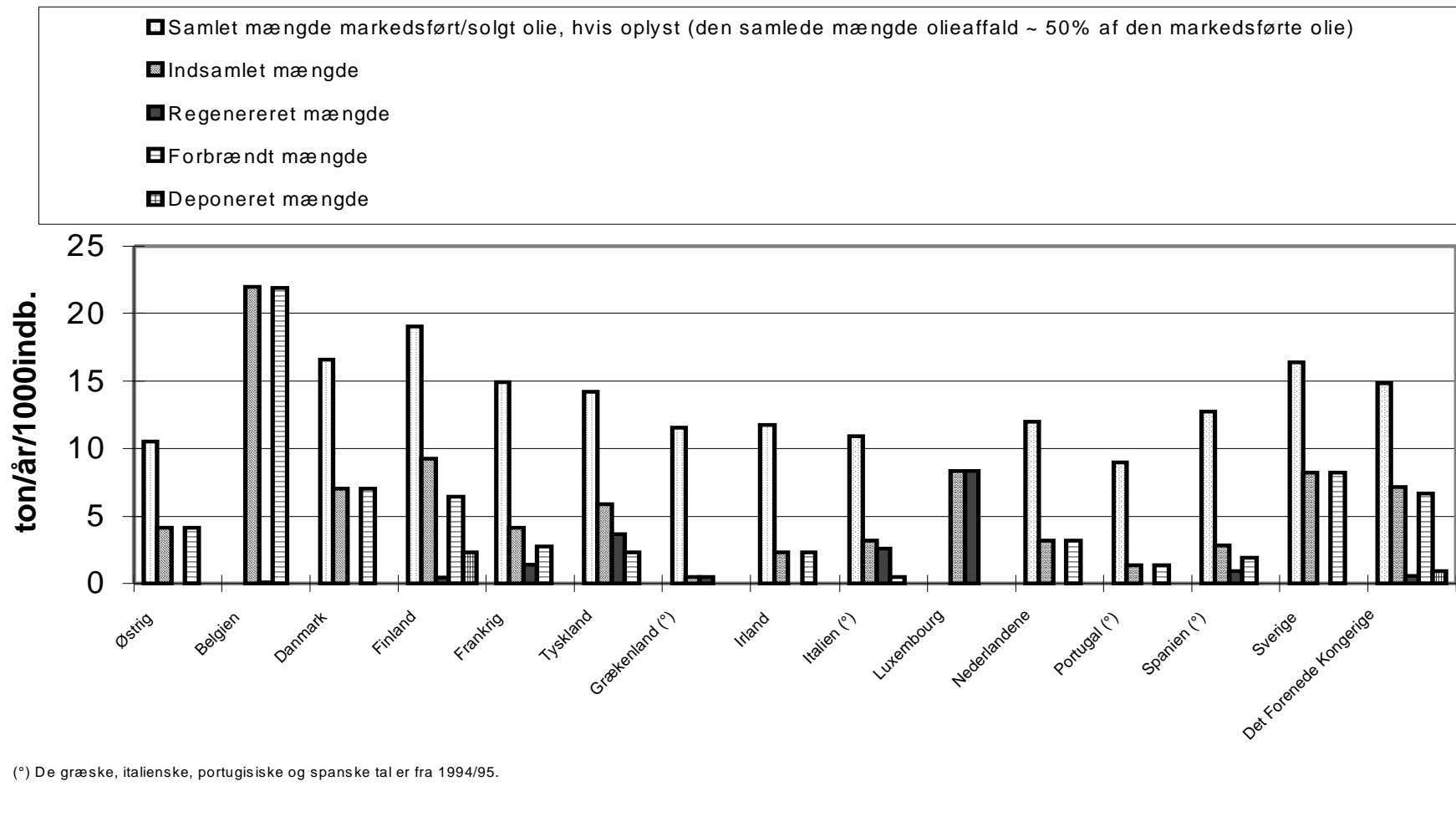
ir - indsamlingsrate

(*) Den samlede mængde markedsført olie er ikke oplyst

(°) De græske, italienske, portugisiske og spanske tal er fra 1994/95

Figur 2 - Håndtering af olieaffald i %, når det antages, at 50% af den markedsførte olie ender som olieaffald (Kilde: tabel 1)

Direktiv 75/439/EEC - olieaffald pr. 1000 indbyggere - 1997

Figur 3 - Samlet mængde markedsført olie og behandlingen heraf i ton pr. år pr. 1.000 indbyggere (Kilde: tabel 1)

Direktiv 75/439 om olieaffald

Grænseværdier (mg/Nm ³)	Direktiv 75/439/EØF > 3 MW		Østrig		Belgien		Danmark	Finland	Frankrig	Tyskland	Irland	Luxembourg	Nederlandene	Sverige	Det Forenede Kongerige		
	Mulighed 1	Mulighed 2	>3MW	< 3MW	>3MW	< 3MW	>3MW og <3MW	> 5 MW		>3MW og <3MW	(2)		(5)		>3MW	< 3MW	
- Cd	0,5	0,5	0,1	0,1	0,5	}10	0,1	0,2	0,5	0,05		0,5		i.o.	0,5		
- Ni	1	1	-	-	1		0,1	1	1	0,5		1		i.o.	1		
- Cr	}1,5	}5	}5	-	}1,5		}1,5	}5	}5	}5	0,5		1,5		i.o.	1,5	
- Cu				0,5								i.o.					
- V				0,5								i.o.					
- Pb	5		-	-	5	1			0,5		5		i.o.	5	5 (8)		
- Cl	100	100	30 (3)	30 (3)	100 (HCl)	100	100	100(HCl)	100	60(HCl)		100		i.o.	100		
- F	5	5		-	5 (HF)	5	5	5(HF)	5	4(HF)		5		i.o.	5		
- SO ₂	(4)		200-350	-	300 (1)	300	900	1700	-	50				i.o.			
- Støv, i alt	(4)		30	30	100 (1)	200	50	100	-	10				i.o.	100		
Pb+Zn+Cr			4	4	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
CO			65	65	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
organisk C			30	30	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2,3,7,8-TCDD			0,1	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Tablet 2: Grænseværdier for stofferne i bilaget til direktivet (spørgsmål II, 7a til spørgeskemaet). Direktivet giver to muligheder - mulighed 1: Cr, Cu og V = 1.5 mg/Nm³ og Pb = 5 mg/Nm³ og mulighed 2: Cr, Cu, V og Pb = 5 mg/Nm³

Grækenland, Italien, Portugal og Spanien har ikke meddelt oplysninger

i.o.: ikke oplyst

Bemærkninger:

- 1) Gælder kun for Flandern
- 2) Der er ikke fastsat nationale grænseværdier
- 3) For blandet forbrænding er grænseværdien sat til 20 mg/Nm³
- 4) Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat grænseværdier på EU-plan. Medlemsstaterne skulle fastsætte egne grænseværdier.
- 5) Behandlet olieaffald betragtes ikke som "affald" (der benyttes lavere emissionsgrænseværdier).
- 6) Gælder ikke for anlæg < 0,4MW til forbrænding af olieaffald frembragt på stedet.

DIREKTIV 86/278/EØF OM SLAM FRA RENSNINGSANLÆG

I. INDLEDNING

Direktiv 86/278/EØF⁶⁶ om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden, i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg har til formål at regulere anvendelsen af slam fra rensningsanlæg for at undgå skadelige virkninger for jord, planter, dyr og mennesker. Det skal samtidig tilskynde til, at slammet anvendes korrekt i landbruget.

Direktiv 86/278/EØF bygger på følgende vigtige elementer:

- definitioner af "slam" (slam fra rensningsanlæg og septiktanke og andre former for spildevandsslam), "behandling" (biologisk, kemisk eller termisk, langtidsoplagrning eller behandling på anden måde for at mindske slammets gæringsevne og de sundhedsmæssige ulemper ved dets anvendelse betydeligt) og "anvendelse" (spredning af slam på jorden eller enhver anden anvendelse af slam på og i jorden) (artikel 2),
- værdier for koncentrationen af tungmetaller i jord og slam og den mængde tungmetaller, der maksimalt må tilføres jorden hvert år (artikel 4),
- at koncentrationen af tungmetaller i jorden ikke må overskrides (artikel 5),
- at slammet skal behandles (artikel 6),
- at slammet ikke må anvendes på visse arealer inden for et vist tidsrum (artikel 7),
- at der ved anvendelsen af slammet skal tages hensyn til planternes behov (artikel 8),
- metoder til prøveudtagning og analyse af jord og slam (artikel 9),
- krav om, at medlemsstaterne løbende skal føre registre med angivelse af produceret slammængde, mængder leveret til landbruget, de steder, slammet er anvendt, og andre oplysninger (artikel 10),
- krav om udarbejdelse af rapporter (artikel 17).

Det fremgår af direktivets artikel 17, at medlemsstaterne hvert fjerde år - første gang fem år efter direktivets bekendtgørelse - skal udarbejde en sammenfattende rapport om anvendelse af slam i landbruget.

Direktivet blev meddelt til medlemsstaterne den 17. juni 1986, hvilket betyder, at medlemsstaterne skulle udarbejde deres første rapport for årene 1987-1990 inden den 17. juni 1991. Seks af medlemsstaterne, nemlig Belgien, Danmark, Tyskland, Spanien, Frankrig og Det Forenede Kongerige, fremsendte rapporter i 1991-1992. Kommissionen fandt det ikke umagen værd at offentliggøre oplysningerne, som ikke bare var ufuldstændige og helt usammenhængende, men også blev præsenteret meget forskelligt.

⁶⁶ EFT L 181 af 4.7.1986, s. 6.

Den anden rapport, der i medfør af artikel 17 i direktiv 86/278/EØF skulle udarbejdes for årene fra 1991 til 1994, skulle være indsendt den 17. juni 1995. Fem medlemsstater, nemlig Belgien, Spanien, Frankrig, Portugal og Det Forenede Kongerige fremsendte rapporter. Kommissionen udgav en sammenfattende rapport⁶⁷ den 27. februar 1997.

Artikel 5 i Rådets direktiv 91/692/EØF⁶⁸ om standardisering og rationalisering af rapporterne om gennemførelse af en række miljødirektiver har ændret artikel 17 i direktiv 86/278/EØF. Medlemsstaterne skal fremover udarbejde en rapport hvert tredje år, og den første rapport skal dække årene fra 1995 til 1997. Kommissionen har efter fremgangsmåden i artikel 6 i direktiv 91/692/EØF vedtaget beslutning 94/741/EF, som indeholder det spørgeskema, der skal benyttes, når medlemsstaterne indberetter deres oplysninger til Kommissionen. Det samme skema har dannet grundlag for denne sammenfattende rapport.

Belgien (den flamske og vallonske del), **Danmark**, **Tyskland**, **Finland**, **Frankrig**, **Irland**, **Luxembourg**, **Portugal**, **Sverige** og **Det Forenede Kongerige** har indsendt rapporter. Den sammenfattende rapport bygger på disse indberetninger. Trods gentagne påmindelser havde Kommissionen i maj 1999 endnu ikke modtaget rapporter fra **Grækenland**, **Italien**, **Nederlandene** og **Spanien**. **Østrig** har sendt særskilte rapporter for de ni *Länder*. Kommissionen har anmodet de østrigske myndigheder om at samle de regionale rapporter i én rapport. Den nationale rapport er i skrivende stund (oktober 1999) endnu ikke indgået.

II. RAPPORT UDARBEJDET PÅ GRUNDLAG AF BESVARELSER AF SPØRGESKEMAET (KOMMISSIONENS BESLUTNING 94/741/EF)

OMSÆTNING I NATIONAL RET

1. National ret

I den foregående sammenfattende rapport for perioden 1991-1994 pegede Kommissionen på en række tilfælde, hvor medlemsstaterne ikke havde gennemført direktivet på alle punkter eller havde gennemført det forkert. Ifølge de oplysninger, der forelå ved udgangen af 1998, er alle disse uregelmæssigheder blevet korrigeret til Kommissionens tilfredshed.

Det kan bl.a. nævnes, at den **vallonske region** (Belgien) i henhold til direktivet har vedtaget en anordning af 12. januar 1995 om anvendelse af slam fra rensningsanlæg og septiktanke. Efter Kommissionens henvendelse har **Frankrig** vedtaget dekret nr. 97-1133 af 8 december 1997 og anordning af 8. januar 1998. Hermed har Kommissionen kunnet notere, at direktivet er omsat i sin helhed til fransk ret. **Irland** underrettede den 12. juni 1998 Kommissionen om vedtagelsen af lovforanstaltning nr. 148 fra 1998, affaldshåndteringsregulativer (anvendelse af slam fra rensningsanlæg i landbruget), der på enkelte punkter ændrer og erstatter lovforanstaltning nr. 183 af 1991, regulativer vedrørende De Europæiske Fællesskaber (anvendelse af slam fra rensningsanlæg i landbruget). **Portugal** har vedtaget to dekreter (Portaria), dekret nr. 176/96 og dekret nr. 177/96 af 3. oktober 1996 om gennemførelse af lovdekret nr. 446/91 af 22. november 1991. Hermed er hele direktivet omsat i portugisisk ret.

Tre af medlemsstaterne tiltrådte først Fællesskabet i 1994. **Østrig** har en føderal struktur, hvor forvaltningen af spildevandsslam hører under de forskellige *Länder*. Kommissionen har fået

⁶⁷ KOM (97) 23, endelig udg.

⁶⁸ EFT L 377 af 31.12.1991, s.48.

meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger for seks af de ni *Länder* (Burgenland, Kärnten, Niederösterreich, Oberösterreich, Steiermark og Vorarlberg). **Finland** har givet meddelelse om statsrådets beslutning nr. 282 af 14. april 1994 om anvendelse af slam fra rensningsanlæg i landbruget. **Sverige** har gennemført direktivet ved bekendtgørelse om regler til beskyttelse af miljøet, navnlig jorden, ved anvendelse af slam fra rensningsanlæg i landbruget, SNFS 1994:2 af 30. maj 1994. Der foreligger endnu ikke nogen endelig vurdering af, hvorvidt disse medlemsstater har opfyldt kravene i direktivet.

DIREKTIVETS GENNEMFØRELSE

1. Særlige vilkår for anvendelse af spildevandsslam fra septiktanke og andre lignende anlæg - artikel 3, stk. 2

Spildevandsslam fra septiktanke og andre lignende anlæg kan i henhold til artikel 3, stk. 2, anvendes i landbruget på de betingelser, medlemsstaterne finder nødvendige for at beskytte menneskers sundhed og miljøet.

I den vallonske del af **Belgien** stilles der krav om, at anvendelse af slam fra septiktanke i landbruget skal afpasses efter afgrødernes behov. Der må højst tilføres 400 kg kvælstof pr. hektar om året. Der gælder også særlige krav om, at kun en tredjedel af landbrugernes samlede arealer må behandles med slam fra septiktanke. Der må ikke spredes mere end 20.000 liter slam fra septiktanke pr. hektar årligt.

Den flamske region og **Danmark** har ikke besvaret dette spørgsmål.

I **Finland**, **Luxembourg**, **Portugal**, **Sverige** og **Det Forenede Kongerige** er slam fra septiktanke underlagt samme regler som slam fra rensningsanlæg.

I **Tyskland** skal slam fra septiktanke afleveres til yderligere behandling i et anlæg til spildevandsrensning, og det må ikke uden videre anvendes i landbruget.

I **Frankrig** skal slam fra septiktanke nedpløjes umiddelbart efter, at det er spredt ud over jorden.

I **Irland** er der mulighed for at anvende slam fra septiktanke på græsningsarealer, forudsat at de ikke benyttes til græsning i de følgende seks måneder.

2. Grænseværdier for indholdet af tungmetaller i jord og slam og for den maksimale mængde, der må tilføres – artikel 5

Medlemsstaterne skal forbyde anvendelse af slam, såfremt koncentrationen af tungmetaller i jorden overstiger grænseværdierne i bilag I A (artikel 5, stk. 1). Medlemsstaterne skal desuden fastsætte den maksimale slammængde og grænseværdier for tungmetaller i slam i overensstemmelse med bilag I B (artikel 5, stk. 2, litra a)). De skal også sikre, at de i bilag I C fastsatte grænseværdier for mængden af tungmetaller, der tilføres jorden pr. arealenhed og pr. tidsenhed, overholdes (artikel 5, stk. 2, litra b)).

Tabel 1 - 3 og figur 1 og 2 viser de grænseværdier for koncentrationen af tungmetaller, som medlemsstaterne har fastsat i medfør af direktivets bilag I A, I B og I C.

Den **flamske** regions grænseværdier for kviksølv og zink i jord, der kan tilføres slam, stemmer ikke overens med direktivets bilag I A.

I **Sverige** beregnes den maksimale årlige mængde for en syv års periode.

Bilag 1B og de maksimale mængder slam (tørstof), der må tilføres jorden - artikel 5, stk. 2, litra a)

Den vallonske region i **Belgien** fastsætter de maksimale mængder ifølge en formel, hvor den faktiske koncentration af tungmetaller i slammet vægtes i forhold til de tilladte værdier. Over en periode på tre år må der højst spredes 6 ton slam pr. hektar på græsningsarealer og 12 ton slam pr. hektar på opdyrkede arealer. I det flamske område begrænses brugen af spildevandsslam til 4 ton over to år for opdyrkede arealer og 2 ton over to år for græsningsarealer.

I **Danmark** må der tilføres 10 ton slam pr. hektar hvert år.

I **Tyskland** må der højst tilføres 5 ton pr. hektar over en tre års periode.

I **Irland** må der tilføres 2 ton pr. hektar landbrugsjord hvert år.

I **Luxembourg** må der anvendes 3 ton pr. hektar årligt i landbruget.

I **Portugal** må der i princippet højst anvendes 6 ton slam pr. hektar årligt i landbruget. Ved lavere indhold af tungmetaller kan mængderne imidlertid øges.

Finland, Frankrig, Sverige og Det Forenede Kongerige har valgt at følge artikel 5, stk. 2, litra b), hvor den maksimale årlige mængde ud fra et gennemsnit over ti år (i Sverige syv år).

Mindre strenge grænseværdier for indholdet af tungmetaller på arealer, hvor der udelukkende dyrkes foderafgrøder - bilag I A, note 1

Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Irland, Luxembourg og Sverige tillader ikke lavere grænseværdier.

I **Portugal** benyttes de grænseværdier, der er anført i tabel 1, for arealer, hvis pH-værdi ligger over 7, såfremt de bruges til dyrkning af foderafgrøder til kommercielt brug.

Det Forenede Kongerige peger på 10 lokaliteter, hvor de almindelige grænser for indholdet af tungmetaller i overensstemmelse med bilag I A, note 1, må overskrides. Der er i de fleste tilfælde tale om arealer, der grænser op til rensningsanlæg, og som tidligere har været benyttet som udspretningsarealer. Det drejer sig om i alt ca. 2.516 ha.

Mindre strenge grænseværdier for indholdet af tungmetaller på arealer, hvis pH-værdi ligger over 7 - bilag I A, note 2

Belgien, Danmark, Frankrig, Tyskland, Irland, Luxembourg og Sverige tillader ikke lavere grænseværdier.

I den **finske** rapport besvares spørgsmålet ikke.

De **portugisiske** grænseværdier for arealer med en pH-værdi, der ligger over syv, hvor der dyrkes handelsafgrøder til foderbrug, svarer til værdierne i tabel 1.

Mindre strenge grænseværdier for den årlige mængde tungmetaller, der må tilføres arealer, hvor der skal dyrkes foderafgrøder - bilag I C, note 1

Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Irland, Luxembourg, Portugal og Sverige tillader ikke lavere grænseværdier.

Det Forenede Kongerige peger på 10 lokaliteter, hvor de almindelige grænser for indholdet af tungmetaller i overensstemmelse med bilag I C, note 1, må overskrides. Der er i de fleste tilfælde tale om arealer, der grænser op til rensningsanlæg, og som tidligere har været benyttet som udspretningsarealer. Det drejer sig om i alt ca. 2.516 ha.

3. Beskrivelse af teknikker til behandling af slam – artikel 6

I henhold til artikel 6 (og med forbehold af artikel 7) skal slammet behandles, før det anvendes i landbruget. Medlemsstaterne kan dog på betingelser, som de selv fastsætter, tillade, at ubehandlet slam nedfældes eller nedpløjes i jorden.

I den vallonske del af **Belgien** behandles slammet ved udrådning, aerob stabilisering, mekanisk tørring, termisk tørring eller tilsætning af kalk eller polyelektrolytter. Der foreligger ingen oplysninger fra den flamske region.

I **Danmark** bliver slammet udrådnat i en opvarmet rådnetank eller i en bioreaktor, det stabiliseres ved slamluftning, komposteres (under kontrollerede forhold i to uger ved en temperatur på 55°C), tilsættes kalk eller pasteuriseres ved 70°C i en time.

I **Finland** foretages anaerob udrådning af slammet, det stabiliseres ved slamluftning, tilsættes kalk eller komposteres.

I **Frankrig** benyttes der slamluftning over længere tid, aerob eller anaerob stabilisering, tilsætning af kalk, kompostering eller varmetørring.

Tyskland benytter forskellige teknikker, herunder anaerob udrådning, aerob stabilisering, tilsætning af kalk mv. De forskellige teknikker kombineres som regel under behandlingen af slammet.

I **Irland** bliver slammet enten afvandet i filtrerbassiner, hvor det opbevares i seks måneder, eller der foretages en anaerob udrådning.

I **Luxembourg** udrådnes slammet, hvorefter det behandles med kalk eller jernsalte. Der benyttes mekanisk udstyr til afvanding. Der tilsættes polyelektrolytter for at afvande slam, der ikke behandles med kalk.

Portugal benytter slambede (afvanding i sandbede og fordampning af væske), sedimentering, mekanisk afvanding (vha. båndfiltre, filterpresser, vakuumbiltre eller centrifuger) og forskellige stabiliseringsteknikker.

I **Sverige** benyttes følgende teknikker: sedimentering (ved hjælp af gravitation eller flotation), stabilisering (anaerob og aerob stabilisering eller tilsætning af kalk), kemisk behandling,

afvanding (ved hjælp af centrifuge, sibåndspresse eller lufttørring), termisk tørring og kompostering.

De **britiske** teknikker omfatter mesofil og termofil anaerob udrådning, kompostering, stabilisering med kalk, opbevaring i flydende tilstand, afvanding og opbevaring samt termisk tørring.

Analysehyppighed – bilag II A, punkt 1

Producenter af slam fra rensningsanlæg skal ifølge artikel 6, stk. b), regelmæssigt meddele brugerne alle de i i bilag II A (slamanalyse) omhandlede oplysninger.

I den vallonske del af **Belgien** afpasses analysehyppigheden efter behandlingsanlæggets størrelse. Der kræves således en årlig analyse for et anlæg, der behandler under 5.000 indbyggerækvivalenter (iæ), men en månedlig analyse for anlæg, der behandler over 100.000 iæ. For den flamske region foreligger der ingen oplysninger.

Danmark, Irland, Portugal og Det Forenede Kongerige følger de krav, der er indeholdt i direktivet.

I **Finland** afpasses analysehyppigheden efter behandlingsanlæggets størrelse. Det betyder f.eks., at der kræves en årlig analyse for et anlæg, der behandler under 200 indbyggerækvivalenter (iæ), men en månedlig analyse for anlæg, der overstiger 100.000 iæ. Kravene kan lempes, såfremt det vand, der modtages, ikke varierer i kvalitet.

I **Frankrig** varierer analysehyppigheden fra to gange årligt for mindre anlæg til en gang om ugen for de største anlæg.

I **Tyskland** foretages analyserne med den hyppighed, der er anført i direktivet. I enkelte tilfælde kan der foretages op til seks analyser om året.

I **Luxembourg** varierer hyppigheden fra en gang årligt for mindre anlæg (under 5.000 iæ) til seks gange årligt for de største anlæg (over 50.000 iæ).

I **Sverige** afhænger hyppigheden af rensningsanlæggets størrelse. Der foretages analyser en gang om året på anlæg, der behandler mellem 200 og 2.000 iæ, men en gang om måneden på anlæg, der behandler over 20.000 iæ.

Særlige betingelser for godkendelse til at nedfælde eller nedpløje ubehandlet slam i jorden – artikel 6, litra a)

I den vallonske del af **Belgien** skal ubehandlet slam dækkes med jord i forbindelse med, at det spredes ud. Behandlet slam skal dækkes inden for 24 timer. For den flamske region foreligger der ingen oplysninger.

Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige har ikke fastsat særlige regler på området.

I **Finland, Tyskland og Luxembourg** må ubehandlet slam ikke spredes ud over jorden.

I **Frankrig** er det kun slam fra septiktanke og slam fra mindre rensningsanlæg (under 200 iæ), der kan spredes i ubehandlet form.

I **Portugal** kræves der godkendelse fra både landbrugs- og miljøministeriet til at nedfælde eller nedpløje ubehandlet slam.

I **Sverige** kan ubehandlet slam benyttes, såfremt det nedpløjes inden for højst 24 timer efter udspreddning og ikke er til gene for beboerne i området.

4. Perioder forud for græsning eller høst, hvor der ikke må tilføres slam – artikel 7

Medlemsstaterne skal i henhold til artikel 7 forbyde anvendelse af slam på:- græsningsarealer eller arealer med foderafgrøder i en periode på mindst tre uger (dog afhængig af omstændighederne), før arealerne afgræsses eller høstes, - i handelsgartnerier og frugtplantager i vækstperioden (med undtagelse af plantager med frugttræer) og - på arealer, der anvendes til dyrkning af frugt eller grønsager, der er i direkte kontakt med jorden (og som fortæres rå) i en periode på ti måneder forud for høsten.

I den vallonske del af **Belgien** skal der gå seks uger, før græsningsarealer og arealer med foderafgrøder kan afgræsses eller høstes. Der må ikke spredes slam i skove og naturbeskyttelsesområder. For den flamske region foreligger der ingen oplysninger.

I **Danmark** er det forbudt at sprede slam på græsningsarealer i et år, inden de benyttes til græsning, og på arealer med foderafgrøder, inden der høstes.

I **Finland** skal der gå fem år, før der må dyrkes kartofler, rodfrugter og grønsager på arealer, der er behandlet med slam. Der må kun spredes slam på jord, hvor der dyrkes korn, sukkerroer, olieafgrøder eller afgrøder, der ikke bruges til menneske- eller dyreføde.

Frankrig har sat fristen til seks uger. For hygiejniseret slam er fristen kortere.

I **Tyskland** må der ikke spredes slam på græsningsarealer. På øvrige arealer skal det nedpløjes grundigt, før der sås foderafgrøder, fodermajs og majs til ensilering.

Irland, Portugal og Det Forenede Kongerige benytter de mindstekrav, der er fastsat i direktivet, dvs. tre uger før græsning eller høst.

Luxembourg har sat fristen til en måned.

I **Sverige** er fristen fastsat til 10 måneder.

5. Fastsættelse af grænseværdier eller andre foranstaltninger for arealer, hvor jordens pH-værdi er under 6 – artikel 8

Medlemsstaterne skal ifølge artikel 8 tage hensyn til tungmetallernes større mobilitet og tilgængelighed for planterne og i fornødent omfang nedsætte de grænseværdier, som de har fastsat i overensstemmelse med bilag I A, såfremt slammet anvendes på jord med en pH-værdi på under 6.

I den vallonske del af **Belgien** er det forbudt at sprede slam på arealer, hvor jordens pH-værdi er lavere end 6. For den flamske region fremgår der ikke oplysninger herom.

Danmark, Irland og Sverige har ikke fastlagt særlige regler på området.

Finland tillader brug af slam på jord med en pH-værdi på over 5,8 eller 5,5, såfremt det er stabiliseret med kalk.

I **Frankrig** er der fastsat lavere årlige grænser for tilførsel af cadmium (15 g/ha/år), chrom (1.200 g/ha/år), kobber (1.200 g/ha/år), kviksølv (12 g/ha/år), bly (900 g/ha/år) og zink (3.000 g/ha/år) på jord med en pH-værdi på mellem 5 og 6.

Tyskland har fastlagt lavere grænser for koncentrationen af cadmium (1 mg/kg tørstof) og zink (150 mg/kg tørstof) på jord med en pH-værdi på mellem 5 og 6. Der må ikke spredes slam på jord, der har en pH-værdi på under 5.

I **Luxembourg** skal slammets pH-værdi konsekvent være på over 7, såfremt jordens pH-værdi er lavere end 6. Slammet behandles som oftest med kalk i disse tilfælde (pH-værdi over 12).

Portugal tillader lavere grænser, når pH-værdien er lavere end 5,5 (se tabel 1).

Det Forenede Kongerige har nedsat grænserne for indholdet af kobber, nikkel og zink for at tage hensyn til, at tungmetallerne er mere mobile ved lave pH-værdier.

6. Analyse af jord for andre parametre end pH og tungmetaller – bilag II B, punkt 1

Det fremgår af artikel 9, at den jord, hvor slammet anvendes, skal analyseres ifølge retningslinjerne i bilag II B. Medlemsstaterne skal forinden sikre sig, at indholdet af tungmetaller i jorden ikke overstiger grænseværdien. De skal med henblik herpå træffe afgørelse om, hvilke analyser, der skal foretages, hvor ofte det skal ske, og hvilke parametre der skal analyseres for (pH og tungmetaller er obligatoriske).

Den vallonske del af **Belgien samt Danmark, Finland, Frankrig, Irland, Luxembourg, Sverige** og **Det Forenede Kongerige** kræver kun analyser af pH og tungmetaller.

I Flandern analyseres jorden også for tørstof, organisk stof, kvælstof, fosfat, organiske halogenforbindelser (EOX) og mineralsk olie. De kompetente myndigheder kan foranstalte yderligere analyser vedrørende monocykliske aromatiske kulbrinter, polycykliske aromatiske kulbrinter og andre organiske stoffer.

Tyskland analyserer også for fosfat, kalium og magnesium.

Portugal analyserer også for kvælstof og fosfor.

Jordanalysernes hyppighed – bilag II B, punkt 2

Der skal foretages jordanalyser mindst hvert tiende år i den vallonske del af **Belgien** og i **Irland, Frankrig** og **Tyskland** og hvert tyvende år i **Det Forenede Kongerige**. I den flamske region skal der foretages analyser, hver gang der er tilført ti ton tørstof pr. hektar.

Der foreligger ingen oplysninger om **Danmark** og **Portugal**.

Der stilles ikke særlige krav om analysehyppigheden i **Finland** – jorden skal analyseres, hvis der er anledning til at formode, at grænseværdierne er overskredet.

I **Luxembourg** skal jorden analyseres forud for enhver tilførsel af slam.

I **Sverige** indeholder jorden meget sjældent tungmetaller i en koncentration, der når op på eller nærmer sig grænseværdierne. Jordanalyserne foretages derfor kun, hvis det er sandsynligt, at indholdet af et eller flere tungmetaller i jorden overskrider grænseværdierne.

7. Mængder af slam fra rensningsanlæg, slam anvendt i landbruget og gennemsnitlig koncentration af tungmetaller i slam – artikel 10

Direktivets artikel 10 foreskriver, at medlemsstaterne løbende skal føre registre med angivelse af den producerede slammængde og den mængde, der leveres til landbruget, samt koncentrationen af tungmetaller og næringsstoffer.

Tabel 4 og 5 samt figur 3 viser de oplysninger, Kommissionen har modtaget.

8. Dispensationer til små rensningsanlæg – artikel 11

Medlemsstaterne kan ifølge artikel 11 dispensere fra bestemmelserne i artikel 6, litra b), artikel 10, stk. 1, litra b), c) og d), og artikel 10, stk. 2, når der er tale om slam fra anlæg til rensning af spildevand, hvis behandlingskapacitet svarer til under 5.000 indbyggerækvivalenter (iæ), og disse anlæg hovedsagelig behandler spildevand fra husholdninger.

Der blev ikke dispenseret fra reglerne i den vallonske del af **Belgien** eller i **Danmark, Frankrig, Sverige og Det Forenede Kongerige**.

Emnet blev ikke berørt i rapporterne fra den flamske region og fra **Portugal**.

Finland giver dispensation til rensningsanlæg på under 5.000 iæ. Undtagelsen gælder for ca. 450 anlæg.

Tyskland giver dispensation til rensningsanlæg på under 1.000 iæ.

Irland undtager generelt anlæg på under 5.000 iæ fra reglerne.

Bilag III

Direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlæg

	86/278/EØF	A	B		D	DK	E	F	FIN	EL	I
	6<pH<7		Flandern	Vallonien							
Cadmium (Cd)	1 – 3		1,2	2	1,5	0,5		2	0,5		
Chrom (Cr)	-		78	100	100	30		150	200		
Kobber (Cu)	50 – 140		109	50	60	40		100	100		
Kviksølv (Hg)	1 – 1,5		5,3	1	1	0,5		1	0,2		
Nikkel (Ni)	30 – 75		55	50	50	15		50	60		
Bly (Pb)	50 – 300		120	100	100	40		100	60		
Zink (Zn)	150 – 300		330	200	200	100		300	150		
			As 27								

	86/278/EØF	IRL	L	NL	P			S	UK			
	6<pH<7				pH<5.5	5.5<pH<7	pH>7		5<pH<5.5	5.5<pH<6	6≤pH≤7	pH>7
Cadmium (Cd)	1 – 3	1	1 - 3		1	3	4	0,4	3	3	3	3
Chrom (Cr)	-	-	100 - 200		50	200	300	60	-	-	-	-
Kobber (Cu)	50 – 140	50	50 - 140		50	100	200	40	80	100	135	200
Kviksølv (Hg)	1 - 1,5	1	1 - 1,5		1	1,5	2	0,3	1	1	1	1
Nikkel (Ni)	30 – 75	30	30 - 75		30	75	110	30	50	60	75	110
Bly (Pb)	50 – 300	50	50 - 300		50	300	450	40	300	300	300	300
Zink (Zn)	150 – 300	150	150 - 300		150	300	450	100 - 150	200	250	300	450

Tabel 1: Grænseværdier for koncentrationen af tungmetaller i jord (mg/kg tørstof)

 Data er ikke modtaget

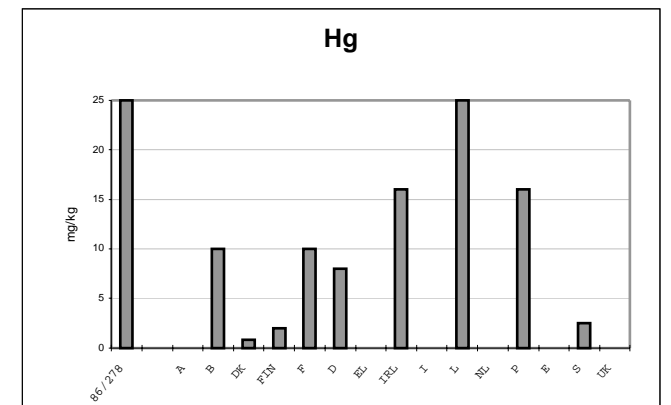
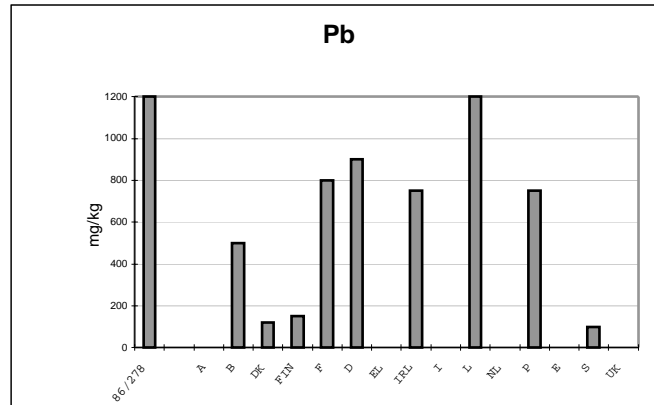
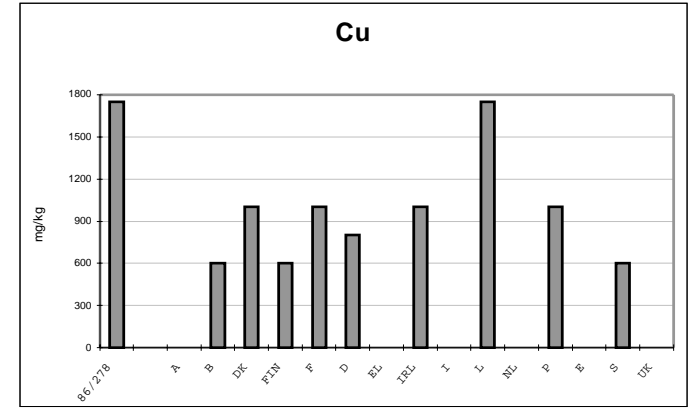
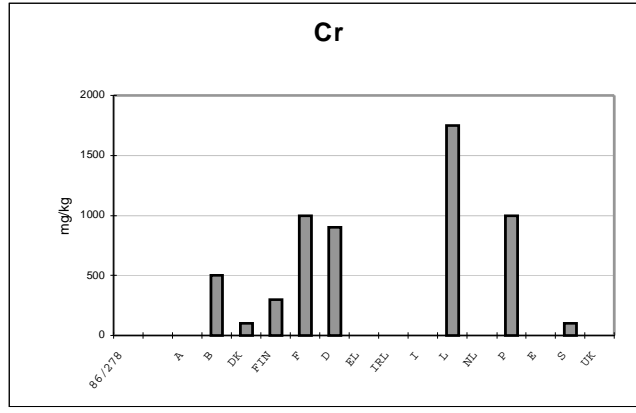
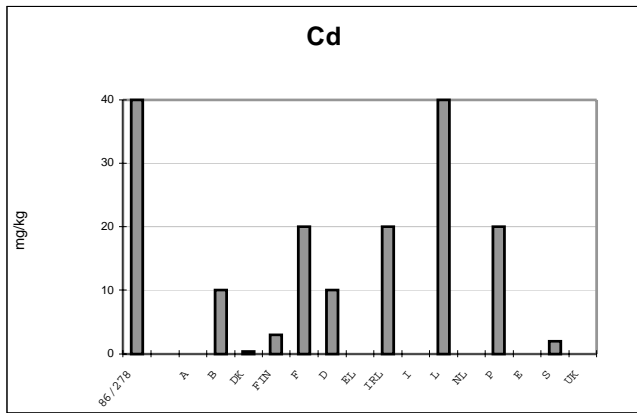
Direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlæg

	86/278/EØF	A	B		D	DK	E	F	FIN
	Bilag I B		Flandern	Vallonien					
Cadmium (Cd)	20 – 40		6	10	10	0,4		20	3
Chrom (Cr)	-		250	500	900	100		1 000	300
Kobber (Cu)	1000 – 1750		750*	600	800	1 000		1 000	600
Kviksølv (Hg)	16 – 25		5	10	8	0,8		10	2
Nikkel (Ni)	300 – 400		100*	100	200	30		200	100
Bly (Pb)	750 – 1200		300	500	900	120		800	150
Zink (Zn)	2500 – 4000		2 500*	2 000	2 500	4 000		3 000	1500
			As 150						

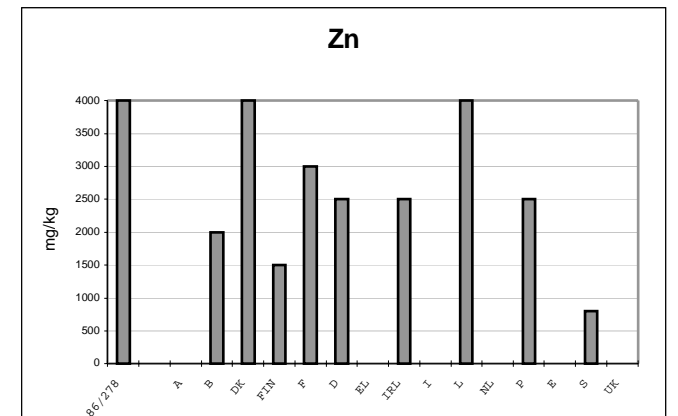
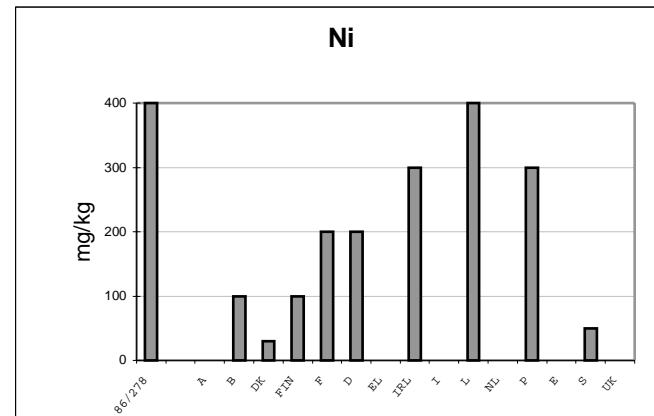
	86/278/EØF	EL	I	IRL	L	NL	P	S	UK
	Bilag I B								
Cadmium (Cd)	20 – 40			20	20 – 40		20	2	-
Chrom (Cr)	-			-	1 000 – 1 750		1 000	100	-
Kobber (Cu)	1000 – 1750			1 000	1 000 – 1 750		1 000	600	-
Kviksølv (Hg)	16 – 25			16	16 – 25		16	2,5	-
Nikkel (Ni)	300 – 400			300	300 – 400		300	50	-
Bly (Pb)	750 – 1200			750	750 – 1 200		750	100	-
Zink (Zn)	2500 – 4000			2 500	2 500 – 4 000		2 500	800	-

Table 2: Grænseværdier for koncentrationen af tungmetaller i slam (mg/kg tørstof)

Data er ikke modtaget

Figur 1 - Grænseværdier for koncentrationen af tungmetaller i slam. (Kilde: tabel 2)

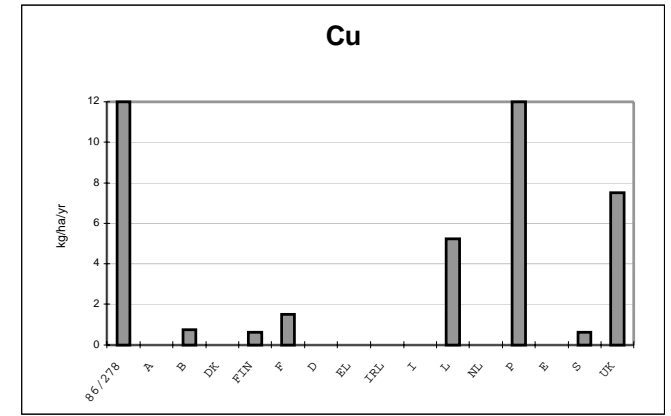
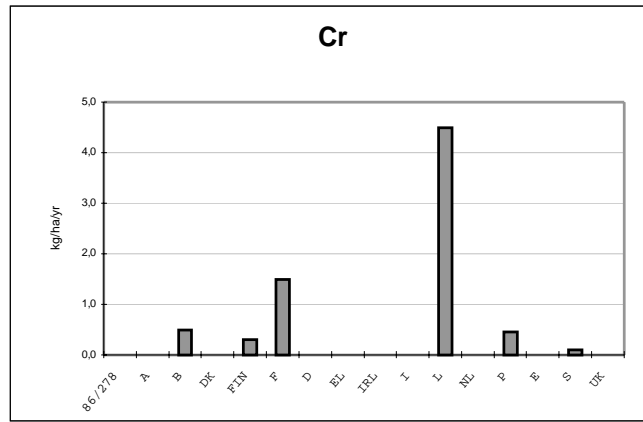
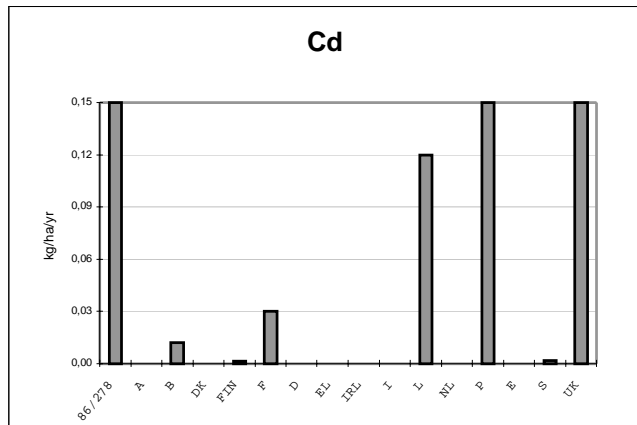
Direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlæg

	86/278/EØF	A	B		D	DK	E	F	FIN
	Bilag 1 C		Flandern	Vallonien					
Cadmium (Cd)	150		12	-	-	-		30	1,5
Chrom (Cr)	-		500	-	-	-		1 500	300
Kobber (Cu)	12000		750	-	-	-		1 500	600
Kviksølv (Hg)	100		10	-	-	-		15	1
Nikkel (Ni)	3000		100	-	-	-		300	100
Bly (Pb)	15000		600	-	-	-		1 500	100
Zink (Zn)	30000		1800	-	-	-		4 500	1500
			As 300						

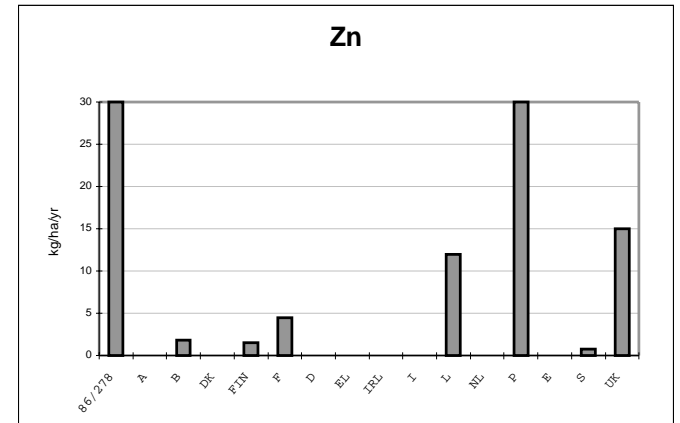
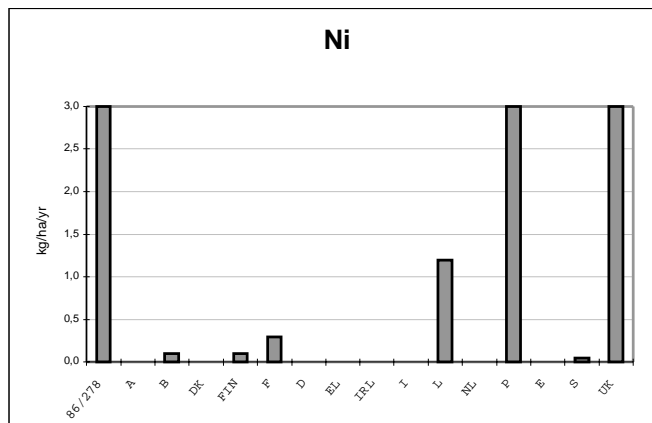
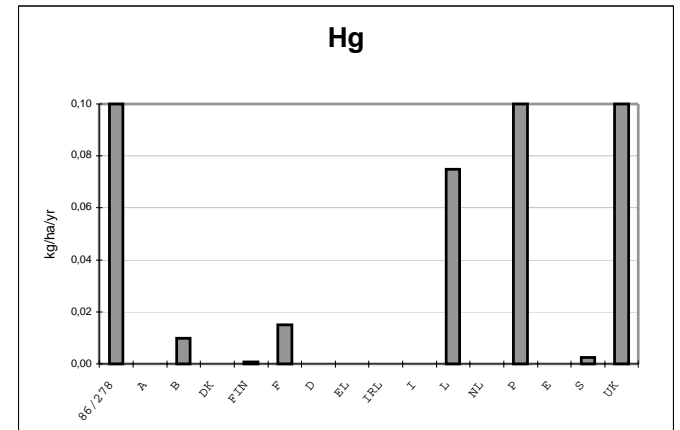
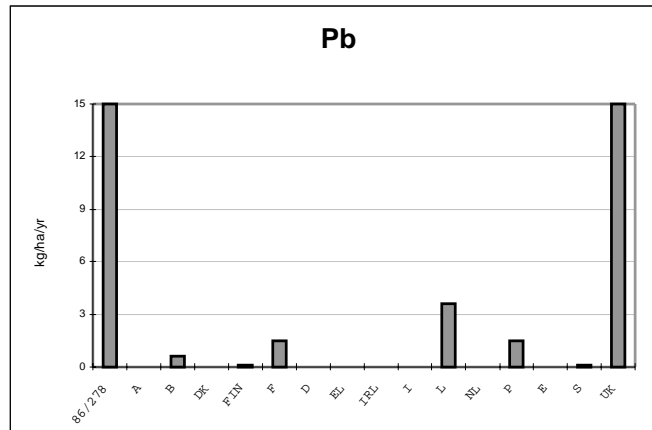
	86/278/EØF	EL	I	IRL	L	NL	P	S	UK
	Bilag 1 C								
Cadmium (Cd)	150			-	120		150	1,75	150
Chrom (Cr)	-			-	4 500		450	100	-
Kobber (Cu)	12000			-	5 250		1 200	600	7 500
Kviksølv (Hg)	100			-	75		100	2,5	100
Nikkel (Ni)	3000			-	1 200		3 000	50	3 000
Bly (Pb)	15000			-	3 600		1 500	100	15 000
Zink (Zn)	30000			-	12 000		30 000	800	15 000

Tabel 3: Maksimal årlig mængde tungmetaller, der må tilføres **landbrugsjord** (g/ha/år)

 Data er ikke modtaget

Figur 2 -
Maksimal
gennemsnitlig
tilførsel pr. år
(Kilde: tabel 3)

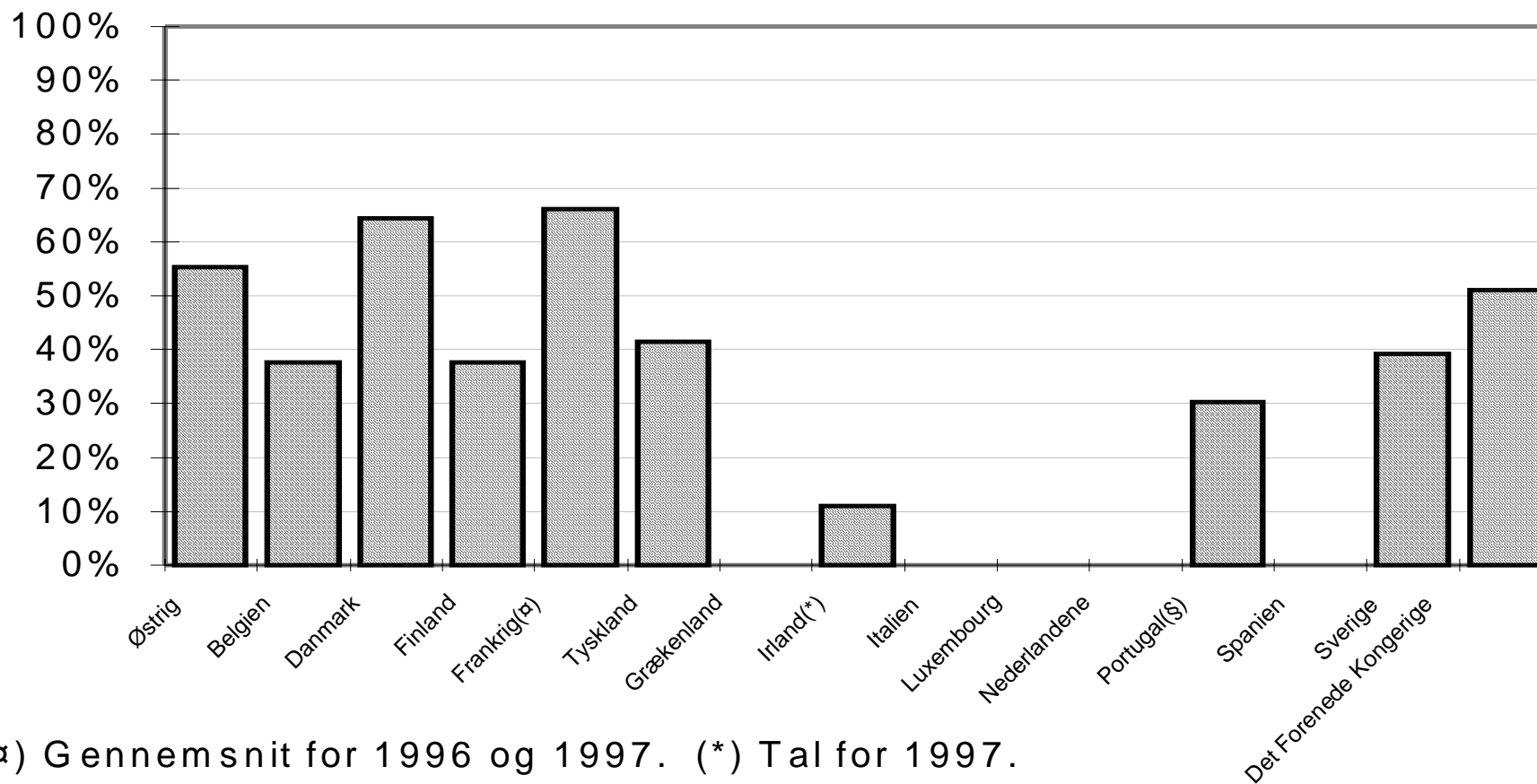
Direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlæg

Medlemsstat		Slam fra rensningsanlæg			Slam anvendt i landbruget						Dækket areal		
		1995	1996	1997	1995	%	1996	%	1997	%	1995	1996	1997
A	Østrig												
B	Den vallonske region	14 311	15 200	-	10 687	75%	12 230	80%	-		-	-	-
	Den flamske region	73 325	65 230	69 850	9 750	13%	17 860	27%	23 363	33%	1 625	2 680	3 900
D	Tyskland	2 248 647	2 215 820	2 227 609	940 932	42%	920 721	42%	909 547	41%	-	--	-
DK	Danmark	166 584	161 717	151 159	109 369	67%	104 095	64%	94 250	62%	28 261 ha/ 3 år	27 393 ha/ 3 år	23 743 ha/ 3 år
E	Spanien												
EL	Grækenland												
F	Frankrig	750 000	-	820 000	494 000	66%	-		544 000	66%	-	-	-
FIN	Finland	141 000	130 000	136 000	47 000	33%	49 000	38%	53 000	39%	-	-	-
I	Italien												
IRL	Irland	-	-	38 290	-		-		4 174	11%	-	-	-
L	Luxembourg	-	-	-	-		-		-		-	-	-
NL	Nederlandene												
P	Portugal	145 855 (anslået)		245 172 (anslået for 1998)	44 000	30%			74 000 (anslået for 1998)	30%			
S	Sverige	230 000 (anslået)	230 000 (anslået)	230 000 (anslået)	67 800	29%	90 000 (anslået)	39%	-		16 000 ha/ år (0,6% af det samlede opdyrkede areal)	21 000 ha/år (0,8% af det samlede opdyrkede areal)	-
UK	Det Forenede Kongerige	1 120 000 (anslået)	1 120 000	1 195 000 (anslået)	548 061	49%	570 798	51%	645 798 (anslået)	54%	-	-	-

Table 4: Samlet mængde slam fra rensningsanlæg og slam anvendt i landbruget (ton tørstof)

 Data er ikke modtaget

Rådets direktiv 86/278 - Slam anvendt i landbruget

(α) Gennemsnit for 1996 og 1997. (*) Tal for 1997.

(§) Gennemsnit for 1995 og 1998.

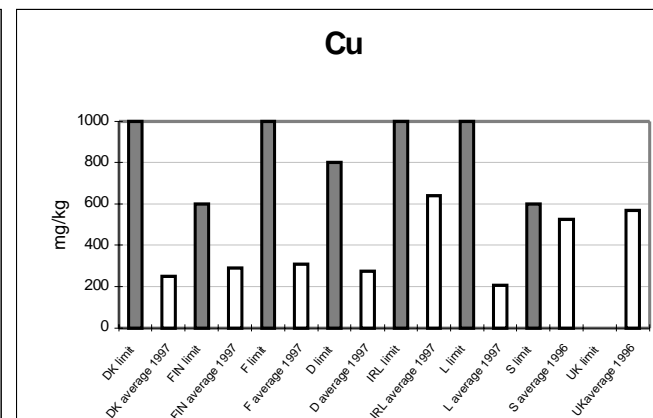
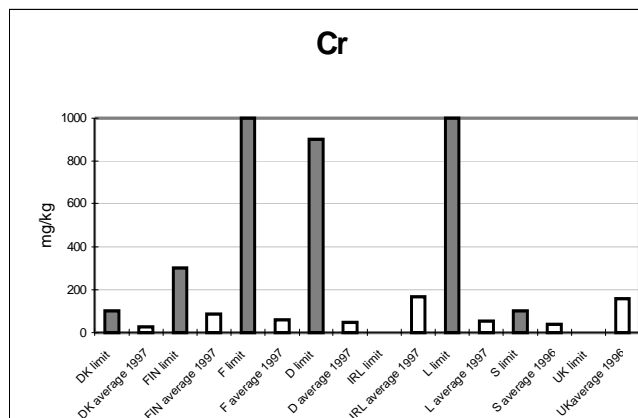
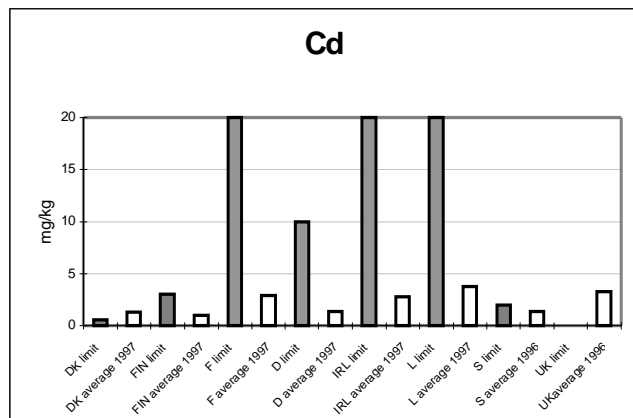
Figur 3 - Slam anvendt i landbruget i forhold til den samlede mængde slam fra anlæg til spildevandsrensning (Kilde: tabel 4)

	86/278/EØF	A	B		D			DK			E	F			FIN		
			Flandern	Vallonien	1995	1996	1997	1995	1996	1997		1995	1996	1997	1995	1996	1997
Cadmium (Cd)	20 – 40		i.o.	i.o.	1.5	1.5	1.4	1.5	1.45	1.31		5.3	-	2.9	1.3	0.7	1.04
Chrom (Cr)	-		i.o.	i.o.	52	52	46	34	40.3	24.8		80	-	58.8	82	91	84
Kobber (Cu)	1000 – 1750		i.o.	i.o.	277	273	274	298	303.5	250.3		334	-	309	283	291	290
Kviksølv (Hg)	16 – 25		i.o.	i.o.	1.3	1.2	1	1.4	1.35	1.11		2.7	-	3	1.6	1.4	1.3
Nikkel (Ni)	300 – 400		i.o.	i.o.	24	23	23	25.7	24.35	18.4		39	-	31.9	41	48	34
Bly (Pb)	750 – 1200		i.o.	i.o.	73	67	63	72	57.37	50.4		133	-	106.7	47	43	39
Zink (Zn)	2500 – 4000		i.o.	i.o.	863	831	809	878	775.5	678		921	-	754.2	575	636	606
N			i.o.	i.o.	34 290	35 460	34 833	40 500	43 700	43 775		40 000	-	40 000	28 000	31 600	32 000
P			i.o.	i.o.	21 140	21 930	20 750	31 000	31 600	30 230		45 000	-	45 000	20 000	26 000	28 000
												anslået		anslået			

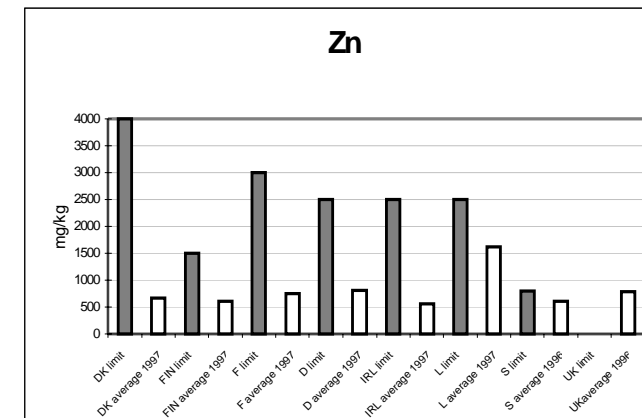
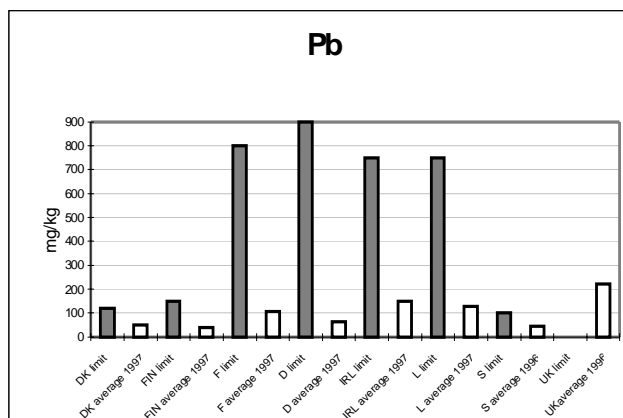
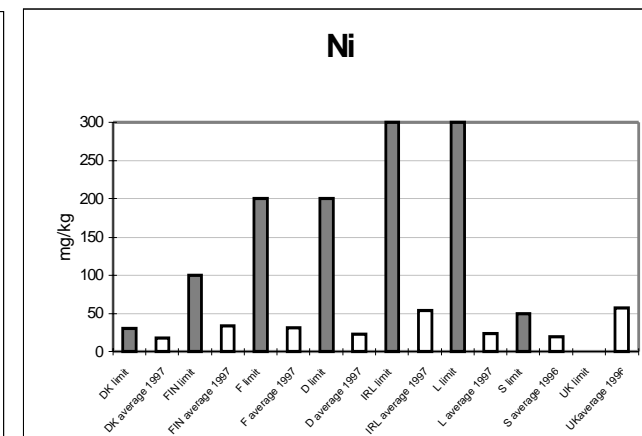
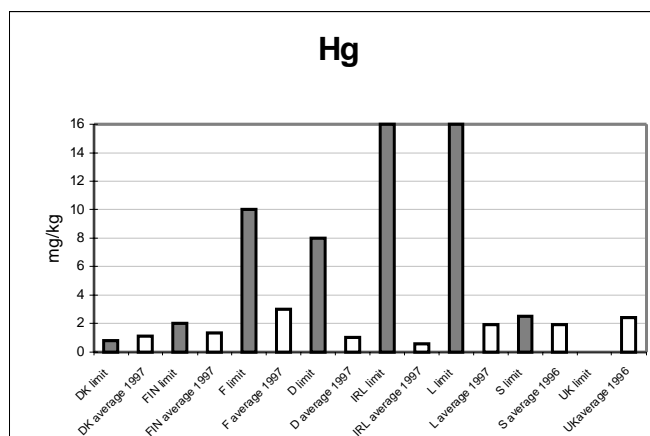
	86/278/EØF	EL	I	IRL	L			NL	P	S			UK		
				1997	1995	1996	1997			1995	1996	1997	1995	1996	1997
Cadmium (Cd)	20 – 40			2.8	-	-	3.8		i.o.	1.6	1.4	-	3.77	3.3	-
Chrom (Cr)	-			165	-	-	51		i.o.	37.7	39	-	162	157	-
Kobber (Cu)	1000 – 1750			641	-	-	206		i.o.	517	526	-	555	568	-
Kviksølv (Hg)	16 – 25			0.6	-	-	1.9		i.o.	1.8	1.9	-	2.59	2.4	-
Nikkel (Ni)	300 – 400			54	-	-	24		i.o.	19.6	19	-	60	57	-
Bly (Pb)	750 – 1200			150	-	-	128		i.o.	52.4	44	-	222	221	-
Zink (Zn)	2500 – 4000			562	-	-	1628		i.o.	638	603	-	764	792	-
N				27 558	-	-	30 300		i.o.	36 000	36 000	-	46 176	43 395	-
P				10 386	-	-	45 700*		i.o.	30 600	29 800	-	26 244	22 394	-
							*P ₂ O ₅								

Tabel 5: Gennemsnitlig koncentration af tungmetaller i slam (mg/kg tørstof)

 Data er ikke modtaget

Figur 4 - Gennemsnitlig koncentration af tungmetaller i slam (Kilde: tabel 5)

KONKLUSION

Hensigten med denne rapport er at orientere Rådet, Europa-Parlamentet, medlemsstaterne og offentligheden om gennemførelsen af direktiv 75/442/EØF, 91/689/EØF, 75/439/EØF og 86/278/EØF.

Der er udarbejdet rapporter for de fire direktiver ifølge retningslinjerne i direktiv 91/692/EØF om rapporter. Direktiverne er forskellige i både indhold og struktur. Direktiv 75/442/EØF og 91/689/EØF indeholder generelle og grundlæggende bestemmelser om alle former for affald og farligt affald, hvorimod der i direktiv 75/439/EØF og 86/278/EØF stilles krav til bestemte affaldstyper – olieaffald og affald fra rensningsanlæg – som adskiller sig fra andre former for affald og er forbundet med særlige problemer.

Besvarelserne af spørgeskemaerne blev vurderet og opsummeret under de enkelte direktiver. I konklusionen er det hensigten at give et mere samlet overblik over direktiverne og deres gennemførelse.

Definitionen af affald

Fælles definitioner og ikke mindst definitionen af "**affald**" og "**farligt affald**" og af begreber inden for håndtering af affald, bl.a. "genbrug, nyttiggørelse og bortskaffelse", danner grundlag for den europæiske affaldspolitik og for etableringen af et velfungerende indre marked på dette område.

Hvis man ser på definitionen af "affald" og Det Europæiske Affaldskatalog, er det kun fem medlemsstater (Danmark, Spanien, Italien, Finland og Sverige), der har overført begge dele korrekt til deres egen lovgivning. Fire medlemsstater (Grækenland, Spanien, Luxembourg og Finland) har indført den korrekte definition af farligt affald og taget listen over farligt affald i brug. Det betyder, at Spanien og Finland er de eneste lande, der har overtaget de europæiske affaldsdefinitioner efter hensigten.

Medlemsstaterne kan ifølge artikel 1, stk. 4, andet led, give meddelelse om alle andre former for affald, som efter deres mening udviser de "farlige" egenskaber, der er opregnet i bilag III. Kommissionen havde i begyndelsen af 1999 fået kendskab til 471 tilfælde. Det er planen, at de skal tilføjes til listen over farligt affald, og at denne liste af praktiske årsager skal lægges sammen med affaldskataloget. Farligt affald fra husholdninger er ifølge artikel 1, stk. 5, undtaget fra direktiv 91/689/EØF. Italien og Det Forenede Kongerige er gået et skridt videre ved at undtage husholdningsaffald fra definitionen af farligt affald, hvilket strider mod EF's lovgivning.

Olieaffald klassificeres som farligt affald (i kapitel 12 og 13 i listen over farligt affald). Affaldsterminologien i direktiv 75/439/EØF om olieaffald (bl.a. bortskaffelse, behandling, regenerering og forbrænding) adskiller sig fra den terminologi, der bruges i rammedirektiverne og i affaldshåndteringsstrategien. Med "bortskaffelse af olieaffald" menes således enhver form for håndtering (behandling, destruktion, opbevaring og deponering), hvorimod "bortskaffelse af affald" kun omfatter de transaktioner, der er anført i bilag II A, f.eks. forbrænding uden energigenvinding eller deponering. Denne forskel er uheldig, fordi den åbenbart har givet anledning til usikkerhed, navnlig i forbindelse med spørgsmål 6, hvor der skulle oplyses om virksomheder, der "bortskaffer olieaffald". Hertil kommer, at Irland og

Nederlandene slet ikke betragter behandlet olieaffald som "affald", men som brændsel og derfor ikke anvender direktivets bestemmelser om emissionsgrænseværdier.

Direktiv 86/278/EØF definerer "anvendelse" af **slam fra rensningsanlæg** som "spredning af slam på jorden eller enhver anden anvendelse af slam på og i jorden". Hvis den definition sammenholdes med bestemmelserne i direktiv 86/278/EØF, betyder det, at anvendelse af slam fra rensningsanlæg i landbruget skal betragtes som nyttiggørelse i henhold til bilag II B i direktiv 75/442/EØF (R10: Spredning på jorden med positive virkninger for landbrug).

Prioritering af principper

Prioriteringen af de forskellige principper – forebyggelse, genbrug, energigenvinding og bortskaffelse af affald under forsvarlige forhold - fremgår af artikel 3 og 4 i direktiv 75/442/EØF. Denne prioritering indgik også i Fællesskabets affaldshåndteringsstrategi fra 1996. Prioriteringen i artikel 3 i direktiv 75/439/EØF bygger på regenerering, forbrænding og kontrolleret destruktion/deponering af olieaffald.

Hvad angår gennemførelsen af direktiv 75/442/EØF om **affald**, drejer spørgsmål 2 og 4 sig om foranstaltninger til fremme af forebyggelse og nyttiggørelse og oplysninger om produktion og bortskaffelse af affald. Det er vanskeligt at afgøre, om affaldsmængden er mindsket i tidsrummet fra 1995 til 1997, og i givet fald hvor meget der er tale om. Det er reelt ikke muligt at bedømme effekten eller foretage sammenligninger. Den flamske region i Belgien og Luxembourg har som de eneste iværksat særlige programmer eller foranstaltninger med dette formål. Tyskland og Irland forklarede, hvordan disse målsætninger opfyldes ved håndteringen af affaldet, mens de øvrige medlemsstater nøjedes med at bekræfte, at kravene var omsat i national ret.

Der er stor forskel på medlemsstaternes indsats med hensyn til genbrug af affald. I gennemsnit blev 15% af de femten medlemsstaters husholdningsaffald genanvendt (i de enkelte medlemsstater ligger tallene på lige fra 0% til 44%). I gennemsnit genanvendes 19% af det farlige affald (i elleve medlemsstater), mens der for kategorien "andet affald" er tale om 60%. Den sidste kategori skal tages med et vist forbehold, eftersom oplysningerne kun gælder for otte medlemsstater og ikke omfatter de samme affaldstyper.

Der er ikke fastlagt præcise kriterier på europæisk plan, der gør det muligt at skelne mellem forbrænding med og uden energigenvinding, som derfor må ses under ét. Danmark og Luxembourg brændte 56% af deres husholdningsaffald, hvilket skal ses i forhold til et gennemsnit på 19%. Selv om det forbindes med energigenvinding, er forbrænding kun den næstbedste måde at nyttiggøre affald på. Nuværende og fremtidige initiativer på europæisk niveau skal rettes mod særskilt indsamling på det sted, hvor affaldet frembringes, og øget genbrug.

Deponering er stadig den løsning, de fleste lande vælger, når de skiller sig af med deres husholdningsaffald (i gennemsnit deponeres 62% af affaldet). Deponering synes at være mindre udbredt for farligt affald (35%) og "andet affald" (17%). Egenkapaciteten inden for affaldsbortskaffelse ligger i de fleste medlemsstater på over 99%. Irland og Luxembourg eksporterede dog henholdsvis 36 og 99% af deres farlige affald til bortskaffelse.

For at sikre, at **olieaffald** håndteres hensigtsmæssigt, er det vigtigt at indsamle det særskilt. Jo mere der indsamles, jo mindre olieaffald efterlades på lossepladser eller hældes ud over

jorden eller i kloakkerne til stor risiko for menneskers sundhed og miljøet. I gennemsnit indsamles ca. 71% (når det antages, at halvdelen af den olie, der markedsføres, ender som olieaffald), mens de resterende 29% ikke håndteres korrekt.

Prioriteringen af den måde, olieaffald skal håndteres på – regenerering, forbrænding og forsvarlig destruktion/deponering – følges stadig ikke i praksis. Ud af de elleve lande, der indsendte rapporter, var det kun Tyskland, Frankrig og Luxembourg, der svarede, at en væsentlig del af det indsamlede olieaffald regenereres (hhv. ca. 60%, 50-30% og 100%). Tallene er imidlertid faldende i Tyskland og endog meget stærkt faldende i Frankrig. De luxembourgske oplysninger om, at alt affaldet regenereres, er ikke blevet kontrolleret. Tallene kan skyldes, at "regenerering" ikke fortolkes ens.

Allerede i den foregående rapport konkluderedes det, at direktivet om olieaffald kun er delvis gennemført, og at medlemsstaterne i praksis har undladt at prioritere regenerering højere end afbrænding af olieaffald. I tidsrummet fra 1995 til 1997 er forholdene snarere blevet forringet som følge af en nedprioritering af regenerering.

Årsagen er primært af økonomisk karakter. Der skal indsamles en vis mængde olieaffald, før det er rentabelt at regenerere det, og der er ikke taget initiativer til at favorisere regenerering af olieaffald frem for forbrænding, som er den mest populære metode. Medlemsstaterne giver dog også udtryk for manglende vilje til at satse på regenerering. Frankrig har bl.a. oplyst, at man ser forbrænding som den metode, der er bedst for miljøet.

Brugen af **slam fra rensningsanlæg** som gødning i landbruget regnes for at være den løsning, der belaster miljøet mindst, forudsat at det sker uden risiko for miljøet eller for dyrs og menneskers sundhed. Hensigten med direktiv 86/278/EØF er at opstiller regler for spredning af slam fra rensningsanlæg på landbrugsarealer for at hindre negative miljømæssige konsekvenser. Der foreligger faktisk ingen oplysninger om forurening, der har skadet mennesker, dyr eller afgrøder, og som kan føres tilbage til brugen af slam fra rensningsanlæg på landbrugsarealer, såfremt det er sket ifølge direktivets regler. En risiko kan aldrig udelukkes, når vi tale om menneskelige aktiviteter, men det tyder dog på, at direktivet ret effektivt har formået at hindre, at slammet har givet anledning til forurening.

Der findes andre måder at komme af med slammet på, men der er ulemper ved dem alle. Slam kan deponeres – det er i realiteten den mest brugte metode i en lang række medlemsstater. Når slammet deponeres på en losseplads, hvor der ikke er meget ilt, betyder det imidlertid, at de organiske stoffer går i opløsning. Den proces resulterer i gasser som methan og kuldioxid, som begge er drivhusgasser. Ikke at forglemme lugtgenerne og det meget forurenede perkolat, der kan trænge ned og kontaminere grundvandet. Slam kan også brændes. Det er dyrt og vil blive endnu dyrere, når der tages mere avancerede processer til rensning af røggas i brug. Samtidig giver forbrænding problemer med håndtering af reststoffer, der produceres kuldioxid, og de organiske stoffer og næringsstofferne i slammet destrueres fuldstændigt.

Forebyggelse og genanvendelse af affald prioriteres højt inden for affaldshåndtering. Det er endnu ikke muligt at rense spildevand effektivt, uden at det resulterer i slam. Den næstbedste løsning er derfor at genanvende det. At sprede slam fra rensningsanlæg ud på landbrugsjorden er den naturlige løsning, fordi det på den måde føres tilbage til fødekæden. Alligevel kan der spores en voksende skepsis i medlemsstaterne over for anvendelse af affald i almindelighed og i særdeleshed slam på landbrugsjord. Når der er tale om slam fra rensningsanlæg, er denne skepsis ikke videnskabeligt begrundet, men skyldes de relativt mange fødevareskandaler, vi har oplevet i de seneste år. Disse skandaler var slet ikke forbundet med brug af slam i

landbruget, men kombinationen af menneskelige ekskrementer og fødevarer opfattes alligevel som potentielt farlig, og det er det, folk reagerer på.

Tallene fra de medlemsstater, der har indsendt deres rapporter til Kommissionen, viser, at kun fire medlemsstater genanvender over 50% af slammet i landbruget. Fem lande genanvender mellem 30 og 50% og et enkelt land kun 11%. Det kan ikke lade sig gøre at genbruge alt slammet, fordi det ikke i alle tilfælde ville være forsvarligt. Det bør undersøges nærmere, om det er muligt at øge de mængder, der bruges med positiv effekt. Det gælder navnlig for den sydlige del af Europa, hvor der er et stort behov for tilførsel af organiske stoffer til jorden for at undgå erosion og ørkendannelse, og hvor genbrug af slam er en mulighed, der bør overvejes nøje.

Udarbejdelse af affaldshåndteringsplaner

De kompetente myndigheder skal i henhold til artikel 7, stk. 1, i direktiv 75/442/EØF og artikel 6 i direktiv 91/689/EØF (samt artikel 14 i direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald) udarbejde planer for håndtering af affaldet. Planerne skal omfatte arten, mængden og oprindelsen af det affald, der skal nyttiggøres eller bortskaffes, samt almindelige forskrifter, særlige bestemmelser vedrørende specielt affald og de områder eller anlæg, der er egnede for bortskaffelsen. Olieaffald og slam fra rensningsanlæg skal naturligvis indgå i disse planer.

Affaldshåndteringsplanerne er et centralt led i Fællesskabets affaldshåndteringsstrategi. Der er dog stadig problemer med at omsætte reglerne til national ret og få planerne iværksat. Grækenland og Luxembourg har endnu ikke givet meddelelse om nogen affaldshåndteringsplan. Med undtagelse af Østrig har alle de øvrige medlemsstater meddelt Kommissionen affaldshåndteringsplaner. For disse planer gælder, at de ikke dækker alle affaldstyper eller ikke omfatter hele landet. Kommissionen har indledt overtrædelsesprocedurer mod medlemsstaterne for manglende overholdelse af de forskellige bestemmelser. Hensigten er nu at udforme retningslinjer til de kompetente myndigheder for at forbedre affaldsplanlægningens kvalitet.

Affaldsstatistik

Pålidelige affaldsstatistikker giver mulighed for dels at formulere realistiske målsætninger for planlægningen af affaldshåndteringen, dels at vurdere den aktuelle situation, hvilket er målet for denne rapport.

For at kunne sammenligne og bedømme oplysningerne skal det sikres, at medlemsstaterne modsat nu som udgangspunkt benytter samme definition af affald, affaldslistes og terminologi på affaldshåndteringsområdet. I den forbindelse kan der peges på følgende problemer:

- Udtrykkene dagrenovation (husholdningsaffald) og kommunalt affald (affald, der indsamles af de kommunale myndigheder) bruges ofte synonymt. Kommunalt affald kan imidlertid ud over husholdningsaffald også omfatte lignende affald fra handels- og industrivirksomheder og fra institutioner.
- Tallene for bortskaffelse ved forbrænding og forbrænding med energigenvinding skal slås sammen, fordi der endnu ikke er fastlagt nøjagtige kriterier på europæisk plan, der gør det muligt at skelne mellem de to begreber.

- Medlemsstaterne beregner ikke den samlede mængde olieaffald på samme måde (de samlede mængder varierer mellem 33 og 66% af den markedsførte olie).

De fleste medlemsstater har tydeligvis endnu ikke oprettet databaser, der dækker den samlede produktion og håndtering af affald. Der mangler oplysninger om navnlig "andet affald", der består af alle former for affald, der ikke hører under husholdningsaffald eller farligt affald.

I januar 1999 fremlagde Kommissionen et udkast til en forordning om affaldhåndteringsstatistik (KOM(1999) 31, endelig udg.) for Rådet og Europa-Parlamentet. Formålet er at fastsætte regler for udarbejdelse af fællesskabsstatistikker baseret på fælles definitioner og klassifikationer. Forordningen skal, når den er vedtaget, resultere i flere og mere sammenlignelige affaldsstatistikker. Det vil dog tage tre år at gennemføre forordningen i dens helhed, efter at den er vedtaget.

Registre

Kravet om at der føres registre over affaldet og dets håndtering er grundlaget for affaldsstatistikken.

Anlæg og virksomheder, der varetager nyttiggørelse og bortskaffelse af affald, skal ifølge artikel 14 i direktiv 75/442/EØF føre registre over **affald** og affaldshåndtering. Artikel 4, stk. 2, i direktiv 91/689/EØF pålægger også producenter af farligt affald og virksomheder, der transporterer **farligt affald** at føre registre. Direktivet stiller desuden i artikel 2, stk. 1, krav om særlige registre vedrørende bortskaffelse (deponering) af farligt affald.

Belgien, Tyskland, Frankrig og Nederlandene har ikke omsat alle aspekter af bestemmelserne korrekt. De irske og svenske oplysninger var for sparsomme til at kunne bedømmes. Det lader i øvrigt til, at Østrig og Danmark har slået registrene vedrørende bortskaffelse af farligt affald sammen med de generelle registre, der kræves ifølge rammedirektivets artikel 14.

Det bestemmes i artikel 11 i direktiv 75/439/EØF om **olieaffald**, at medlemsstaterne kan fastsætte en mindstemængde (ikke over 500 liter), der udløser en pligt for virksomheder, der frembringer, indsamler og/eller håndterer olieaffald, til at føre et register. Grænserne blev fastlagt i intervallet fra 0 til 500 liter. Nederlandene kræver ikke, at producenter af olieaffald fører et register. Det er uklart, om Danmark og Frankrig, der ikke har fastsat grænser, kræver registre allerede fra 0 liter eller slet ikke kræver registre.

Ifølge artikel 10 i direktiv 86/278/EØF kræves der løbende registre med oplysning om den producerede og anvendte mængde **slam fra rensningsanlæg**, slammets karakteristika, modtagerne og anvendelsesstedet. Kommissionen har bemærket, at flere medlemsstater ikke har indberettet de krævede oplysninger om den samlede mængde slam og om de mængder, der anvendes i landbruget. Andre medlemsstater har oplyst tal, der er skønsmæssigt fastsat.

De fire direktiver kræver, at registrene skal forevises på de kompetente myndigheders anmodning. Ulempen ved den bestemmelse er, at registrene ikke er umiddelbart tilgængelige for de kompetente myndigheder. Når dataene skal bruges til udarbejdelse af statistikker eller lignende, tager det lang tid at få dem indsamlet. I nogle medlemsstater, bl.a. i den flamske region i Belgien og i Danmark og Finland skal der indsendes årlige rapporter til de kompetente myndigheder. Disse rapporter kan så danne grundlag for udarbejdelse af affaldsstatistikker.

Kontrol med affaldshåndteringen

Medlemsstaterne skal først og fremmest oprette eller udpege de **kompetente myndigheder**, der skal stå for kontrollen med affaldshåndteringen. Tabel 1 i bilaget til direktiv 75/442/EØF giver en generel oversigt over de nationale myndigheders beføjelser. Tabel 2, 3.1, 3.2 og 4.2 i bilaget til direktiv 75/439/EØF viser ansvarsfordelingen i sektoren for olieaffald. Som følge af de generelle forskelle i administrative strukturer er der stor forskel på, hvilke myndigheder der inddrages i de forskellige medlemsstater. Det er derfor begrænset, hvad disse oplysninger kan anvendes til, med mindre de præciseres med adresser, ansvarsområde osv. for at gøre dem mere gennemskuelige og lette indsamlingen af oplysninger på affaldsområdet.

Direktiverne indeholder forskellige instrumenter, der skal sikre en hensigtsmæssig affaldshåndtering, heriblandt **tilladelser og regelmæssigt tilsyn**.

Tilladelser

Anlæg og virksomheder, der varetager nyttiggørelse eller bortskaffelse af affald, skal i henhold til artikel 9, 10 og 12 i direktiv 75/442/EØF om **affald** indhente en tilladelse fra de kompetente myndigheder. Virksomheder, der indsamler og transporterer affald, skal registreres hos de kompetente myndigheder. Artikel 11 indeholder betingelser for fritagelse fra kravet om tilladelse. Disse betingelser skærpes i artikel 3 i direktiv 91/689/EØF med hensyn til **farligt affald**. Ingen af de medlemsstater, der foreligger oplysninger fra, har vedtaget generelle regler, der giver mulighed for at dispensere fra kravet om tilladelser for farligt affald. Nogle af medlemsstaterne har givet mulighed for undtagelse fra rammedirektivet, men ingen af dem har endnu anvendt disse regler i praksis.

Virksomheder, der bortskaffer (dvs. behandler, destruerer, oplagrer eller deponerer) **olieaffald** skal i henhold til artikel 6 i direktiv 75/439/EØF have tilladelse hertil. Med undtagelse af Danmark har samtlige medlemsstater, der har indsendt oplysninger, oprettet en godkendelsesordning for virksomheder, der indsamler olieaffald.

Direktiv 86/278/EØF indeholder generelle regler for anvendelsen af **slam fra rensningsanlæg**. Der kræves ingen tilladelse hertil.

Tilsyn

Der skal ifølge artikel 13 i direktiv 75/442/EØF føres passende regelmæssigt tilsyn med alle foretagender, der håndterer (dvs. indsamler, transporterer, nyttiggør og bortskaffer) **affald**. Tilsynet udvides i artikel 4, stk. 1, i direktiv 91/689/EØF til også at omfatte producenter af **farligt affald**.

Artikel 13 i direktiv 75/439/EØF forlanger kun tilsyn med virksomheder, der bortskaffer (dvs. behandler, destruerer, oplagrer eller deponerer) **olieaffald**. Rammedirektivernes almindelige forskrifter gælder således både for virksomheder, der indsamler og transporterer olieaffald, og for producenter af olieaffald.

Det var kun tilsynet med producenter af farligt affald, der indgik i spørgeskemaet. De nationale myndigheder har ikke kapacitet til at kontrollere alle producenter af farligt affald. De koncentrerer sig derfor om de vigtigste sager.

Direktiv 86/278/EØF om **slam fra rensningsanlæg** stiller ikke krav om regelmæssigt tilsyn.

Foranstaltninger, der skal sikre forsvarlig nyttiggørelse og bortskaffelse af affald

Medlemsstaterne skal i henhold til artikel 4 i direktiv 75/442/EØF om **affald** træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at affaldet nyttiggøres eller bortskaffes, uden at menneskers sundhed bringes i fare, og uden at der anvendes fremgangsmåder eller metoder, som vil kunne skade miljøet.

Forsvarlig affaldshåndtering er også målet for artikel 2, stk. 2 - 4, der forbyder blanding af **farligt affald**, og artikel 5, stk. 1, i direktiv 91/689/EØF, der kræver passende emballering og mærkning af farligt affald. De fleste medlemsstater, der har indsendt oplysninger, har fået vedtaget de krævede forskrifter. Det gælder dog ikke Frankrig, Østrig og Finland, der har lempet forbudet mod blanding af farligt affald. Frankrig har i øvrigt kun vedtaget regler om passende emballering og mærkning for hospitalsaffald og for smittefarligt affald fra sundhedssektoren.

Artikel 7 og 8 i direktiv 75/439/EØF præciserer den generelle bestemmelse i rammedirektivet med hensyn til **olieaffald**. Medlemsstaterne skal således træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre, at brugen af de anlæg, hvor olieaffaldet regenereres, ikke forårsager skader på miljøet, som kunne være undgået. Den vallonske region i Belgien, Irland, Nederlandene og Østrig har undladt at omsætte bestemmelsen i national ret, eftersom de ikke selv regenererer olieaffald. Frankrig har heller ikke implementeret bestemmelsen, selv om landet regenererer olieaffald.

Medlemsstaterne skal ifølge artikel 8 sikre sig, at emissionsgrænseværdierne for forbrændingsanlæg med en varmeeffekt på 3 MW eller derover overholdes. Irland og Nederlandene har ikke anvendt emissionsgrænseværdierne, eftersom de ikke betragter olieaffald som "affald". Det er ikke klart, om Frankrig og Sverige har efterkommet direktivet. Fire medlemsstater (Østrig, Danmark, Finland og Tyskland) har fastlagt strengere emissionsgrænseværdier. Østrig har indført grænseværdier for andre parametre. Det hensigten, at emissionsgrænseværdierne fremover skal fastsættes i direktivet om forbrænding af affald.

Grænseværdierne er den vigtigste del af direktiv 86/278/EØF **om slam fra rensningsanlæg**. Direktivet indeholder grænseværdier for koncentrationen af tungmetaller i jord og slam og regler om den gennemsnitlige årlige tilførsel af tungmetaller til landbrugsjord.

Medlemsstaterne har i vidt omfang udnyttet den mulighed, de gives i direktivets artikel 12, hvoraf følgende fremgår: "medlemsstaterne kan, såfremt omstændighederne kræver det, vedtage bestemmelser, som er strengere end bestemmelserne i dette direktiv". Medlemsstaterne har meget ofte vedtaget strengere grænseværdier for indholdet af tungmetaller i slam end de værdier, der er fastsat i direktivets bilag I B. Der er stor variation i værdierne, og en forskel på en faktor 100 er ikke usædvanlig. Det skal ses i sammenhæng med, at de faktiske gennemsnitlige koncentrationer af tungmetaller i jorden er stort set ens over hele Fællesskabet. Det stiller spørgsmålstejn ved det videnskabelige grundlag for en så stor spredning i værdierne.

Tallene i tabel 5 viser, at der – i gennemsnit – er sket en stor forbedring af slammets kvalitet i de seneste år. Samtidig afspejler de koncentrationer, der er anført i direktivets bilag I B, ikke

den nuværende beskedne forurening af slammet (hvis man ser på det slam, der genbruges i landbruget). Det giver anledning til at overveje, hvordan man undgår, at slam af meget dårlig kvalitet genbruges i landbruget. Tiltag i forskellige medlemsstater har rent faktisk vist, at det er muligt at bekæmpe forureningen, inden slammet spredes ud, og på den måde hindre, at tungmetaller spredes i miljøet.

Direktivet opstiller ikke grænseværdier for organiske forbindelser. En række medlemsstater har informeret Kommissionen om, at de har vedtaget tærskelværdier for visse forbindelser⁶⁹. Kommissionen har dog bemærket, at der ikke er tale om de samme forbindelser, hvilket igen sætter spørgsmålstegn ved grundlaget for sådanne tiltag.

Forskelle i lovgivningen strider ikke nødvendigvis mod direktivet eller traktaten, men de kan alligevel være med til at modarbejde de nationale myndigheders bestræbelser for at sikre, at offentligheden ikke mister tilliden til, at det er forsvarligt at anvende slam fra rensningsanlæg i landbruget.

Overtrædelsesprocedurer

Kommissionen har indledt procedurer i medfør af EF-traktatens artikel 226 mod de medlemsstater, der ikke har opfyldt deres pligt til at indberette oplysninger om affaldslovgivningens gennemførelse.

De følgende tabeller viser igangværende **overtrædelsesprocedurer** vedrørende gennemførelsen af direktiv 75/442/EØF, 91/689/EØF og 75/439/EØF. Der er ikke på nuværende tidspunkt indledt overtrædelsesprocedurer vedrørende gennemførelsen af direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlæg.

Med hensyn til olieaffald drejer den tyske sag sig om manglende overholdelse af forpligtelsen i medfør af artikel 3, stk. 1, til at prioritere regenerering af olieaffald højest. Den portugisiske sag drejer sig om flere tilfælde af manglende overensstemmelse med direktivet.

⁶⁹ Østrig og Tyskland har f.eks. vedtaget regler om alle halogenforbindelser (AOX) og om dioxin og furan (PCCD/F), Tyskland, Frankrig og Sverige har vedtaget regler om PCB, og Danmark, Frankrig og Sverige har vedtaget regler om PAH.

	Østrig	Belgien	Danmark	Finland	Fran- krig	Tyskland	Græken- land	Irland	Italien	Luxem- bourg	Neder- landene	Portugal	Spa- nien	Sverige	UK
75/442/EØF															
Mangelfuld gennemførelse: forskellige bestemmelser i direktivet		FN					Domstol RO FN	FN	Domstol FN			FN	FN		
Mangelfuld gennemførelse: affaldshåndteringsplaner			FN		Domstol	RO	RO	Domstol	Domstol	RO		FN	RO	RO	RO
Manglende rapporter							FN		FN			FN	FN		
91/689/EØF															
Manglende overensstemmelse									RO						
Mangelfuld gennemførelse: artikel 8, stk. 3					FN		RO	FN	Domstol						FN
Mangelfuld gennemførelse: affaldshåndteringsplaner			FN		Domstol	RO	RO	Domstol	Domstol	RO			RO	RO	RO
75/439/EØF															
Manglende overensstemmelse						Dom ¹⁾			FN			Domstol	FN		
Manglende rapporter							FN		FN			FN	FN		
86/278/EØF															
Manglende rapporter							FN		FN		FN		FN		

Tabel: Overtrædelsesprocedurer - status for oktober 1999

FN = Letter of Formal Notice (åbningsskrivelse), RO = Reasoned Opinion (begrundet udtalelse), Domstol = indbringelse for EF-domstolen

¹⁾ Domstolens dom af 9/9 1999 i sag C-102/97, Kommissionen mod Tyskland

Fremtidsperspektiver

Der er stadig lang vej at gå, før EU-landene er færdige med at gennemføre **direktiv 75/442/EØF**, **91/689/EØF** og **75/439/EØF**. Det afspejler antallet af overtrædelsesprocedurer med al ønskelig tydelighed. Med hensyn til direktiverne om affald og farligt affald skal der fortsat arbejdes på at samordne definitioner og lister og oprette pålidelige databaser på affaldsområdet, således at affaldshåndteringen kan planlægges effektivt og ud fra de principper, der er vedtaget.

Med hensyn til direktiv **75/439/EØF** forventes det ikke, at medlemsstaterne bliver bedre til at støtte regenerering af olieaffald i fremtiden. De seneste begivenheder i Belgien, hvor en dioxinforurening af dyrefoder førte til udbredt forurening af animalsk baserede levnedsmidler, har understreget betydningen af, at affaldslovgivningen iværksættes korrekt. Det gælder ikke mindst for direktiv **75/439/EØF** om bortskaffelse af olieaffald. Der er brug for nye initiativer og foranstaltninger på europæisk plan for at sikre, at olieaffald indsamles særskilt og håndteres hensigtsmæssigt ud fra den prioritering, der er foretaget. Samtidig er der brug for foranstaltninger, der gør det muligt at undgå risiko for menneskers sundhed og miljøet.

Kommissionen har bemærket, at det ikke har voldt større problemer at overføre **direktiv 86/278/EØF** om slam fra rensningsanlæg formelt til national ret. Direktivet har positivt resulteret i, at der ikke er sket forurening af afgrøder med smittekim i forbindelse med, at der er anvendt slam på landbrugsarealer. Det er dog kun få medlemsstater, der genbruger mere end 50% af deres slam, selv om slammet indeholder forholdsvis få tungmetaller og mange næringsstoffer og derfor med fordel kunne anvendes endnu mere.

Det må ikke glemmes, at der ifølge de oplysninger, Kommissionen har fået⁷⁰, ventes en forøgelse på 40% af slamproduktionen i perioden op til år 2005. Det ventes, at landbruget sættes under pres af de øgede mængder. Det er afgørende, at genbrug af slam i landbruget ikke hindres unødigt. Samtidig er det endnu vigtigere, at Fællesskabets lovregler om håndtering af slam effektivt formår at beskytte miljøet, og navnlig jorden, mod forurening på længere sigt.

På den baggrund og af hensyn til behovet for at bevare forbrugernes tillid til, at det er forsvarligt at genanvende slam i landbruget, har Kommissionen til hensigt at foretage en grundig gennemgang af reglerne i direktivet. Reglerne skal vurderes i forhold til de resultater, den videnskabelige forskning er nået frem til, siden direktivet blev vedtaget. Formålet med denne revision vil være at beskytte miljøet endnu bedre. Offentligheden skal overbevises om, at genbrug af slam i landbruget, såfremt det sker på den mest hensigtsmæssige måde og ifølge direktivets bestemmelser, ikke indebærer nogen væsentlig risiko for menneskers sundhed og miljøet. Kommissionen vil desuden undersøge behovet for klare og gennemskuelige kriterier for analysering af slam, der bruges i landbruget, så det hindres, at forurenende stoffer spredes i miljøet eller optræder i afgrøder til menneskeføde. Definitionen af slam fra rensningsanlæg skal også tages op til vurdering for at nå frem til en mere ensartet fortolkning i alle lovtekster.

⁷⁰ Se også rapporten om *Gennemførelse af Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand, som ændret ved Kommissionens direktiv 98/15/EF af 27. februar 1998*, KOM (98) 775, endelig udg. af 15.01.99.

Kommende rapporter og spørgeskemaer

Spørgeskemaerne og dermed også rapporten om gennemførelse af affaldslovgivningen har hidtil omhandlet dels vedtagelsen af nationale forskrifter, dels den praktiske gennemførelse af Fællesskabets lovgivning. Den metode bør nu revurderes. Det virker ikke hensigtsmæssigt at udarbejde rapporter om anvendelsen af Fællesskabets affaldslovgivning hvert tredje år, når der primært fokuseres på, om Fællesskabets affaldsdirektiver er omsat i national ret. I stedet bør det kontrolleres i forbindelse med vedtagelsen af de nationale regler og igen i forbindelse med vedtagelse af eventuelle ændringer af disse regler, om de er i overensstemmelse med Fællesskabets lovgivning. Rapporterne bør til gengæld fokusere mere på de praktiske erfaringer, der gøres, når reglerne skal føres ud i livet. Det vil formentlig betyde, at spørgeskemaerne i Kommissionens beslutning 94/741/EF af 24. oktober 1994 og 97/622/EF af 27. maj 1997 skal ændres. Bilag VI til direktiv 91/692/EØF skal desuden ændres for at svare til Fællesskabets aktuelle og delvis ændrede lovgivning.

Rapporterne om gennemførelsen af Fællesskabets lovgivning er et vigtigt værktøj for Kommissionen, som skal sikre, at EF-traktaten overholdes. Det hører dog med til billedet, at rapporterne primært bygger på medlemsstaternes indberetninger. Det begrænser naturligvis muligheden for at finde frem til de tilfælde, hvor reglerne ikke anvendes, eller hvor der er svagheder eller mangler i Fællesskabets eksisterende affaldslovgivning.